biblioteca școlarului

LEO BUTNARU

ALTUL, ACELAȘI

LITERA INTERNAȚIONAL

biblioteca școlarului

LEO
BUTNARU

ALTUL, ACELAȘI

București • Chișinău
LIBERA INTERNAȚIONAL

Colecţie iniţiată şi coordonată de Anatol Vidraşcu şi Dan Vidraşcu
Concepţia grafică a colecţiei şi coperta: Vladimir Zmeev

REFERINŢE ISTORICO-LITERARE:

Ştefan Hostiuc,
Ion Gherman,
Aura Christi, Ion Roşioru,
Victoria Milescu, Gellu Dorian,
Constantin Ciopraga,
Vasile Gârneţ,
Gheorghe Istrate,
Mihai Cimpoi, Fănuş Neagu,
Vitalie Ciobanu, Simion Bărbulescu,
Em. Galaicu-Păun, Gheorghe Grigurcu,
Liviu Grăsoiu, Vasile Romanciuc,
Lucian Alexiu, Adi Cusin,
Serafim Saka,
Theodor Codreanu,
Ioanid Romanescu,
Ivan Kovaci

Editura „Litera Internaţional"
O. P. 61; C.P. 21, sector 1, Bucureşti, România
tel./fax (021) 3303502; e-mail: info@litera.ro

Grupul Editorial „Litera"
str. B. P. Hasdeu nr. 2, mun. Chişinău, MD-2005, Republica Moldova
tel./fax (3732) 292 932, 294 110, fax 294 061;
e-mail: litera@litera.ro

Prezenta ediţie a apărut în anul 2003 în versiune tipărită
şi electronică la Editura „Litera Internaţional"
şi Grupul Editorial „Litera".
Toate drepturile rezervate.

Editori: *Anatol şi Dan Vidraşcu*
Redactor: *Nicolae Popa*
Tehnoredactare: *Victor Gorbatovschi*

Tiparul executat la Tipografia Centrală din Chişinău.
Comanda nr. 1604

CZU 821.135.1(478)-1+821.135.(478)-3
B 73

Descrierea CIP a Camerei Naţionale a Cărţii
Butnaru, Leo
Altul, acelaşi / Leo Butnaru; (Bibl. şcolarului; serie nouă/ col. iniţ. şi coord. Anatol şi Dan Vidraşcu; conc. gr. col. şi cop./ Vladimir Zmeev; nr. 456) — B.: Litera Int., Ch.: Litera, 2003 (Tipografia Centrală). — 384 [p.]
ISBN 973-675-033-7 — ISBN 9975-74-669-1
821.135.1(478)-1+821.135.(478)-3

ISBN 973-675-033-7
ISBN 9975-74-669-1

© LITERA INTERNAŢIONAL, 2003
© LITERA, 2003

TABEL CRONOLOGIC

1949

La 5 ianuarie, în comuna Negureni din judeţul Orhei, s-a născut Leo Butnaru, fiul lui Butnaru Teodor (n.1920) şi Butnaru Anastasia (n. Munteanu, în 1920).

1955–1967

Şcoala de opt ani din Negureni (1955–1963), după care învaţă, un an, în şcola medie din comuna Chiţcani pe care, împreună cu alţi colegi, din Căzăneşti şi Vadul lui Leca, o părăseşte din motivul că era subevaluat la unele materii. În 1964–1965 este elev al şcolii medii nr.11 *Ion Creangă* din Chişinău, însă, cu o lună înainte de încheierea anului de studii, se vede nevoit să abandoneze instituţia în cauză, pentru a se afla în preajma tatălui său care suportase două intervenţii chirurgicale complicate. În vara-toamna anului 1965 şi iarna-primăvara-vara lui 1966 munceşte ca electrician, constructor, ajutor de contabil. Studiile medii şi le încheie în şcoala din comuna Ciocâlteni, judeţul Orhei (1966–1967), fiind distins cu medalia de argint, astfel, subsecvent, retro-„replicându-i“ îngăduitor dascălului de odinioară S. G. din Chiţcani care îl subevalua la limba şi literatura română (moldovenească).

1955

În 1965 publică primele notiţe jurnalistice în ziarul raional din Sângerei. La începutul anului 1967 debutează cu poezie în ziarul *Tinerimea Moldovei*. În luna iunie participă la un colocviu republican al tinerilor scriitori, la care sosește direct de la balul de absolvire.

Părinţii

Casa părintească din comuna Negureni (Desen de autor)

Cu mama (1954)

1967–1972

Facultatea de Filologie, secţia Jurnalistică, a Universităţii de Stat din Moldova. Publică versuri şi articole în ziarele *Tinerimea Moldovei, Moldova Socialistă,* în revistele *Cultura, Moldova* şi, bineînţeles, în ziarul universitar, unde, periodic, întreţine rubrici. Călătoreşte în Rusia şi Ucraina. În luna octombrie a anului 1969 începe să ţină un jurnal intim, publicat, peste trei decenii, cu titlul *Student pe timpul rinocerilor*. Scrie primele nuvele cărora li se tot amână publicarea, până le pierde prin căminele alumnilor sau, pur şi simplu, se dezice de ele. Va reveni la proză peste mai bine de 15 ani. Este un protagonist al cenaclurilor literare *Eminescu* (Universitate), *Luceafărul* (Tinerimea Moldovei), *Mioriţa* (Biblioteca Naţională), a celui de la Casa tineretului din Chişinău. În 1971, la o şedinţă de cenaclu, apoi la o agapă post-cenaclieră, i se întâmplă să-l cunoască pe acerbul promotor al criticismului sociologist M.Novicov, aflat în vizită în Basarabia, fapt consemnat în... jurnalul *rinoceriadei* (12 februarie), Una din surprizele tinereţii sale – un „miraculos“ autograf de la... Zaharia Stancu. De fapt, în egală măsură, acea dedicaţie i se datorează poetului Petru Zadnipru care, aflându-se în delegaţie la Bucureşti, s-a gândit, generos cum era, şi la foarte tinerii săi confraţi-neofiţi de la Chişinău, solicitându-i domnului preşedinte al Uniunii Scriitorilor din România autografe de care au beneficiat şi poeţii-alumni Vasile Romanciuc şi Leo Butnaru. Pe pagina de gardă a volumului *Cântec şoptit* (1970) era (este) scris: „Tov. Leo Butnaru, aceste pagini cu cuvinte, cu patimi“. Conotaţiile substantivului *patimi* erau multe şi discret-sugestive, ca şi un moto, la un poem din acele timpuri, al lui Ion Gheorghe în Revista *Luceafărul:* „Ce mai faceţi prin străini, feciorași letini?“ Din studenţie, este angajat redactor la secţia artă-literatură a ziarului *Tinerimea Moldovei*. La 1 iunie 1970 publică primul său interviu (cu R.Baikova, artistă emerită din Federaţia Rusă), fapt demn de menţionat, dat fiind că interviul / dialogul

Cu Ion C. Ciobanu, George Meniuc, Ion Vatamanu, Andrei Burac şi Victor Prohin (1976)

cu personalităţi ale literaturii şi artei va constitui una din preocupările şi izbânzile sale jurnalistice importante, „capitalizate“ ulterior în volume care, după expresia academicianului Constantin Ciopraga, „ademenesc şi lasă urme... aduc informaţii preţioase şi date de ordin documentar“, iar prozatorul Corneliu Fotea menţiona că, în genul respectiv, „mi se pare că la ora asta (exceptând interviurile de odinioară ale lui Adrian Păunescu) Leo Butnaru este cel mai bun dintre români“. *(Diplomatic TV, 21.11.1977)*

1972–1974

Ofiţer de infanterie motorizată. Publică versuri în *Cultura, Nistru, Moldova, Tinerimea Moldovei.* Continuă să-şi scrie jurnalul, peste ani intitulat *Perimetrul cuştii,* în preambulul căruia va nota: „Iar dacă ar fi să dedic cuiva anume jurnalul de faţă, primul gând mă duce la Domnia Sa Prozatorul Liviu Rebreanu şi la demnul, bărbatul, dar nefericitul său personaj Apostol Bologa, locotenent de origine română, cătănit într-o armată străină imperială“.

1974

De cum este lăsat la vatră, întreprinde o călătorie în Letonia,

Militar (1972-1974)

unde beneficiază de generozitatea prietenului său Leons Briedis şi a soţiei acestuia Maria Briede-Macovei. Revine în redacţia ziarului *Tinerimea Moldovei*, avându-i de colegi pe scriitorii Nicolae Vieru, Victor Dumbrăveanu, Ioan Mânăscurtă, Haralambie Moraru,

Cu Victor Lupan, Paul Goma şi Em. Galaicu-Păun (Franţa, 1996)

Tudor Marin. Împreună cu poetul Liviu Damian conduce cenaclul literar *Luceafărul*.

1975

Îi moare mama, memoriei căreia îi va dedica volumul său de debut.

1976

Primordiu editorial cu placheta de poezie *Aripă în lumină* (Ed. Cartea Moldovenească) prefaţată de poetul Gheorghe Vodă, filotimul său susţinător întru o formulă modernă a scrisului, care menţiona că: „Poezia lui Leo Butnaru se deosebeşte încă prin nota proprie, prin ritmurile proprii, prin expresia sa, prin cultura elevată cu care îşi modelează gândurile, prin metaforă; poezia lui e lipsită de suferinţa falsă“. Pe alt versant, un critic nedumerit exclama: „Ce poet ambiţios! Pe parcursul întregii cărţi n-a admis nici o rimă!“ Se căsătoreşte cu Zinovia Marchitan, cineastă, în primul lor periplu hălăduind / rătăcind (la propriu şi nu fără peripeţii!) prin munţii Crimeii, străbătând fascinaţi acele minunate tărâmuri. Îl cunoaşte personal pe fulminantul poet Nichita Stănescu care, împreună cu Mircea Tomuş, sosiseră la Chişinău, unde se ţineau zilele literaturii sovietice unionale. Publică prima sa încercare de dramaturgie pentru copii *(Melcul şi semaforul)*. Călătoreşte în Tadjikistan.

1977

Devine membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova şi a celei din Uniunea Sovietică. În luna septembrie, drept (strâmbă!) consecinţă a promovării spre publicare a unui articol omagial despre unionistul M.Kogălniceanu, care contravenea liniei ideologice oficiale antinaţionale, este destituit din funcţia pe care o deţinea la ziarul *Tinerimea Moldovei*.

1978

Redactor de secţie la hebdomadarul *Literatura şi Arta.*

1980–1981

Custode la Muzeul de istorie şi studiere a ţinutului din Moldova. Pentru volumul de proză *Prima dragoste* (Ed. Literatura Artistică, 1981) traduce nuvele de I. Turgheniev, I.Bunin şi Fazil Iskander. Călătoreşte în Ţările Baltice.

1981–1983

Redactor la Revista *Noutăţi editoriale*. Periplu jurnalistic prin Siberia şi Extremul Orient (1981).

1983

Îi apare cartea de poezie *Sâmbătă spre duminică* (Ed. Literatura Artistică, prefaţă – Gh. Vodă). Din acest an până în toamna lui 1989 este redactor, apoi şef de secţie la hebdomadarul *Literatura şi Arta.*

1984

Purcede la realizarea unei serii de interviuri cu personalităţi ale literaturii şi artei din acele timpuri care, ulterior, vor constitui cuprinsul volumului *Răspuns şi răspundere*. Publică primele proze.

1985

Apare volumul de poezie *Formula de politeţe* (Ed. Literatura Artistică).

1987

Împreună cu colegii Vitalie Ciobanu, Vasile Gârneţ şi Theo Chiriac obţin, în sfârşit, dreptul de a trece Prutul, însă nu înainte de a fi ţinuţi în şah de nervi la biroul de paşapoarte, iar mai apoi „scuturaţi“ nemilos şi agresiv la vama din Ungheni. La Bucureşti, în casa actorului şi scriitorului Arcadie Donose, face cunoştinţă cu celebrul cineast Ion Popescu-Gopo şi cu poetul Matei Vişnec care, peste câteva zile doar, avea să aleagă calea exilului, rămânând în Franţa.

1988

Apare volumul de poezie *Duminici lucrătoare* (Ed. Literatura Artistică). Între timp, grupaje din versurile sale sunt traduse în limbile armeană, bulgară, gruzină, letonă, rusă, ucraineană.

1989

Apare cartea de poezii pentru copii *Papucei cu felinare* (Ed. Literatura Artistică) şi primul său volum de dialoguri (interviuri) *Răspuns şi răspundere* (Ed. Cartea Moldovenească). În august 1989 se

Cu Nicolae Breban, Ioan Flora si Eugen Uricaru (Mangalia 2002)

gândeşte să-şi asume statutul şi situaţia de profesionist al scrisului şi pleacă din redacţia *Literaturii şi Artei* unde, de la o vreme, nu se prea simţea în apele (şi... cernelurile) sale. Însă curând acceptă postul de consultant superior, apoi – consultant principal la Colegiul pentru traduceri şi relaţii literare. La invitaţia Uniunii Scriitorilor din Mongolia, hălăduieşte mii de kilometri prin imensităţile stepelor genghis-haniene. În urma acestei călătorii, de altfel ca şi a celor precedente, va publica impresii situate la confluenţa de genuri a publicisticii, eseului şi prozei.

1990

Îi apare volumul de proză *De ce tocmai mâine-poimâine?* (Ed. Literatura Artistică). Începând cu acest an, cu girul discret al lui Nicolae Manolescu („Există de pildă în

Cu soţia

generaţia mai tânără, cum este Leo Butnaru, o reputaţie mai mică decât valoarea lui“, spunea celebrul critic literar într-un interviu din *Literatura şi arta*), Laurenţiu Ulici, Aurel Rău, Marius Tupan şi Sergiu Adam, publică în cele mai prestigioase reviste din Ţară – *România literară, Luceafărul, Steaua, Ateneu, Convorbiri literare, Contrapunct* – fapt ce a constituit o pregnantă re-lansare a sa, de data aceasta – în întreg spaţiul şi contextul literar românesc. Până în

Cu Matei Vişnec, Teo Chiriac, Zenovia Butnaru şi Arcadie Donose (Bucureşti, 1987)

1993, este vice-preşedinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova. Călătoreşte în Uzbekistan.

1991

Îi apar volumlele de poezie *Şoimul de aur* (Ed. USM), cel de proză pentru copii *La desfrunzirea brăduţilor* (Ed. Hyperion) şi cel de eseuri *Umbra ca martor* (Ed. Hyperion). Premiul Revistei Uniunii Scriitorilor din România *Luceafărul* pentru poezie, pe care s-a simţit eminamente onorat de a-l primi împreună cu poetul Cezar Baltag. Premiul *Nichita Stănescu* la Festivalul de Poezie Sighetul Marmaţiei. Premiul *George Bacovia* al Revistei *Ateneu*. La Editura Uniunii Scriitorilor din Moldova, împreună cu Ioan Mânăscurtă, lansează şi coordonează colecţia de succes *Poezii de duminică* al cărei antologator şi prezentator este. Pe durata a cinci ani aveau să apară florilegii din opera lui Bacovia, Blaga, Cotruş, Crainic, Em. Botta, Fundoianu, Goga, Macedonski, Minulescu, Pillat, Topârceanu, Vinea, Voiculescu, Labiş, Stănescu ş.a., într-un tiraj general de cca 250 de mii de exemplare. După convorbirea cu Andrei Pleşu, la Centrul de arte *Apostu* din Bacău, întrevede perspectiva unui volum de dialoguri cu ilustre personalităţi ale literaturii, artei şi culturii române. Împreună cu colegul Mihai Cimpoi, călătoreşte în Turcia (Istambul, Ankara).

1993

Ioanid Romanescu îi prefaţează şi-i publică la Iaşi cartea de poezie *Iluzia necesară* (Ed. Princeps). Îi moare tatăl. Apare volumul de sinteză *Puntea de acces* (Ed. Hyperion). Premiul *Revistei V.*

1994

Tipăreşte cartea de dialoguri *Spunerea de sine* (Ed. USM; Premiul Uniunii Scriitorilor din Moldova), care inserează convorbiri cu A. Pleşu, M. Sorescu, D. R. Popescu, A. Busuioc, A. Rău, F. Neagu, D. Vatamaniuc, S. Saka, Gh. Tomozei, M. Tomuş, M. Cimpoi, P. Stoica, L. Ulici, An. Ciocanu, S. Preda, N. Vieru, M. Nedelciu, A. Suceveanu, I. Miloş, G. Ţărnea, I. Mânăscurtă ş.a. Este membru fondator al PEN-Centrului Internaţional din Moldova; membru al *World Academy of Arts and Culture* şi *World Congress of Poets*. Premiul Salonului Naţional de carte Chişinău (simpatia cititorilor). Călătoreşte în Grecia, Turcia şi Bulgaria.

1995

Premii ale saloanelor de carte de la Chişinău, Cluj-Napoca

şi Dragosloveni. Premiul Festivalului Internaţional *Lucian Blaga* (Lancrăm-Sebeş-Alba Iulia). Între timp, apar traduceri din poezia sa în limbile germană, macedoniană, rusă, sârbă ş.a.

1996

Preia funcţia de redactor-şef al Revistei *Moldova*. Vizitează Austria. Invitat la Salonul de Carte din Europa Centrală şi Orientală din cadrul Festivalului din oraşul Die, Franţa. Face cunoştinţă cu Paul Goma cu care realizează un amplu dialog.

1997

Este ales secretar al Filialei Chişinău a Uniunii Scriitorilor din România. Publică volumul de dialoguri *Prezenţa celuilalt* (Casa de editură Litera; Premiul Uniunii Scriitorilor din Moldova), în care sunt inserate convorbiri cu I. Alexandru, C. Baltag, V. Beşleagă, A. Blandiana, N. Breban, M. Ciobanu, M. Martin, I. Romanescu, E. Simion, D. Tudoran, M. Tupan, E. Uricaru ş.a. Editura *Bălgrad* din Alba Iulia îi lansează volumul de poezie *Vieţi neparalele.* Apare ediţia-manuscris a plachetei de versuri *Carantina*

Cu Emil Loteanu, Liubomir Iorga şi Mihai Potârniche

maşinii de scris, ilustrată cu eseurile grafice ale autorului (B-ca municipală Haşdeu, colecţia *Autograf,* Chişinău). Inclus în antologia lui Laurenţiu Ulici *O mie şi una de poezii româneşti*. Nuvela *Ultima călătorie a lui Ulysse* este publicată în volumul antologic *Iubiri subversive* (cele mai bune povestiri ale anului 1997), lansat de editura bucureşteană *Alfa,* în care Dan-Silviu Boerescu constată că lui Leo Butnaru „integrarea „româno-moldovenească“ i-a reuşit destul de bine“.

1998

Apare volumul de poezie *Gladiatorul de destine* cu o prezentare de Fănuş Neagu (Ed. Cartea românească; Premiul Uniunii Scriitorilor din România). În colecţia *Poeţi români contemporani* a Editurii *Eminescu* vede lumina volumul antologic *Iluzia necesară* cu o postfaţă de Mihai Cimpoi

Cu Vlad Ioviţă (1975)

(Marele Premiu Marin Sorescu al Festivalului Internaţional de Poezie Sighetul Marmaţiei). Îi apare cartea de proză *Îngerul şi croitoreasa* (Ed. Clusium – Dacondes press; Premiul Uniunii Scriitorilor din Moldova). Este editat volumul *Leo Butnaru, Biobibliografie,* elaborat de Maria Soltan şi îngrijit de Lidia Kulikovski (Biblioteca municipală *B. P. Haşdeu*, Biblioteca *Transilvania,* Chişinău). Este inclus în antologia poeziei româneşti *La masa*

Cu Laurenţiu Ulici şi Gheorghe Pârja (Sighetul Marmaţiei 2000)

tăcerii publicată în limba suedeză (*Vid tystnadens born*) de Ion Miloş. I se acordă Premiul special pentru Poezie al Festivalului Internaţional *Lucian Blaga* (Cluj-Napoca). Premiul Salonului de Carte Chişinău (Top '98). Împreună cu colegul Andrei Burac participă la Festivalul Internaţional de Poezie de la Stockholm, Suedia.

1999

Apare volumul de poezie *Identificare de adresă* (Ed. Augusta, Timişoara). Versuri traduse în limbile franceză şi slovacă.

2000

Apare jurnalul *Student pe timpul rinocerilor* (Ed. Tipografia Centrală, Chişinău; Premiul Salonului Naţional de Carte Iaşi; Premiul Fondului literar din Moldova). Publică volumul de poezie *Lamentaţia Semiramidei* (Ed. Anthropos, Timişoara) cu o prezentare de exegetul şi editorul Lucian Alexiu. Elaborează volumul selectiv de poezie *Metafore româneşti din Basarabia* (Ed. Cronica, Iaşi). Călătoreşte în Ungaria, avându-l de condrumeţ pe Em. Galaicu-Păun.

2001

Îi apare cartea de poezii pentru copii *Arlechinul şi delfinul* (Ed. Prut Internaţional; Premiul Uniunii Scriitorilor din Moldova la Salonul de Carte pentru copii, Chişinău). Este reales secretar al Filialei Chişinău a Uniunii Scriitorilor din România. Marele Premiu al Festivalului Intenaţional de Poezie, Oradea.

2002

Premiul Naţional al Republicii Moldova pentru volumul de poezie „Lamentaţia Semiramidei". La Editura *Cartier*, îi apare volumul de eseuri *Lampa şi oglinda*. Premiul Revistei *Convorbiri literare*, Iaşi. Editura *Prut Internaţional* îi lansează „carte-bibelou" *Strictul necesar* (colecţia *Cartea de vizită*). Publică volumul de proză pentru copii *Ceasornicul din măr* (Ed. EMIA, Deva; Premiul salonului Internaţional de Carte pentru copii, Chişinău). Traduce un volum de poezie şi eseuri de Velimir Hlebnikov, autor pe care-l mediatizează intens în cele mai prestigioase reviste literare de pe ambele maluri ale Prutului.

2003

Îi apare cartea de nuvele şi scenete pentru copii *Cu ce seamănă norii?* (Ed. Prut Internaţional). Ascultând de numai şi numai... propria inspiraţie, traduce volume de versuri de Ghennadi Ayghi şi René Char – şi acestea, în contextul florilegiilor de poezie şi proză din creaţia a peste 50 de autori din întreaga lume, pe care le-a transpus în româneşte pe parcursul a circa trei decenii.

Aripă în lumină

Cartea moldovenească,
1976

În memoria
mamei Anastasia

PEISAJ

Purpuriu e tractorul
trecând peste câmp – enorm
mac sunător
ce afânează solul din
jurul propriei sale tulpini.

Hei, hei!
Cum e
trac-to-ris-te
ziua întreagă să vezi ciocârlia
dar
să n-o auzi?!

•

CU ZGĂRZI ÎN MÂNĂ

Copil încă neîndemânatic
din cătina haturilor
adunam şuviţe de lână
le puneam în buzunare
şi parcă
lângă mine
pitulicile îşi făcuseră
cuiburi moi şi călduroase.

Reveneam a doua zi
harnic alergând pe imaş
cu zgărzi purpurii în mână
prinzându-le la gâtul mieilor – să
nu le fie de deochi!

După ce isprăveam preafrumoasa muncă
pocneam victorios frunze de liliac
în pâlnia fragedelor palme
pătate cu alb şi verde
cu lapte şi iarbă.

•

PRECUM ÎNTR-UN VIS, COPII

A trecut spălătoreasa lumii.
Goi şi norociţi
ca paparudele
ne uscăm bulendrele pe oiştea căruţei.
Aburul din trupurile cailor şi
din trup'şoarele noastre
se răspândeşte precum un vis al sângelui
până atinge aripile cătrănitelor ciori
care se rotesc peste lanuri
răbdătoare aşteptând să se coacă
răsărita...

•

ELEGIE PENTRU NAZIM HIKMET

Undeva
oamenii şi-au ucis speranţa
şi până la mine ajunge sângele cadavrelor albastre
ajunge ceaţa.

Colorată elegie a văzduhului
presurat cu praful melodiilor orientale
alene suflat din clarinete...

Îmi pun în faţa ochilor inima
şi cânt
spre-a nu vedea despărţirea de ţară.
Rechem pe buze cuvintele
şi cânt
spre-a înăbuşi glasul minciunii.

...şi cânt
totdeauna având
o bucurie minusculă
barem
cât umbra unei sărbători.

●

PRECUM PUMNALUL

Către amurg
priveam neprihănitele roze
în infime clipe simţind
marile daruri ale odihnei
pe care ţi le-ar putea oferi
o îndelungă duminică doar...
Dar
subit şi crunt
erupse furtuna: izbit orbeşte
ramul îşi repezi spinul
în inima privighetorii oploşite în
boschetul de trandafiri...

•

RĂVAŞ CĂTRE PĂCALĂ

Te cunosc din timpul pe când eram convins
că Evul Mediu este mezinul biblicei Eve
din timpul pe când compătimeam şoarecii şi
pentru a-i salva
încălţam pisica în coji de nucă
scoţând ţoalele de pe podele;
te cunosc de pe-atunci când
credeam că faimosul Cap al Bunei Speranţe
îl port anume eu pe umeri...

...Şi-abia acum
nu mai pot de râs!

●

MOTIV HISPANIC

Ai! Între albii muri hispanici
negrii tauri ai tristeţii!
FREDERICO GARCIA LORCA

Lăsând toreadorul nemişcat
reuşi să fugă din arenă.
Îşi spunea că la sfârşitul străzii
vor începe
libertatea lui şi tihna...

...dar i-apăru în faţă câmpul roş'-aprins
andaluzul câmp împurpurat
şi-nnebunitul taur îşi înfipse
coarnele-n ţărână
aruncând spre ceruri
rădăcini şi floare
sângele de maci.

•

CELEI CARE PLEACĂ ZÂMBIND

Neapărat
şi neapărată apari în toate gândurile
precum e nelipsit conturul soarelui
în desenele copiilor – pe
colbul satului, pe tabla şcolii
pe asfaltul oraşului, porţi şi garduri
pe nisipul litoralului...

Apoi numaidecât pleci din toate bucuriile
îndepărtându-te peste câmpuri arate în care
fiece bulgăre mai mare decât pumnul
ar trebui să fie, pesemne
mormântul păsărilor ce au cântat în cerul pământului
stingându-se peste întinsurile lui
şi, de foarte demult – până astăzi
au tot căzut rând pe rând
înhumându-şi albastrele oseminte
în bulbii ţărânei
cât inima de mari.

Neapărat
şi neapărată pleci din toate bucuriile
precum pleacă dimineaţa din fiece zi
duminica – din fiece săptămână
primăvara – din toţi anii
tu, cea cu lianele viţei-de-vie lăsate pe coapse
cu înrourata gură întredeschisă a zâmbet...

•

CUVINTE ŞI ANOTIMPURI

Cuvintele se preschimbă dimpreună cu anotimpurile.
Vorba viei mai întâi se numeşte *ciorchine*
apoi *must, vin*
iar vocabula *frunză* toamna-şi converteşte valoarea în aur ieftin.
Silabele ninsorii sunt folosite doar iarna
şi extrem de rar primăvara
când creşterea fructului aruncă petalele din
cuibul florii.
Vorba verii – *iarbă* – iarna se numeşte *ierbar.*
Alte ziceri ale verii – *privighetoare, presură* –
nu ne umplu auzul în anotimpul tencuit cu zăpadă
iar de se întâmplă totuşi să fie amintite
obligator au în jurul lor substantivul *c o l i v i e* –
sclavi însoţindu-şi stăpânul la petreceri
cu cântec.

Cuvintele apar odată cu anotimpurile. Când
nu sunt folosite – ele
se odihnesc
precum omul.

•

Sâmbătă spre duminică

Literatura artistică,
1983

MIERE

Numai albinile mai pot alege din tutun
ceva bunătate... – şi
prin pâlniile florilor lui picură
nectar...
Acum, toamna, doar
floarea tutunului le mai poate-ademeni într-un ultim zbor
pe lângă c i u r u l z ă p e z i l o r...

Fără teamă sorb din rozele pâlnii, fără
frică – plecate sunt rândunicile ce
se hrănesc cu adunătoare de miere şi
miere neajunsă la stupi... (O!
rândunicile ar putea suporta frigul iernilor noastre, dar
somnul ascuns al albinelor le trimite în alte lumi
după hrană...)

Din florile tutunului
strângeţi, albinelor, miere pentru
sănătatea sătencelor care au trudit lângă
frunza asta blestemată...

•

PODUL

...Dar de unde lemn
pe acele tărâmuri? În jur – nisipuri
întreţesute cu orizontul
sus – vulturul, cu zilele
de-i încerca îndoiala că cerul nu e decât o temniţă care
nu lasă acvila să
coboare
pe pământ.

Într-adevăr
de unde lemn pe acele tărâmuri?...
Din
săgeţi şi suliţe legară
pod peste impasibilul Rubicon şi
trecându-l
vrut-au să strige legendarul: *Allea jacta est!!* – dar
şi-au dat seama că rămăseseră fără arme...

...Pe acelaşi pod
închegat din
săgeţi şi suliţe
s-au întors în
ne-legendă
(şi a fost pace...).

•

DĂRUITORUL DE FLĂCĂRI

O dată în zece secole
vulturul vine pe Muntele Diamant
unde fusese încătuşat
Dobânditorul Focului.
Acvila
are ochii sângerii. Prin ei
i se străvede memoria rapace ce păstrează
imaginea forţei din care rupea.

O dată în zece secole vine
vulturul. De la privirea lui
eterul se face sângeriu. Însă deja
nu mai este acolo
Dobânditorul Focului...
În milenară aşteptare
acvila îşi ascute clonţul, ghearele
de piscurile diamantine.
După ce
loviturile clonţului vor ruina până-n temelii Muntele
se va şti că a mai trecut, colea, o clipită din
viaţa Dăruitorului de Flăcări.

•

PRETUTINDENI

Ah! tainică fantezie deprinsă cu
rusticul obicei de-a medita sub
nomadele şoproane ale norilor
avidă şi tu de mişcare (sau
legiuită a te mişca asemeni poştaşului
ca el observând mai distinct cum
se schimbă lumea)
refuzi umbra baldahinului de cireş înflorit
aţinându-te pe sub coviltirele norilor.
Veghindu-ţi urma
stau la subsuori cu felurime de broşuri, mape
baricadat de enciclopedii şi dicţionare
dintre filele cărora răzbat aproape vizual
aripile de sunete ale cuvintelor
ideilor – unele din ele
destul de difuze, leit
polietilena ceţii pelinii
altele – scânteioase *blitz*-uri fotografice
însă cele mai multe – noţiuni fireşti fiind
despre simplissime adevăruri mărturisind
şi sugerându-mi un titlu de carte:
Pretutindeni.
Fireşte
s-a înţeles ori se poate înţelege că eu
sunt adeptul adevărurilor învederate
însă nu mă intimidează nici starea de lucruri
din epoca jumătăţilor de taină – oricum
celelalte jumătăţi au fost decodificate
drept dovadă -
nu ne trăim orânda pe negândite...

Oricât de seducătoare ar fi
pergamentoasa lumină a lunii
care încurajează neagra magie a aurului
şi zădărnicia ruinătoarelor cheltuieli de emoţii
tu, revenind din spaţiile lumii
vei mărturisi numai şi numai adevărul. Astfel
amintirile poetului ce te-a întraripat
şi cele ale unui alpinist, să zicem
vor părea să aparţină unuia şi aceluiaşi om
care îşi rememorează căţărările
şi
scăpătările pe
colţuroasele steiuri
mersul pe marginea genunii
întâlnirile cu acvile suspicioase
ori cu bulbul de viaţă al supersonicului
ce sfâşie umeda fulguraţie a curcubeului; rememorează
lipsa oxigenului pe culmi
şi densitatea clipei reîntoarcerii printre
confraţii de epocă.
Revenind
pobabil că vei fi şi dăscălită
de vreun fiştecine ce acuprinde cu gândul doar
geografia dată pentru colind furnicii
dar
precum mult mai multe sunt cuvintele fireşti
mai numeroşi sunt şi cei ce vor recunoaşte că
nicicând nu au repurtat victorie asupra
propriei lor curiozităţi, ea
dominându-i oricând – nomadă ce a părăsit
iatacele strâmte din cauza
grelelor stalactite ale lustrelor
cristalul cărora, parcă
nu ar fi cazul să amintească de peşteri
şi totuşi, amin... – (Pişchea pe limbă-ţi!)

•

DRAGOSTE

Doar un fir de nisip încape
între inimile noastre.
Din el
perlă ar putea să apară
dar
şi pustiul cu el
poate-ncepe...

•

SÂMBĂTĂ SPRE DUMINICĂ

Noapte fără griji din săptămână
între sâmbătă şi duminică interpusă
precum semnul de carte ce indică pagini de dragoste
în romane celebre.
Sâmbătă spre duminică blajină e raza cerului
şi o simt între degete împreună cu zulufii de pe
fruntea-ţi lipită de geamul după care -
aceleaşi şoapte –
livada se desfoaie ca un vechi dicţionar de sinonime
ale cuvântului *dor*.
Şi din atâta infinit, iubito
nici o clipă nu avem de vis
în sâmbete ce dau înspre duminici
când licărul din ochii tăi
e asemeni frunzei de măslin în rouă –
cu sufletul de veghe-n întuneric
pe cât reuşim ne prelungim viaţa
şi în absenţa bunelor culori
noaptea spre duminică trăind-o
ca pe a opta zi din săptămână.

•

SOLILOCUL APROAPE VESEL AL LUI OMAR KHAYYAM

Nu sunt doar prin cuvinte duşmanul minciunii –
Când îngrijesc o floare,-l ajut pe Dumnezeu;
Mi-i dat astfel să ştiu de legile minunii –
De n-ar fi-aievea floarea, real n-aş fi nici eu.

Şi-acum când ţin în mână cupa rubinie
Simt cum îmi dă în muguri sângele din deşte
Şi mă întreb de-s eu, Omar, ici, în chilie
Sau poate-n locul meu un trandafir gândeşte.

Ah, cum mă încâlceşte roua asta tare!
Şi chiar dacă-i puţină, are puteri de val;
Mă clatină-ameţeala ce-i abstractă mare –

Vezi bine, nu există nici apă şi nici mal,
Iar dacă e aşa, zic ca odinioară:
Rămân duşman minciunii, şi treaz, şi ireal.

•

ELEGIE DISCO

Margareta îşi dădu seama că
zboară cu o viteză fantastică.
MIHAIL BULGAKOV

Noapte, lună – disc de gramofon cu
33,5 rotaţii pe minut sonorizând
tristul vals al femeii zburătoare. E
mai departe ea decât
puterea văzului
decât puterea auzului nostru,
                    însă
şi de acolo recunoaşte acest oraş – unul
din puţinele în secolul XX
în care se aude trilul privighetorii
chiar în centrul lui.

Peste acoperişurile înalte şi netede
ca pistele aerodromurilor
amurgul e precum o cafea aburindă
la marginea căreia tremură
buzele fripte ale reclamelor de neon.
Numai în vechea şi îngusta stradă tramvaiul
mai face din când în când lumină
cu geamurile, fugitiv... În strada aceea
Margareta şi-a dăruit şi a primit în dar
primul sărut. Cum mai simţea atunci lumea!

De duioşie
lacrimile-i luminează obrajii şi acum
când ecoul acelor destăinuiri
îl poartă pe buze – vis sfâşiat, vis nevăzut.
(De neatins e trecutul?
Dar poate că răul e trecător precum
Evul Mediu...)

Zbor lin, zbor lin...
În liniştea profundă
aude cum susură sângele care-i cade clar
din umeri – în vârful degetelor
precum veşnica rază a stelelor peste creştet
din senin, din înalt...

Zbor lin. Oraşu-i jos
prea jos.
– Nici aici, departe-n Univers
inimă
să nu fii insulă, cântă
femeia zburătoare.

•

FLOAREA DE SPERANŢĂ

Mult timp speranţa de se ţine-n floare
E rău fireşte, întârzie roada
Râvnită-atât de mult. Necruţătoare
E floarea de speranţă, minunata.

E greu să ţii nădejdilor de grijă
De grădinar să le rămâi pe viaţă –
Răsare-n tinereţe şi nu amijă
Preaciudata floare de speranţă.

Şi-i rău, fireşte, dacă-i veşnic verde
Şi frunza de speranţă ca de laur
De nu se trece floarea de nădejde
Dând în fruct, iar frunza ei – în foi de laur...

...Dar să nu ne mai bocim de soartă...
Că eşti, e bine, floare disperată...

•

Formula de politeţe

Literatura artistică,
1985

FRUCTUL INEXISTENT

Pitice precum puiul de albină
îndulcit de propria lui miere
flori de tei răsnesc uşor lumina
picurând pe umbre verzi avere.

Şi chiar de ştim că pururi n-a urmat
vreo roadă după aste flori – discret
avem senzaţia că-am încercat
cum e la gust cel fruct inexistent.

•

LA FAŢA LOCULUI

Zona codrilor. Iulie.
Bolta – subţire flacără de spirt.
Colind dintr-un sat în altul după
mici insule de folclor.
Student precum mă aflu
este imposibil să nu gândesc şi la
uşoarele mele încălţări. „Dar
în zilele noastre
tocurile de pantofi, roase, nu mai vorbesc despre
cine ştie ce lucruri importante – lumea
face miile de kilometri pe
ape, prin aer, pe căi ferate
revenind cu încălţările noi“, conchid
descălţându-mă şi păşind larg pe lângă
rotunjimile gardurilor de nuiele după care
casele codrenilor par aciuate-n enorme panere.
Pe garduri –
vrăbii cu ciocurile înroşite de mustul agudelor. Le zburătăceşte
larma copleşilor ce se ţin roi din urma unui car cu zemoşi
mişcat agale, precaut, de parcă ar fi încărcat cu
lămpi aprinse, şi ele
sporind râvna soarelui potopitor
încât
un pumn de lumină-i cam la fel de greu ca şi un
• pumn de ţărână.

PORTRETUL ARTISTULUI ÎN TINEREŢE

...Şi visele nopţii trecute
cu nestatornica lor zestre de ceaţă
din nou le cedezi uşor pe
simplissimul şi creştinescul *Bună dimineaţa* – pe atât
cât îţi e de ajuns pentru a te înţelege cu lumea
deja deprinsă cu îndelungatele-ţi tăceri
şi cu mersu-ţi oarecum precaut de parcă
prin forfota bâlciurilor suprapopulate
ai feri ai ocroti un enorm buchet de flori.
Puţina ta rostire
imanenta ei claritate
oferă ingeniozităţi alături de care
nici visele nu mai par interesante –
lapidară stare de fulger
a sentimentului ajuns la nesemnificativă poate
dar personală revelaţie:
aerul îţi trebuie mai mult
nu pentru a rosti
ci pentru a gândi cuvintele
despre neo-arhaica juneţe a lumii
şi despre tinereţea ta fugară ce se află în
acelaşi raport precum
cel dintre floarea soarelui şi
soarele tuturor florilor.

●

ÎNSENINĂRI

Ploaia haşurează orele zilei. (Le
anulează impulsivitatea, frumuseţea şi munca?)
Asemeni unor enorme aripi de dropii naufragiate
pânza cortului îmbibată cu apă
plescăie în vânt.
E timpul în care
închiriez de la neuitare
propriile-mi amintiri, derulându-le nostalgiile
prin care am tot cernut nădăjduiri, cu sită
meşterită tot din speranţe – unele din ele avuseră şansa
firelor de nisip care rănesc cartilajele scoicilor. Sub
ploaia guralivă, sub
dereglata-i orgă de apă
sunt adânci tăcerile în care
mi se primeneşte memoria
destul de rarefiată deoarece
vine vremea când se găureşte până şi sticla clepsidrelor
uzată de asprimea nisipului drămăluit în
verticala-i ţârcâire;
vine vremea când
şi clopotul ajunge ciuruit
de propria sa limbă ce-a tot bătut
prin noian de veacuri ostenite – dar oare biata memorie
omenească, supusă necuntenelor tălăzuiri din
creşterea şi descreşterea intimului nostru imperiu
autumnal?...

Şi totuşi
nu renunţ la căutarea trecutelor efigii
animându-mi juvenilul joc al surprizelor
răscoala simţurilor de altădată
impulsivitatea lor arborescentă, scăpărătoare
asemeni descărcărilor fulgerului ce face să ne
zvâcnească umerii ca la nişte pianişti virtuoşi.
Presimţul gândului – naşte gânduri
presimţul frumuseţei – renaşte frumuseţea trăită-n
nopţile adolescenţei – unicele nopţi însorite!
având corp comun cu legendele... – de la ele
moştenit-am neistovul căutărilor întru aflarea
cântului dintru început
rămânând adeptul înseninărilor sufleteşti ce-mi sunt dăruite -
ca să le dăruiesc
şi în numele cărora nu mă părăseşte
disperata credinţă-n munca migăloasă
chiar dacă simt cum efemerele clipe lucrează pe sub
cuvintele odinioarelor, coşindu-le de pe file ca pe nişte
fulgi de scrum... de scrum... de scrum... în locul lor
cerând ceva mai temeinic – poate chiar
ofranda înseninărilor sufleteşti.

•

BEETHOVEN

De la geam se trece-un strop de tropic
Mustirile-i s-au potolit din sârg –
Frunzele cărnoase de aloie
Îgălbenesc precum gutuia-n pârg... –

...Muzică de cameră e-această
Microtoamnă ce-aureşte glastra
Dar lumea e un Beethoven gigant –
Îţi impune să deschizi fereastra.

•

ILUZIA NECESARĂ

Nerăbdare şi fugă de grabă
dovadă şi taină amară
cătuşe cu sclipăt de salbă –
iluzia mea necesară.

Psalm biblic şi sens din tratate
descântec şi scriere clară
înţeleaptă naivitate –
iluzia mea necesară.

Speranţă ajunsă credinţă
cărbune şi floare de pară
evadare din umilinţă –
iluzia mea necesară.

Ruini şi înalt meterez
abis şi amiază solară
visare visând că visez –
iluzia mea necesară.

Tăcere de fur sau alarmă
ce-o dă un străjer de comoară
otravă şi leac ce întreamă –
iluzia mea necesară.

Din verbul de azi şi de mâine
din izbânda-i dulce-amară
şi ţie ceva-ţi aparţine –
iluzia mea necesară...

•

LIEDUL ROZEI

Roză, tu, infanta grădinii –
doar acest nume graseiat
venind din ţara lui Garcia Lorca
mi se pare a te prinde în toată splendoarea-ţi
infantă a Soarelui şi Lunii
zămislită în rozul zorilor când
aste două himere luminoase
se despart pe căile cereşti
floare născută din flori
infantă a dragostei – roză
dolofană ca obrajii copilului
ce cântă dintr-un flaut ce nu e decât
propria
ta
tul-
pi
nă
!

•

MICĂ ELEGIE

În lanul de grâu
în umbra stâncilor sau
peste curgerea apei – oriunde
vă este dat a vă scutura
roşii petale de maci
totuna
şi inima mea
amfora ei fierbinte
voi rânduri-rânduri o
umpleţi...

•

IARNA, ŢĂRM DIN SUD

Noaptea
spre malul mării unde
un far zelos vrea să pună în inferioritate
luna
vântul mână ciurlanii –
caracatiţele sudicii stepe. Rostogolitoarele
caracatiţe ale Bugeacului
ale Dobrogei sar peste
capcanele pietrelor
încleştate pentru vecie
aruncându-se în spatele valurilor
peste care
se clatină urzica şi cătina gerului fosforescent.

Ce singurătate!...

La prima ninsoare
ar fi cazul să fac din zăpadă
statuia cu chipul vreunui prieten...

•

MARTIN EDEN

1

Dimineaţa
memoria ţi-i întrematã
asemeni florii revigorate pe care
amurgul o salvase de la arşiţa zilei nemiloase; va
trebui să faci tot posibilul
spre-a nu reveni la frământul de ieri
trăind paralel cu chinuitoarele probleme –
fapt ce-ţi va da pe un timp senzaţia de
libertate deplină
posibilă doar în
împărăţia cugetului.

2

În această dulce toropeală
aproape fără griji, frământuri, remuşcări
vei petrece o vreme – neştiut cât anume; vei
resimţi totuşi benefica stare blajină
existând paralel cu frământul, durerea, chinul...
însă în clipa-limită
în clipa-disperare brusc dându-ţi seama
că te fură, te ademeneşte, te-afundă-n bulboane

insipida toropeală – vei striga, aproape vei urla fără sine: *La muncă, suflete! La*
trudă, creiere! –
Vei striga, vei urla fără sine
asemeni hălăduitorului prin polare pustiuri, care
simţind cum îl anesteziază gerul, cum
îl ademeneşte o falsă, o perfidă căldură
vociferează la câinii înhămaţi la nartă:
Hei! băieţii tatii!
Hei!
tot înainte, credincioşilor,
– înainte!

3

Supraomenească-i puterea să strigi tu însuţi la tine, să
izbuteşti a lua aminte tu însuţi la tine
tu însuţi ţie să te supui, fără
a te teme de tine
strigându-ţi disperat: *La muncă, suflete! La*
trudă, creiere! Hei
voi cei din mine, – înainte
tot înainte!!

•

TUNELUL ALBASTRU

Antilopa e un antilup, o
anticruzime care
neputând contrapune forţă – rămâne doar
la şansa rătuirii, la
norocoasa şansă a salvării...

Cum fuge, cum străfuge
străfulgeră antilopa urmărită! încât
din agonia vitezei
lovindu-se de peretele orizontului – îl
străpunge
şi fuge, străfuge, străfulgeră-nainte
lăsând pe urma ei un
tunel albastru...

•

Duminici lucrătoare

Literatura artistică,
1988

POPAS

Nu mai eşti bun de
excursii în colectiv – deja
rămâi în urma mai tinerilor fugari pe
cărări montane, printre
privelişti cu brazi
şi stejari
fugari ce s-ar conduce ca şi cum conform
fluctuantelor hărţi ale norilor...
Te opreşti
de popas
pe buza unei prăpastii ce des-
parte
o culme cu brazi verzi
de
o alta – cu stejari ruginii
precum pe buza unui abis
între
ceea ce ştii şi
încă nu ştii despre
misterele lumii...

•

ASTA E REALITATEA...

Fireşte – Poezia
oricât de abstractă ar fi
până la urmă reveni-va la
realitate
în zboru-i dezinvolt având a cunoaşte şo-
cul vulturului
din neatenţie nimerit sub
cupola unei paraşute
zbătându-se disperat prin
păenjenişul parâmelor:
pentru
a se salva
e nevoie să ţină cont de
realitatea concretă.

•

TAINIC TULBURÂND INFINITUL...

Frumuseţea va salva lumea
DOSTOIEVSKI

Când nu izbutesc să te simt-presimt
cu inima mea cea de toate zilele
te sesizez în truditele clipe de azi, pe
grumajii istoriei scânteindu-ţi
broboanele de sudoare; te
identific în
timpul glazurat de propriile-i mustiri
în *Prezentul* ce cu *Altădată* face corp comun.
Iar
când nu te arăţi, nu te arăţi, nu te arăţi! – în
absenţa ta disperat îţi binecuvântez umbra presupusă –
aceeaşi pulbere spulberată încă în ochii anticilor avizi
de-a te vedea (O, Homer!) reîntrupată precum
acvila cea venită de dincolo de vreme şi
dincolo de vreme plecând
tainic străbătând infinitul şi
umila, avida-mi de tine inimă
de toate zilele
frumuseţe ce vei salva lumea, zice-se
(dacă
lumea te va salva pe tine, zic...)...

•

S-A ÎNTÂMPLAT

Neapărat s-a întâmplat ca vulturii
cărora le-au fost rănite aripile
să pornească de-a lungul stepelor
sperând să ajungă la munţii din zare, spre
a-i urca;
să-i urce cu picioarele zdrelite
cu infimii lor paşi – până
la cuiburile natale din piscuri
să-i urce...

•

CONŞTIINŢA DE SINE

Fii calm
senin
chiar când ţii în palmă
furnica ce aleargă alarmată
pe confuzul drum al liniilor sorţii;
fii calm
senin
neadumbrit de teamă
şi percepe dublu – ca autor şi martor –
cum – între – inimă – şi – raţiune
fidel hulub de poştă e speranţa
zburând prin flux neîntrerupt de veşti
ce şi le duce sie însăşi viaţa.

•

REDESCOPERIRI

1

A – negru... U – verde, O – albastru...
JEAN-ARTHUR RIMBAUD

Trezit sunt de-un cuvânt ce l-am visat
Făr' să-l aud – o stare de culoare;
Netipărit şi neîncondeiat
E strop, doar, de vopsea nevorbitoare.

Şi mă întreb dacă-i folositor
Cuvântul ce nimica nu numeşte
Nedesluşitul sclavului fior
Miraj de curcubeu muţind cereşte...

Şi pân' căznesc răspunsul să-l găsesc
Vin zorii... şi renunţ la întrebare
Căci trâmbiţele lor când ne trezesc
Sunt tot tăcută stare de culoare.

2

A – rece, U – teamă, O – nostalgie...
PAUL VERLAINE

Când este cald ca paiu-n nemişcată
Câmpie la un timp de soare-asfinte
Sau răcoros ca stebla-nrourată –
Cuvântul nu se-aude, ci se simte.

Chiar Supremul pune-n el frământ
Neostoit de gând şi de trăire
Alchimizând cu foc, pământ şi gând
Ca la o nouă lume-n izvodire.

De-aceea tu, atoatenumitorul
Rostitul rostuit să-l jinduieşti -
Realul fruct ce-l pârguie-adevărul
Prin care pân' şi moartea ţi-o îndreptăţeşti.

•

STEA

Te privesc ca într-o întrevisare
stea cu lumină galben-verzuie
naiv, chiar poate banal gândind că şi tu
ai fi, colea, gutuie-pumn ce singură pe sine se
stoarce de lumină, sau –
cristale verzui-portocalii de chihlimbar ai fi.
În cea mai nepretenţioasă perpetuare a gândurilor
te contemplu, astră de toamnă, până
năvălesc urşii negurilor dinspre zori
înghiţindu-te
şi tu
până în seara pe cale să vină vei căuta izbăvire din
burta negurilor, precum
Iona din burta chitului.
Astfel
seară de seară norii noptatici înmormânta-te-vor
palidă astră şi
la rându-ţi
tu apărea-vei iar şi iar din plutitorul mormânt – dovada
posibilei reînvieri a
ceea ce a fost
şi a rămas lumină.

•

ZICERE DE ÎNDRĂGOSTIT

(După Tagore)

Lumină-a stelelor
tu mii de ani
faci către pământul lumii cale
străbătând vecii de depărtare
însă te opreşti neputincioasă
pe pieptu-mi, şi
nu reuşeşti, o, nu
oricât ai vrea
să-i străbaţi şi pulberea-i subţire
spre-a-mi ajunge-n inimă – nici tu
nu-mi vei cunoaşte dragostea...
Şi trist
cu sufletul înnegurat
acum
mă-ntreb: De ce-ai făcut atâta drum?...
.....
•

ŞI TOTUŞI...

Ziua
bulboanele oglinzii mimează
sentimentalismul *rece*
d i s t a n t
precum ochiul de apă sticlind în
copca din gheaţa iernii.

Noaptea
adâncul oglinzii *este*
turn
umplut
cu
scrum.

...şi totuşi
dimineaţă de dimineaţă
chipul nostru renaşte
sie însuşi zâmbindu-şi a
îmbărbătare.

•

LUI NAVOI

Grădină tristă e iubirea
Iar inima – păun ucis, -
O, Navoi, moderna fire
putea s-o spună mai precis?

Orientala-ţi feerie
emană magică durere
din care dorul reînvie
găsind în versu-ţi mângâiere...

•

ÎNCOACE, MAI SPRE SUD

1

Au fost zorii în care
corabia de aur a verii
străpunse orizonturile sudului
falnic fluturându-şi pe catarge
velele de flăcări.
Au fost zorii
au fost macii... Şi iată amurgul
şi iată fulguraţia păpădiilor – vis
dezgolit
în stare să-l vadă şi alţii
albă insomnie spulberată peste
fruntariile zării pe care
funigeii tremură asmeni filetelor arse
ale unor becuri electrice.
Curând
natura se va retrage în
propria sa (intimitate) şi
pe cenuşile calde, rămase de la
arderea frunzelor
abate-se-vor ostenitoarele furnici
râvnind să-şi prelungească trezia
existenţei
firul de conştiinţă
alarmate de incertitudinea
apropiatei hibernări.

2

Şi iată
dusu-s-a corabia de aur a verii
şi iată-ne pe clătinătoarea proră a toamnei
cu toate velele ei la picioare.
Şi iată-ne contemplând îngânduraţi
câteva furnici obosite
atât de extenuate încât
ni se pare că vara întreagă ele au tot mers
au trepădat mărunt
tocmai din nord, din Bucovina – încoace
mai spre sud
mai spre cald
însă
    deja şi aici
în aburindele palme ale culegătorilor
se topeşte bruma
                pe fructele târzii...

•

DESPRE ŞOPÂRLE

Nu da, Allah, să-ajungă şopârla
mai marea crocodililor – gândesc
că-aş reuşi să-o dau din tron cu sfârla
dar, vezi, chiar crocodilii o păzesc.

Şi mai cred eu robul tău umil
supus la chinuri grele nopţi şi zile:
mai bine rege fă din crocodil
dar dă-i, mărite, strajă de şopârle.

•

SOCRATE

...iar când l-au văzut
că-şi priveşte atent chipul în
oglinda cupei cu cucută
l-au întrebat: „Ce faci?“
„Mă uit la un om“,
le răspunse...

•

TEZE

1

Ce mai ispravă
ce
inspirată tentaţie! – prin cercetări, prin
documentări de-o viaţă
să concretizezi
ziua
data
locul
epoca în care
căzut-a falnicul
dar
nesăbuitul Icar!
Concomitent
având suficiente forţe pentru a demasca
lipsa de vocaţie
lenea incurabilă a
celui ce susţine expres că
Icar n-a căzut vreodată...

2

Într-o zi vine un ins şi-mi spune că
dânsul ar fi Icar...
Faptul
nu m-a surprins totuşi
deoarece eu admit că
dacă e să cazi tocmai de lângă soare
până ajungi la pământ
ai timp berechet pentru
a-ţi creşte alte aripi
în locul celor jertfite.

•

DUPĂ...

După ce-şi pierduse auzul
bietul Beethoven nu se mai temea
de piane dezacordate
ci
de suflete dezacordate
se temea.

•

INSCRIPTIO

Ceea ce nu-i ajunge aurului
spre a deveni aramă
de orgă
e
lipsa-i de
armonie.

•

HAMLET CEL BĂTRÂN

Precum şi domniile voastre
îl ştiam doar pe Hamlet cel tânăr
veşnic tânăr
dar – mare surpriză! – îl întâlnesc pe
Hamlet îmbătrânit
mai bătrân şi mai neputincios chiar decât Lear
din Lumea Shakespeare.
„La ce te gândeşti?“ îl întreb.
„A fi sau a nu fi?“ îmi răspunde Hamlet
cel bătrân
precum veacuri în urmă
răspundea
întrebând
Hamlet cel tânăr.

•

Şoimul de aur

Editura USM,
1991

ODATĂ ŞI ODATĂ

Logic chibzuind
pietroiul tăbârcit de Sisif
din zi în zi se face tot mai mic, mai nimic – în
aburcarea şi rostogolirea sa
el se macină
se şlefuieşte de alte pietre
devenind tot mai rotund
şi mai puţin în greutate
până va ajunge cât o pietricea de râu
cât o pietricea lustruită de valurile mării
cât o pietricea sărată pe care
asemeni lui Demostene
ne-oratorul, ci urlătorul Sisif o
va pune sub limba-i peltică
de atâta tăcere
pentru a striga odată şi odată clar:
Lume, lume!
Am isprăvit!

•

REGULA GENERALĂ

Poezie
dulce-amară
pe nimeni nu l-ai făcut
cu adevărat fericit
ci doar
(mulţam şi pentru atât)
mai puţin nefericit
l-ai făcut.

•

SOARTA CA O ŞEHEREZADĂ

Te-ascul, dar nu uit: vremea trece
şi-mi pare a teamă că, iată
ca mâine-poimâine-o să sece
vecia poveştilor, toată.

O mie de nopţi fără una
rămân... Două nopţi în rezervă...
Povestea-i poveste... (minciuna
e altceva, nu e superbă).

În timpul ca o ambuscadă
mai am două basme soroc
de viaţă şi nu de şaradă

şi-o rugă-n final de baladă:
Urzeşetele-n fir de noroc
preabuna mea Şeherezadă.

•

ŞOIMUL DE AUR

Trec norii în suite de ipoteze
arhitecturale
peste pusta înţelenită.
Din când în când
şi din gând în gând
prin rare ochiuri de senin
şoimi de aur străfulgeră-n
coborâri
acro-
ba-
ti-
ce
peste
prada umbrelor alergătoare pe pământ
peste vătuii dorului agonizânzi
prin stepa sufletului meu
şi ea
aşijderea
de o adâncă însingurare în care
arde inima-mi ce deapănă
un descânt de alinare:
De prinzi şoimul cel de aur
să stropşeşti în măcinare
gheara lui de răpitoare
şi cu gând de întornare
şi cu simţ de întremare
s-o presori pe ce te doare.

De prinzi şoimul cel de aur!...

•

INIMĂ ANONIMĂ

Seara devreme
când te întorci din ciclopica sihăstrie a lumii sau
noaptea preatârziu când
te întorci de la clubul celor trecuţi de ce se trece
după care
inevitabil se rămâne în sufocantă singurătate
de cum intri în odaie
umbra ţi se retrage după tine precu-u-u-m o
punte şubredă de peste
inexistentul şanţ de apărare al
unei cetăţi de mult cucerite, devastate
pustiite, părăsite unde
a rămas doar inima ta – o
inimă ca toate inimile, obişnuită, pe care
din lipsa semnelor caracteristice
nimeni nu o va putea recunoaşte dacă
a fost a unei însingurate
ori
a unui însingurat...

•

ÎN FAŢA ULTIMEI PORŢI

În zori
        când
de sub crestele blocurilor urbane se retrag
ochii pisicilor
                luminători leit
beculeţele ascensoarelor care
dintr-o râvnă excesivă, periculoasă
străbătuseră tavanul de beton
ajungând pe acoperiş;
                în zori
când prin răzoare asfixiate
roua acidă botează florile prin care
au fost comişi (voiajori) copii din flori
în trecătoare, nebunatică stare injectată
cu silabe de „Ah!“-uri şi „Of!“-uri
şi incitări de patimă sugru–
mată din frica să nu
le audă cumva poliţiştii –
Maica-Tereza-cea-doveditoare-de-necontrafăcută-îndurare
acceptă benevol conştiinţa mutului ce este
un glosar de cuvinte asasinate
conştiinţa orbului ce este un
bizar muzeu de naturi moarte
lipsindu-se astfel de orice posibilitate
de a răspunde în faţa ultimei porţi
pentru care decente merite i-a fost decernat
                Premiul Nobel.

•

ŞERPII DE CASĂ

Nu pot a mă deprinde cu şerpii de casă
Chiar de aduc, se zice, noroc ocrotitor –
Zig-zagurile lor glisânde pe sub masă
Îmi leagă lanţ de glezne, îmi pun ştreang pe picior;

Şi nu pot crede de-a-i fi ocolit ispita
Să afle: ce-i acolo, spre umeri cât de cât?
Ca într-o zi ori noapte, când m-a trăda ursita
Să-mi urce-n vârtejiri de ştreanguri reci spre gât.

•

ELINĂ

1

– Pe ţărm ce-ncheie mit şi cale
ard două flori în trei petale:
o Orhidee
şi-un Orhideu
ea – Penelopa
el – Odiseu...

– Zău?
Dar de ce nu povesteşte
De flori Homer?
Din moft sau morb?

– Nu le-a văzut... (Îţi aminteşte:
de geniu şi clarviziune
rapsodul-zeu ajuns-a orb.)

2

Se-naureşte un măslin stingher
cu flori uitate, anonime
dar
cu-nmiresmări plăcute lui Homer
cel jefuit de al vederii dar
iară frunzişul dens înrourat
cu mii de ochi spre lume aţintit
pare a fi pornit pe răzbunat
vederea Marilor Nedreptăţiţi.

•

DIOGENE

În gura butoiului
propria-ţi umbră ţi se aşterne la picioare
şi
resemnat
tu îngenunchezi pe preşul ei întunecos
cerându-i îndelung iertare
destinului tău nenorocos
sabotat de zei
pentru că nu-l poţi răsplăti decât
cu apoteoza negativă a
sentimentelor răpuse care
ţi se depun pe inimă precum un
praf aspru de piatră ruinată în
adâncul carierelor părăsite.

•

SUB STEAUA AMĂGIRILOR DIVINE

Ca o iertare de blestem răsare
o stea a intuiţiei divine:
ce n-a pierit pân' astăzi
mai rămâne
pân' la o nouă
şi mai grea-ncercare.

Ce-i de făcut ca să nu faci păcate
magistrul meu?
Nu-i scrisul o capcană
spre fapta zămislirilor de moarte?

...Cât ţine
scurt
pe marginea genunii
iertarea – între – azi – şi – între – mâine
sub steaua amăgirilor divine
mai scriu
riscând fatal
nebunii lumii.

•

ASPIRAŢIE
ŞI OPERAŢIE

...şi i-au găsit
în inimă
adânc
două aripi mari
împăturite...

•

Puntea de acces

Hyperion,
1993

ÎNTRE MIZERIE ŞI SĂRBĂTOARE

Că artiştii au dus-o din prost în mai deplorabil
e o axiomă genial de tristă.
Unul din ei
chiar definise splendid mizeria: *Am* – zicea
o imensă experienţă a sărăciei
după ce spusese ceea ce spusese Eminescu despre
poezie şi sărăcie. Iar
pianistul ăsta aproape de renume
când interpretează, *par exemple,* „Sonata lunii“
sub brumatele clape ale pianului striveşte
ploşniţe şi gândaci de bucătărie
cuibăriţi pretutindeni şi cu nemiluita
în frigurosul bârlog comunal, – constaţi
şi
cu câteva clipe înainte de a izbucni în sudalme
reuşeşte totuşi să-ţi dezamorsezi ura,
pentru ca
după alte câteva clipe
de izbânda acestei mizere isprăvi intime
mai să strigi, ne-intim: „Ura-a-a! Ura-a-a!“ – tu
necuceritor de nimic
dar
stăpânitor de sine
şi compătimitor de ceilalţi care îţi seamănă în
destin păgubos
şi pentru care totdeauna sacrifici deznădăjduit
partea ta de bucurie.
Infimă
dar necesară...

•

MUZEU DEASUPRA CAPULUI

Rafturi, rafturi... Pe unul din ele – PAIUL
de care s-a înşfăcat cândva cineva
salvându-se de la înec. (Posibil
fost-a făptura de spumă a Afroditei.)
Suspendată de candelabru – CRACA
pe care un ins şi-a tăiat-o de sub călcâie.
(Putea fi Icar la
începutul zborului său.)
Pe alte rafturi – CUTIA PANDOREI
SABIA LUI DAMOCLE
MANA CEREASCĂ
MĂRUL LUI NEWTON
FOARFECELE DALILEI
CENUŞĂ DE PRESĂRAT PE CHELIE VINOVATĂ
MĂCIUCĂ
BLID ZBURĂTOR
(în afară de CRACĂ – toate
destinate capului) – suspendate
montate
legate
clătinate deasupra vizitatorului –
bietul om! – care
ajunge ceea ce ajunge în dependenţă de
ceea ce-l trăsneşte peste creştet.

•

ODISEU, ORFEU, SIRENA MITICĂ ŞI SIRENA MECANICĂ

Telescopul cu lentile tulburi ale inconştientului
pare a contura o stare de detestare
a ceea ce s-a crezut a fi
marile amurguri zeieşti
eroice sau
pur şi simplu homeriene
cu sirene ce se zbat ca peştele pe uscat
urlând-implorând ajutor în loc să cânte
dulce-dulce
ademenitor-ademinitor
şi
vreun posibil Odiseu poate sta neimobilizat de catarg
fără ceară în urechi – nimic nu-l mai ispiteşte
nimic nu mai e „de te-ndeamnă, de te cheamă“
şi el îşi zice: „tu rămâi la toate rece“
şi
fără eforturi sau efecte speciale
rămâne...
Iar tu, naivule Orfeu
pentru a putea răzbate prin forfota atâtor inşi impasibili
refugiaţi din uitatele epopei
ar trebui să porţi o sirenă cu
scăpărătoare lumină de semnalizare
asemeni urgenţelor care
prin menirea lor
strunesc viermuiala străzilor
ignorând interdicţiile semafoarelor...
Ar trebui să porţi
girofarul unei sirene cu lumină agitată
clocotitoare
scăpărătoare prin
neeroicele astea amurguri profane...

•

PRAG DE IARNĂ

Iată-ne în prag de iarnă
indecişi, nostalgici ca
după un vis întremător pe care
cineva ni la întrerupt inoportun...
Pe orizonturi brumate atinse de ramii în clătinare
de aripile zburătoarelor atinse
rămân semne distincte ca pe geamuri asudate
peste care-şi trecea degetele
superficial îngândurata-ne adolescenţă
privind cum
peste casele mahalalei se înalţă arfe de fum...
arfe mute...
Se auzea doar ciripitul vrăbiilor
rănit
de promoroaca deasă, aranjată pe rami precum
pilitura de fier străbătută de curenţi magnetici
mai amintind şi de fotografii-roentgen.
Anume pe atunci
îngândurata
dar totuşi naiva-ne adolescenţă îşi spunea că brumatele grădini
ar avea nevoie de cardiologi celebri care
să încerce a reanima rozele;
cardiologi
la trandafiri împurpuraţi cunoscători precum
la biete inimi omeneşti...

•

BĂTĂTURILE DE CRISTAL

Migdalată
dolofană
luna-i faţă genghis-hană
pe care-o înnobilează
stelele orientale
mirosind a portocale
şi jucând cristale-n lustră
tainică şi zarathustră –
bătături şi cicatrice
ce le-avu pe creier Nietzche.

•

SUB STEAUA AMĂGIRILOR DIVINE

Ca o iertare de blestem răsare
O stea a intuiţiei divine –
Ce n-a pierit pân' astăzi, mai rămâne
Pân' la o nouă, şi mai grea-ncercare.

Ce-i de făcut ca să nu faci păcate
Magistrul meu? Nu-i scrisul o capcană
Ca-ndemnul de-amazoană diafană
Spre fapta zămislirilor de moarte?

...Cât ţine, scurt, pe marginea genunii
Iertarea între azi şi între mâine
Sub steaua amăgirilor divine
Mai scriu, riscând fatal, nebunii lumii.

•

SUFLET FĂRĂ DE ODIHNĂ

1

Suflet care părăseşti cărare
pământeană şi porneşti spre stele
cu lumină nefolositoare
chipului pictat în acuarele
rămas orfan în urma unui om
ca o faptă ce nu-i aparţine –
bătân cum eşti, Supremul Econom
te meneşte pruncului ce vine.

2

De-ai să revii de unde-i fi plecat
la ceasul re-ntrupării în destin
în trist oraş sau în negriu-ţi sat
o să te recunoască vreun creştin
întrebând dacă eşti tu anume -
şi-ai să-i răspunzi în tremur de suspin:
„M-am născut din nou pe-această lume...“
Iar el, mirat: „Cum,
te-ai născut bătrân?“...

•

UN VIS LUXOS

Frumoasă Aristiţă care cândva a dragoste a-i arestat inima stihuitorului post-medieval, parcă ar avea haz să-ţi declam din ceea ce am – nişte ghersuri nici prea banale, nici bănoase despre ceva dragoste rămasă la această etapă finiseculară, despre amorul hâţânat de o melodie născută din frişcă sonoră – *Lambada* – şi puzderia de lambadaşi (ori lambadişti?) care fredonează şi fâţâie-zbâţâie acest ritm – Fi, fi, fi! Hâţ, hâţ! Extaz finesecular! Bizar bazar...

Şi parcă – Ha, ha, ha! – îl văd pe bardul Conachi, în giubea, hâţâind *Lambada,* apoi urcând în turnul său de fildeş cu scară în formă de melc ori tirbuşon ca să-şi verse în versuri sufletul înamorat, legănat în tremurătoarele arcade ale suspinelor menite a înteţi focul simţirii pentru cauza iubirii, pe când, de fapt, bătrânului bard îi zdrângăneşte *străbuneţea* din şubrede balamale, cum se întâmplă cu orice destin pătimaş retezat de speranţe.

O, ah! În aceşti ani fineseculari invoc post-medievalul timp străveziu şi inodor, existent sau doar dorit odor. Oricum, de suspinătorul prim-bard Conachi şi de frumoasa Aristiţă ce i-a arestat inima înfocată de amor – cu adevărat mi-e dor şi chiar ţin să însăilez ceva în stilul lor: „Vremea, vremea cum se duce! / Ca ieri cunoscui sirene de apă dulce, / şi iată-mă astăzi, la învechită chitară, / îmi cântă sirene de apă amară... Oh, oh,oh!“

Melancolie – îndelungată, istovită bucurie a sufletului de bard post-medieval, desfătat şi înzestrat cu atâta cântec trist, încât nu poate să nu fie şi înţelept (.....) Şi dat fiind că vremea trece, vremea se tot duce, coane Conachi, crăiţă Aristiţă, săru' mâna şi rogu-vă, peste vreo patruzeci de ani, să-mi daţi voie să vă cad la piept.....

•

RUGA DEZNĂDĂJDUITULUI

(motiv oriental)

Din somn când deschid ochiul – este înlăcrimat.
Ştiu despre ce-a fost visul. Cum l-aş fi uitat?

A somn se-nchide ochiul meu – înlăcrimat.
Ah, cum să uit coşmarul aievea întâmplat?

Mă fă să-ndur, proroace, patima de jar
Şi plânsu-mi ce-i ca marea – fără de hotar;

Îmi dă înţelepciune pentru a rezista
Sau, dacă n-ai o piatră – îmi dă în cap c-o stea!..

•

ANTIROMANŢĂ CU PASĂREA DE FUM

Copiliţă-păuniţă
adolescentă dănsăreaţă
discofilă zvăpăiată
cu cosiţe îngemănate
(a mirare – încă netăiate!)
tainic îmi aduc aminte
de prima-mi dragoste fredonând
şlagăre de Rita Pavone
şi – uneori – de cele copilăreşti
(aproape infantile) ale lui
Loretti; eu şi ea
evadaţi de la şcoală spre a colinda aiurea
prin babilonia floralã
a bătrânei grădini părăsite, neîngrijite
din preajma fostului conac,
babilonie
albind festiv şi recapitulând, parcă
lecţia de botanică ce prevestea
polenizarea generală, când
orice floare-i infidelă
supusă unei patimi colective...

Însă noi
încă de pe când fuseserăm atraşi
de întâia privire sfielnică
de mutuală simpatie
jurasem să fim şi să rămânem numai în doi.
Numai în braţele mele Ea, Unica
avea să cunoască disperata acrobaţie a
ştiucii prinse-n cârligul undiţei
până la urmă, fără regrete
lăsându-şi suspinul absorbit de
clipa junei şi îndrăgostitei vieţi
cu logică nostalgie
că aiuritor de repede trece ce trece
prin lume
şi prin lume aiurit de iute trece ce e
de trecut aiurea.
„Ah!“ – exclama în încheiere –
„a tinereţii pasăre de fum....“
Şi avea, nu ştiu cum, dreptate
precum ai şi tu
adolescentă dănsăreaţă
discofilă zvăpăiată
copiliţă-păuniţă, adică –
pasăre de fum...

•

ALT VIS

...în fine
în miezul de noapte al visului
răsări ziua în care fu decretată generala
pururi necurmata pace
şi
lăcrimând (unii – de bucurie, poate)
visătorii ostaşi şi orgolioşii caporali
prinseră a-şi arunca din raniţe
tăinuitele bastoane de mareşal (printre care
de fapt
se nimerea şi câte un
baston de cauciuc...).

•

FIZIONOMIE

Cu fața ta crispată de ură
nu păta lumina.

•

UMBRA HULUBULUI CE SE ÎNTOARCE LA CUIB

...zmeu de indigo
umbra hulubului alunecă razant peste troscotul ogrăzii
pe lângă nările dulăului ce stă cu botul pe labe
pe lângă ghearele pisicii tolănite la soare
pe lângă picioarele mele
apoi
săltând în zig-
zag
escaladează treptele casei
şi – brusc vertical! – fulgeră
pe albul peretelui ca pe o pistă de ghips
până
dispare sub streaşină
contopindu-se cu
pasărea care i-a dat contur; dispare
brusc absorbită de
penetul huluibului re-
întors la
cuib.
Punct.

•

...ŞI ROSTI IOAN-GURĂ-DE-AUR...

În biblicele vremuri se-ntâmplă
că, oprindu-se din blânde predici
Ioan-gură-de-aur se întoarse
către crângul de măslini în floare
şi-ascultând măiastra triluire
izbucni-n suspine de umire
zicând cu o lumească slăbiciune:
– Ah, sfinţite şipote de vrajă
Ioane şi icoane-a păsărimii!
Ah, privighetori-gură-de-aur!...

•

APROAPE SONATINĂ

Lui Ion Vatamanu

În tihnitul carnaval al florăriilor
Sunt zvâcnitoare, mişcătoare doar
Vrejurile glicinei care şi-au însuşit
Şi ciucurii florilor de salcâm
Spre camuflarea acestei sustrageri – făcându-i cernelii. Ca
Sfertul de lună pe gâtul guguştiucilor jălbaşi e
Floarea albăstrie-vineţie a glicinei prăvălitoare peste
Îngrădituri de ţarcuri, peste
Simple şoproane de ţară care
În clar-obscurul amurgului li se arată ochilor mei de
Semiorăşean şi tot atât – meloman drept
Capacele deschise ale unor piane spre care
Obosiţi de jocul de peste zi
Din urma turmei vin plângăreţi, capricioşi
Nostimii mieluţi cu
Flori de volbură şi steble de pelin prinse între
Despicăturile fragedelor copite.

•

ŢIPĂT

Crimeea, parcul Aluşta

Prin cedri şi chiparoşi, prin
pini răşinoşi – chiţcăitul de lilieci al
veveriţelor prinse-n fapta jocului de dragoste
chiţcăit brus întrerupt de
ţipătul fără vreo culoare agreabilă al
păunului împopoţonat,
ţipătul ca o
ţâşnitură de cremă cărbunie eruptă din
tubul nimerit întâmplător sub
călcâiul ghetei căreia
îi faci lustru;
ţipătul neagreabil, dar
desăvârşit al păunului – desăvârşit, fiindcă
oricine înţelege ce exprimă:
singurătate şi trufie.

•

DESTINE ÎN JOC

4 martie 1977

Cutremur de pământ... Destinele-s în joc
pe la etajul nouă. Şapte zaruri
aruncă Zeu-n nori. Cascadă-n scoc
e liftul ce ne zglţâie pe valuri-

al nouălea etaj. Şi-un val de Aivazean
de-asemenea al nouălea, cumplitul!!
Şi-un tânăr marinar strivit sub un pian...
Şi prăbuşit în gol, sicriu comun e liftul...

•

SUSPIN

Pornit-a ofensiva toamnei cu
tradiţionala-i mobilizare de cocori
aranjaţi precum
vâslaşii în antice galere
plutitoare spre vreo iluzorie Cartagină – urbe arată
urbe uitată.
Fiece bătaie de aripă-vâslă
e secvenţă de film dat cu încetinitorul
înfăţişând şi pichetajul stâlpilor de spalier peste care
din când în când zboară păsări greoaie
mai mari decât cocorii – câte-o dropie, lebădă...
zboară până se înfig sub muchia orizontului
coşind-o de la pământ
făcându-i loc vântului – acestui atotcuprinzător suspin
sfâşiat prin
porumbiştea spinoasă ce-şi tremură
vineţiile poame.

•

STAMPĂ CU LUNĂ ÎN RĂSĂRIT

(altân-obo – muntele sfânt)

De după conul de crater al
vulcanului stins
profilat pe orizontul de stepă
răsare luna care
mai întâi
se vede asemeni unei
felii de lămâie
apoi – precum
capacul de aramă al
unui ceainic înnegrit la
focul herghelegiilor nomazi.

Mongolia,
iunie 1989

•

STAMPĂ

Pe creasta unui nor – semiluna –
focă de foc
pe vârful aisbergului din
tărâmurile unde
exoticele
aprinsele noastre dorinţi
se întretaie cu
recea realitate.

•

SUVENIR

În legănare de tren transiberian
prin înceţoşarea visului fărâmiţat-tocat
nu reuşisem a desluşi
părelnicul punct al vulturului din
înalt.
Poate că – îmi zisei în zori –
vulturul nici n-a existat
şi eu i-am visat doar strigătul
unduit, vălurat...
Şi iată
acest îndelung apus peste stepa mongolă.
Sus –
vulturul greoi
oarecum obosit
de ai impresia că
de s-ar lăsa, de s-ar aşeza pe un nor împurpurat de
fulguraţia asfinţitului
norul-plutitorul l-ar aduce spre
cuibul din munţi....

Suhebaatar,
iunie 1989

•

RONDOPASTEL

Sub roza vântului tăios
sub crucea timpului brumos
vitreg spulberă-a-ntomnare
treirişul de frunzare...

Pe prag – frunzarul flenduros
în cer – frunzare care nu-s
şi gol de păsări ce s-au dus
la miază-zi sau la apus
unde s-au pus pe-ntemeieri
de nestatornice cântări
urzite-n vălmăşit discurs
pe roză de zenit intrus
cu petalele-n răsfire
veştezite a mâhnire
şi la dus şi la venire
de stol instictului supus...

E toamnă...
Ce mai e de spus?...

•

LA VÂSLE! LA VÂSLE!

...omul şi mielul
globul – atomul
apa şi ţărmul
şi florofauna –
totul
şi toatele
îngânduratele
se-nfăţişează la aşezarea
de umbre-a acestui
amurg sec de secol
când se întreabă
omul şi mielul
globul – atomul
şi florofauna
dacă mai vine
cine mai vine
la vâsle
la vâsle!
La vâslele vieţii!

•

IPOTEZĂ

Presupun: până
şi în ultima lui dimineaţă
din viaţă
neîndreptăţitului înţelept Socrate
ajuns
poate
la crâncenă disperare
roua ce împresura
somnolentul tărâm al Eladei
nu i se păru
totuşi
o mare viziune
f ă c u t ă ţ ă n d ă r i...

•

DE SOCRATES

Potirul – plin, lichidul – vineţiu
Şi-o dimineaţă răsărind divină.
Pe suflet i se face arămiu
Dar mintea... mintea i se însenină.

Ce-aşteaptă ei? Ce să le spună el?
E-o logică aice, e vreo lege?
De toate-a fost, dar n-a fost într-un fel:
Un măscărici ce mască îşi alege.

Să le repete gând ce nu convine
Ori să brodeze-n childuri, ocolit?
...S-a zis cu limpezimile eline...

Îşi bea potirul. Îl cuprinde ceaţa
de noapte grea, şi glăsuie icnit:
– E totul clar ca *bună dimineaţa...*

•

OVOID

Lui Ion Barbu

Tărâm de taină fiind
de sine însuşi uimit
a lumii minune din
minunăţie apare

când martor şi moaşă-i sunt
ochiul minţii şi ochiul
inimii, ovoidal
veghind la sine-tipare

unde răsar gând şi simţ
de maternă mirare
care nici nu bănuia
a fi de ele în stare.

•

CANŢONETĂ ÎNDOLIATĂ

S-a stins viaţa falnicei Veneţii.
MIHAI EMINESCU

O urbe cuminecătură
Ce gura mării o înghite
Arhivă de arhitectură
Având dosarele-mpietrite –

Veneţia! – o disperare
A canceroaselor statui
Viaţa artei pieritoare
La miază-ziua timpului.

Peste-afundatele imagini
În vechi canale nămoloase
Cad uşile ca nişte pagini

De cronică dezastruoasă
Rupând din timp, din spaţiu margini... –
Şi ceaţa-i plâns de florăreasă.

•

PAGODĂ

Sus
pagoda budistă pe fruntea încruntată
a Muntelui-păstor de iurţi orăşeneşti
în verzi-gălbui ozoare de viaţă şi de artă
întreţese basmul cu grijile lumeşti;

la porţi
dragoni în gheare cu fumurii monede
străjuiesc speranţe de prunci şi de bătrâni
trăind între visare şi făptuiri concrete
dispărute veacuri
de astăzi săptămâni

ce prelungesc suflarea mongolelor litanii
ca un vânt de stepă, unduios, fierbinte
înfermecând popoare cu tainele lui stranii
de trecut năvalnic
de prezent cuminte.

Ulaanbaatar,
1989

•

FUNEBRU ŞTREANG

1

Ademenitor
şi tainic coridor
ori punte-amăgitoare – drum morgan
furându-ne heraldica uimire
de-n veci în veci naiv european.

2

Iluzii suprapuse
şi apuse
pe-un portativ de cântec necântat:
festivă zgardă
ori funebru ştreang
pe gâtul unui înger condamnat.

•

CINETICĂ

Se scutură
la-
lea-
ua.
  Ca-
de
prima
petală
a doua
a treia...
        ultima –
câteva
episoade
de
purpur...

•

ÎN LEGĂTURĂ CU ACEST EVENIMENT

În sfârşit am descoperit îngerii
precum se mai întâmplă în acest secol a descoperi
triburi prin păduri tropicale.
I-am văzut noaptea întâmplător.
Îşi odihneau aripile pe turnul televiziunii.
(Albi
în stol
precum erau
făceau turnul să pară o
enormă păpădie.)
Veniseră pare-se într-o excursie
pe aceste meleaguri şi
luminatul cărturar al nopţilor
cucuveaua
cu ochelari pe nas (de fapt pe clonţ)
le citea de-acolo
de sus
neonul reclamelor
de (mai) jos
prefăcându-se că nu o interesează
liliecii încâlciţi prin jerbele viţei-de-vie
căţărate pe balcoane.

Şi în acea privelişte rămasă ca şi cum
de până la potop
se auzi urnirea vântului din loc.
El zburătăci tribul îngerilor
asemeni pănuşilor de porumb
frunzelor de tutun
nepăpuşite
sau perdelelor dogorite vara-ntreagă
smulse apoi de la geamuri şi purtate
prin vârtejul începutului de toamnă.

...Misterioşii excursanţi se amistuiră printre
plăpândul răsad de lumină
al stelelor
pe lângă
baticul portocaliu – fireşte – al lunii
trecând în zbor fără de soroc
şi întorcându-se în rezervaţia naturală pe care o au
să presupunem
la marginea fanteziei omeneşti...

De altfel
în legătură cu acest eveniment – nimic deosebit. Doar că
un fiştecine
a înjurat îngerii
deoarece fâlfâitul aripilor acestora tulbură cadrul
unui moment periculos din meciul de fotbal
transmis prin Euroviziune.

1974

•

FIN DE SIECLE

Final de secol. Frica este trează
În timp ce cântecele de revoltă
Ca număr şi-oboseală egalează
Indiferente fredonări – recoltă

De inepţii. Îndolierea torţei
Ce-a fost speranţă-i fum sterp de doctrine
Şi ca bouţi naivi privesc profeţii
La poarta nouă-a veacului ce vine.

•

HYPATIA

Se dedică Hypatiei, renumită matematiciană,
de asemenea celebră în ştiinţele filozofiei,
linşată în mod bestial în anul 415 la Alexandria,
precum şi bunicului meu Ipatie Butnaru,
simplissim ţăran din Negureni, Basarabia.

1

Nimic nu părea să mă poarte spre vremuri trecute.
Probabil, numele tău deja îşi pierduse speranţa
de a mai reveni cândva din adolescentinele peşteri
ale memoriei mele. Şi, la drept vorbind
nu prea ai când medita în sudicul oraş Odesa.
Dar poate că îngândurarea imprevizibilă
mi-o provocase apropiatul suflu al toamnei – aerul din
microclima parcului era bântuit de
mirozna frunzelor aşternute sub tocurile trecătorilor...
Fireşte
plăteam tribut inerentei nostalgii octombrine ce
făcea chiar şi mercurul să se oprească-noduri în
gâtlejul termometrelor. Numai că
acea nostalgie autumnală mi-o străbătea din când în când
şi câte-o senină scânteie – cum
nu m-aş fi bucurat că în lume mai sunt încă
atâtea tinere care au în văz mirare potolit-licăritoare
în căpruiul ochilor ce aduceau a tămâie topită?
Le priveam cum trec (era prin 1974, aveam 25 de ani)
ducând în plase zemoşi arămii ce ai fi pariat că şi ei
au fost modelaţi tot pe roata olarilor antici, mai apoi -
scoşi în năvoadele pescarilor odată cu
amforele eline din
subsolurile mării doldora de scoici...

...Poate că anume din acest moment
memoria mea prinse a se învolbura
însă, sigur, încă
nu dăduse de numele tău
şi eu
îmi purtam în continuare ochii pe împrejurimi
dat fiindu-mi a reţine o întâmplare demnă să trezească
invidia ornitologilor – nu prea departe de ţărm
în cerul radei, un vultur venit, vede-se, din stepa basarabeană
încerca să atace pescăruşii care se izbeau disperat în
crestele valurilor ce purtau spre nisipul plajei
pieile dungate ale mirajelor cu zebre. Cu
pumnişorii la gură, icnind uşor de spaimă
nu departe de mine, pe scările Potiomkin
privea această luptă marină şi o tânără femeie gravidă
veşmintele căreia aminteau de pânzele rotunjite la vânt ale
corăbiilor de cândva; velele corăbiilor cu care
au fost descoperite continentele şi
nehotarele pământului....
Privind la tânăra femeie
îmi amintii cum, într-o discuţie
o pictoriţă încerca să-mi explice de ce –
în raport cu bărbaţii – artele, ştiinţele lumii nu au
femei geniale. Cum regretai atunci, pe scări
că în acea discuţie de demult
nu-mi amintii de numele tău
Hypatia...

2

În vremurile noastre foarte exacte
marii învăţaţi presupun totuşi anumite lucruri incitante. Să zicem că
în odinioarele viitoare
din imensităţile Universului s-ar putea recupera vocile anticilor străbuni sau chiar
preantici. În acest caz
cineva, fost martor la jertfirea ta
ne-ar fi putut spune cum s-a întâmplat
de fapt...
Însă deocamdată
rămaşi la şansa presupunerii – presupun şi eu
în numele adevărului presupun
dat fiind că adevărul trebuie să se izvodească şi el
din ceva.
...Ştiu
că aveai patruzeci de ani. Bineînţles
nu-ţi netezeai pe gât cutele lăsate de
grelele şiraguri de podoabe – în oglinda lunii
astronomul nu chipul său, ci
chipul lumii îl caută... Precum oricare filozof
erai calmă, însă neliniştită
avidă era voinţa ta; neliniştită, avidă, de parcă
nu venea de la sine, ci
ar fi fost rezultatul unei vrăji, asemeni dragostei ce
i se impune cuiva prin neştiute farmece.
Neliniştită, încordată voinţa ta – numai că
dată pentru a te stăpâni – tu o stăpâneai.
Pornind de la aceasta, repetai un paradox, zicând:
„Arma mea este frumuseţea şi armonia lumii
deci armă mi-i tocmai ceea ce nu poate fi armă, dar - invincibilă e, cucereşte“.

Suspicioşii cădeau pe gânduri
întrebându-se ce ai vrut tu să spui prin
atare nelimpezimi (aşa credeau ei) neoplatoniene.
Nu care cumva le-ai moştenit – greşit înţelese – de la
tatăl dumitale, Theon de Alexandria, cel cu comentarii la
Platon şi Aristot? Ori poate că faci cine ştie ce aluzii la
pompoasele cuceriri şi la vărsările de sânge ale
împăraţilor bizantini?
De unde!
Ştiai tu că împăratului îi place să aibă un popor ajuns
manufactură de aplauze, însă
erai departe cu gândul de cotropitoarele-i legiuni
tu însuţi cotropită de gânduri fiind prin
grădinile Alexandriei în care scorţoasele tulpini ale copacilor
îţi aminteau de nişte cai albi cu picioarele roaibe...
Şi totuşi
te gândeai adică la nelegiuiri?
În acele clipe de tristeţe
luai lira şi, în umbra arborilor înfloriţi
îţi treceai mâna peste scheletul ei de strune
ce dădeau plinătate lumii...
Dar
ce sunt gândurile, Hypatia? – Un drum care
de cum ţi se pare că l-ai încheiat
simţi că te duce din nou la începuturile sale...

Femeie singură printre atâţia bărbaţi filozofi
matematicieni, astronomi – uneori te surprindeai că
privind la femeile Alexandriei purtând
largi pepluri unduitoare
gândeşti că veşmintele sunt largi anume pentru ca ele femeile
să aibă unde îşi ţine aripile...

Dar
la urma urmelor
să fi fost tu atât de singură printre bărbaţii învăţaţi
sau printre suratele tale care nu te înţelegeau? Doar
uneori privind la cer
dacă în alcătuirile norilor desluşim cât de cât
contururile vreunui chip omenesc – nu ne mai simţim
atât de însinguraţi în imensităţile Universului...
Probabil
te-ai fi înţeles cu sibilele care
mai întreţineau încă focul sacru undeva
în templele Eladei, însă
aceste femei nu aveau dreptul să comunice cu muritorii.
(De unde ar fi ştiut ele că tu eşti nemuritoare?...)
Fără să fi trecut pragul templelor
priveai îngândurată cum răsare focul din vreascurile pe care
le punea în vatră sibila. Flăcările – ca nişte
felii de zile pe care
le-a trăit vreun arbore oarecare. Hrinci de zile în care arde
se scrumuieşte şi zgârietura ghearei de corb
încrustată pe scoarţa arborelui şi
dăltuirea ciocănitoarei şi
minuscula casă a cariului – arde tot ce a însemnat
istoria zilelor de demult.

3

Însă de ce am vorbi noi de singurătate?
Ştiut lucru, Hypatia, tu ai fost printre lucizii alexandrieni şi
mereu venea câtecineva să-ţi comunice anumite lucruri
ce te-ar ajuta – credeau ei – în limpezirea
adâncilor tale îngândrări. Venea fiecare cu
ceea ce putea cuprinde mintea lui
zicându-ţi: „Luminată iubitoare de filozofie
îngăduitoare Hypatia, vezi, poate că şi vorbele noastre
te pot ajuta...“
Întorcându-se cu cireada de la păşunat
şi întâlnindu-te în cale
păstorul Iona îţi spunea despre observaţia sa că
osoasele coarne ale taurilor sunt totdeauna reci –
să fie la mijloc vreo taină?... Şi tot el
privind curcubeul, se gândi că în ceruri
se întrevede o clară idee de pod (fireşte
noţiunea de *idee* îţi aparţinea ţie, pe când păstorul
se exprimase altcumva).
Pescarul Apostolis
venise să-ţi spună că, de când tot vede el ţărmurile
i se pare că nisipul nu e decât o eternă sforţare de a lumina
dar eşuată sforţare. (De fapt
aceste vorbe puteau nici să nu-i aparţină – Apostolis
le-ar fi putut auzi de la fiul său care ţinea să ajungă
discipolul geometrului Istratios.) Oricum
seriozităţii pescarului i-ai răspuns cu o glumă bine camuflată
(chiar şi la peste patruzeci de ani, ca orice femeie – de ce nu?
îţi plăcea mai să şi glumeşti, mai să şi cochetezi):

„Stimate Apostolis ,– i-ai răspuns, – nisipul nu e decât
o risipă de pistrui ce s-au desprins, cu vremea, de pe
obrajii mării“... Ce mai! Parcă tu nu ştiai
că nu numai printre păstori şi pescari
ci până şi printre robii nobililor Alexandriei există inşi care
nu şi-au pierdut speranţa de-a ajunge nemuritori
adică virtuoşi... Şi poate că
cea mai frumoasă şi curată este speranţa sclavilor – *libertate*
libertate, libertate...
Însă
văzându-i privirea nedumerită
i-ai mai spus blajinului Apostolis că la această întrebare
i-ar putea răspunde Agripa, meşterul de clepsidre; cică
în loc de nisip, Agripa pune în conurile clepsidrelor sare
albeaţa acesteia făcând să se vadă curgerea timpului până şi
în întunericul nopţilor... (şi minţilor, probabil...)

4

În timp ce stăteai de vorbă cu Apostolis-pescarul
pe-alături trecu călugărul Elitis care îşi cocoţă vocea
întrebând: “Evlavioasă cetitoare în stele
auzit-am că degrabă planeţii se vor aranja într-o linie dreaptă.
Ce se va întâmpla atunci cu muzica sferelor?“
Nu i-ai răspuns
cu toate că puteai să-i dai de înţeles că, pentru unii
muzica sferelor fi-va un fel de axă dreaptă ce
le va intra pe o ureche
spre-a le ieşi prin cealaltă. Însă nu i-ai răspuns
zicându-ţi că viaţa e atât de scurtă încât
nici nu ai când te încrâncena
spre a te răzbuna barem numai şi în cuvinte
pe cei ce-ţi fac rău. Reuşit-ai să pricepi: uneori
adevărul trebuie să se mulţumească a trăi sub cerul gurii
fără a se plânge de strâmtoare
însă dorind aprig de-a ieşi sub cerul lumii...

5

...Am putea presupune câteva zile
în una din care trecu prin preajma-ţi călugărul Elitis. Câte o zi
din fiecare anotimp a anului 415.
O zi
de la începutul toamnei când
aerul grădinilor somnolente miroase precum
cel din celebra şi doldora de pergamente
bibliotecă a Alexandriei.
Sau poate că Elitis trecu într-o zi din anotimpul
când îmboboceşte mugurele piersicului – mugure mic
cu roz boboc de floare
cât limba privighetorii toropite de căldură. (Apropo
în cazul privighetorilor genialitatea-i ereditară.) Sau
s-ar fi putut ca monahul să fi trecut
prin trâmbele de ceaţă şi lumină
ale unei zile din blânda iarnă de pe ţărmurile Mediteranei?
Zi cu diguri de nori care ba stăvileau
ba eliberau lumina reflectată pe hoaspa brumei subţiri
ca flacăra lumânării pe pereţii ocnelor de sare... Ori
să fi fost o zi de vară? Probabil
sufletul filozofilor este indiferent la schimbul de anotimpuri
precum adâncul fântânilor în care domneşte calmul...

Dar
în oricare zi s-ar fi înfăţişat
iscoditorul călugăr avea să-ţi repete a nenumărata oară
obscurul său sfat: „Roagă-te, Hypatia, roagă-te nu aştrilor, ci
acelui care i-a plăsmuit!“

Numai că
precum de-atâtea alte ori
tu nu i-ai răspuns – ceea ce-i puteai spune
neînţeles ar fi rămas pentru el. Dar parcă tu
te închinai aştrilor? Tu îi gândeşti
vrei să-i înţelegi, deoarece încă nu ţi-ai explicat dacă
atunci când răsare, soarele lămureşte lumea sau
o complică. Ce să-i spui lui Elitis? Că
pe când lumina pentru unii deschide noianuri de obiecte
şi reliefuri reale – alţii orbescăiesc neputincioşi
în plină zi, având destinul cârtiţei? El doar
nu are nici o îndoială
însă anume de la îndoială porneşte permanenţa luptei
care este unica vigoare pentru jinduitul *perpetuum-mobile*
rămas absurd în proiecte, însă
real fiind în firea noastră renăscătoare în
confruntările cu taina. Nu îndoiala
nu vrerea de înţelegere naşte gândul lui Elitis şi al fraţilor săi
oploşiţi în peşterile chiliilor – înneguratul lor spirit
e asemeni vântului ce umblă prin câmpuri
supraveghind ca nu care cumva
grânele şi macii să-şi ridice mai abitir statura. Anume
vântul se îngrijeşte de creşterea florilor... –
încearcă, fir plăpând, să creşti mai mare
încearcă numai – te va frânge... Nevăzute
neauzite foarfece ameninţă creştetul subţire al
vegetaţiei. Un fel de sabie a lui Damocle
şuieră în vânt
şi cele mai ferite de urgie sunt ierburile lipite de ţărână... Dar
te întrebi: şi cele mai ferice? Te întrebi tu
cea ameninţată de norul, de sorbul negrelor sutane.

6

„Ai grijă de sufletul tău, Hypatia, ai grijă, pentru că
flăcările iadului nu cruţă prea întârziata pocăinţă“ –
a câta oară îţi spuse taciturnul Elitis?
Dar parcă tu nu te gândeai la suflet?
Oare nu aveai chiar şi-o rugă pentru el? E drept
spre deosebire de Elitis şi ai săi
crezi că omul e în stare să-şi modeleze el însuşi
ceea ce suflet se numeşte. Să existe vreo cometă mai reală
decât sufletul omului sau, pur şi simplu
sufletul e mai tainic decât
fenomenele astronomice? Atâtor şi atâtor inşi în viaţă
nu le este dat să vadă vreo cometă... Dar
ar fi în stare oare sufletul să şi-l vadă?
Să-l vadă ca pe-o coroană solară în clipele eclipsei.
Fireşte, o atare întâmplare poate fi rarissimă precum
cea cu apariţia cometei. Ce căi, ce orbite
trebuie să calculeze omul
pentru a şti când e posibilă dezvăluirea sufletului său? Nici
o teorie astronomică nu e valabilă dacă
ea nu are în vedere şi lumina iradiată de firea omului
fără de care nimic nu se întâmplă. Sub
această lumină descoperim lumea, în acelaşi timp prin ea
prin aceeaşi lumină, tăinuind ceva. – Am descoperit floarea
apoi ne-am acoperit ochii cu petalele ei
scuturate. (Ţi-aduci aminte fremătătorul melos
sfâşietorul psalm de elegie? – *În lanul de grâu*
în umbra stâncilor sau
peste scurgerea apei –
oriunde
vă este dat a vă scutura
roşii petale de maci
totuna
şi inima mea
amfora ei fierbinte
voi rânduri
rânduri o umpleţi...)

Descoperindu-şi focul
Vezuviul acoperit-a Pompeiul. Descoperind cuvântul
omul a acoperit tăcerea. Dar ce trebuie să mai acoperim
pentru a descoperi luminătoarea înţelegere umană?

7

După ce se îndepărtă Elitis
surâsei oarecum straniu; surâsei
pentru că dânsul oricum n-ar fi fost în stare
să priceapă că
surâsul este hohotul de râs al înţeleptului.
Ai surâs tu, cea care mai tot timpul
îţi ţii buzele strânse, ele semănând
unui zăvor cărămiziu pus la comorile adevărului
fiindcă a-i spune adevărul orişicui e ca şi cum
ai încera să ciopleşti o luntre din piatră -
nu puteai să nu ştii acest lucru tu, Hypatia, tu
care avui mereu grijă să pui la adăpost vechile
şi noile sapienţe.
...Curând plecă şi Apostolis
blajinul pescar din tagma celor învinşi de obişnuinţă
oameni cu destin păgubos – ce câştigă
pierd pe loc
dar care din când în când sunt totuşi învăluiţi de
epifaniile ademenitorului miraj al speranţelor.
Te deosebeai cu mult de el? Oricum
recunoşteai că la peste patruzeci de ani
mai aveai multe din gândurile ce te frământau şi
la douăzeci de ani; recunoşteai că mai porţi
speranţe neîmplinite, însă fără a renunţa la ele.
(E bine că speranţele nu se ţin în mână –
ţi le-ar fi luat nelegiuiţii!)
Dar parcă lumea
are puţine nădăjduiri încă
din timpurile cele mai fără de pomină?
Multe, multe speranţe se ţin minte
chiar dacă amintirile, şi ele, sunt muritoare precum
fiinţele sau odată cu fiinţele...

Doare acest lucru?...
Tu nu eşti neofită sub neagra stea a durerii
ce te încearcă mai ales când simţi cum
pe sub foaia pergamentului
pe care schiţezi drumul aştrilor
cariul îndoielilor se mişcă... Dar parcă asta
te poate face să renunţi la sfaturile de vreme lungă
cu tine însăţi
în nopţile în care contempli fluviile de mişcare
ale orbitelor ce poartă astrele ca pe nişte portocale duse
de apele Nilului?... În astfel de nopţi
înspicările de scântei ale bolţii îţi luminau îndelung
frescile cugetării reflectate în adâncul ochilor tăi.
Limpezi cugetări, netulburate de presimţirea
că ai putea să te stingi
având încă un sfert de viaţă în inimă.
La urma urmelor
credeai că eşti în stare să învingi fără să fii războinică –
de aceea în calmul cugetărilor priveai obsesiv semiluna
ca pe un mâner de la poarta Eternităţii peste care
nu are nici o putere Terminus – zeul hotarelor
şi nici a urii neagră găoace seacă de înţelepciune.

8

Când eşti în preajma mea şi-ţi aud glasul
Parcă în preajma astrelor mă aflu, -
Căci tu, Hypatia, rămâi cerească
Şi-n faptă şi în vorbă şi-n lumina
Ştiinţei preacurate ce ne-o dărui.

PALAD, sf.sec.IV–înc.sec.V.

„Însă curând reveni Elitis, urmat de un nor de sutane...“ – de zeci de ori am tot tăiat rândurile despre acei ce veneau să te omoare...
Din raftul bibliotecii
dicţionarul de mituri îmi strigă precum că
pasărea Phoenix vieţuia 1461 de ani
şi eu îmi zic că tu, Hypatia, fiind născută la 370

trebuia să trăieşti cel puţin până în anul 461, dacă... – iarăşi
rânduri tăiate despre călugării ce veneau...
„Probabil
în acea zi dăduse în petale *Primula regală* care înfloreşte doar
înaintea cutremurelor..." – alte rânduri tăiate despre sutanele care...
Bietul de mine, proroc ce prezice metaforele şi tot el – hamalul
ce le duce, le aduce
nicidecum nu poate presupune bestialitatea norului de sutane...
Dar, crede-mă, nu spaima nimiceşte
rândurile despre nenorociţii ce
veneau să te omoare – nemurirea ta
se împotriveşte cruzimii, chiar numai şi amintite. Şi-atunci
ce-aş putea pune în locul ce se cere a fi finalul encomionului prezent?
Cronica acelei albe nopţi
pornite de la cărunta lumină a amurgului
de la vântul înserării prin care naufragiaseră liliecii
sfâşiindu-şi aripile prin cetinile brazilor decorativi?
Mă întreb acum, dimineaţa, când
de pe prispele casei noastre din Negureni
ce a fost înălţată încă de bunicul Ipatie
hulubii ciugulesc diverse gâze ce au murit noaptea
tot lovindu-se de geamul luminat după care eu
anulam rândurile despre norul de sutane...
O, nu, Hypatia!
Nu mi te pot imagina învăluită de cruzimea întunecimii –
silueta ta, senină, mândră, calmă
se contopeşte cu chipul acelei tinere femei veşmintele căreia
îmi amintiseră de pânzele rotunjite la vânt; velele corăbiilor
cu care s-au descoperit continentele, lumea...

•

Iluzia necesară

Princeps,
1993

ANTIESEU

Şiruri de nori pun cap la cap citate
din care lipsesc comentariile eseistice ale
Filozofului Suprem... Mă tem?
Nu mă tem?... – exist, cititor al lipsei de semnificaţii clare
murmurând ca pe un ecou din Umberto Eco
epigraful sau epitaful posibilei definiţii a tainei
(sau a Filozofului Suprem):
„Gândeşte-te la
ceea ce gura nu poate spune şi
urechea nu poate auzi“;
cititor
muritor de rând
doar cu sufletul de o măsură supraomenească
însă mută
neputincioasă de a-şi înfăţişa frământările
în faţa ultimului nor ce se des-
prinde de
piscul Carpaţilor
parcă descreierându-ne munţii;
ultimul nor
anume asemănător unui creier ce
pleacă aiurea
plutind nespectaculos, însă
nu ştiu cum dureros
peste imaginaţia mea cuprinsă de o bruscă
deznădejde...

•

VACARM

Aguzi urbani
spre seară populaţi
de păsări foarte-ntâmplătoare – corcituri
din două-trei-patru seminţii zburătoare pe
cale de nefiinţă (să zicem
metise din lebădă-vrabie-gaiţă)
unele dintre care încă
n-au fost incluse în Cartea Roşie-sânge.

Răsare neonul.
Ziua se stinge hulită parcă
de vacarmul guralivelor-foc, certăreţelor
corcituri de coţofano-vrăbii ce s-au îmbătat de
borhotul agudelor răscoapte, dospinde sus
în ramii ofticoşi
jos
pe asfaltul lucios ca lama de şiş.
„Câş, câş!“ strigă sectoristul enervat de
acest vacarm neautorizat. Stolul de
metise foarte-ntâmplătoare
se zburătăceşte doar pentru a popula
aguzii poluaţi din partea opusă a străzii. Gardianul
dă din mână a pagubă
gândindu-se fără strop de plăcere că
mâine are de supravegheat un vacarm şi mai şi
însă adevărat – cel de la
expunerea inter-părerilor despre dreptul la babilonie
a foarte întâmplătoarelor corcituri din
două-trei-patru seminţii
de multe ori – târâtoare.
(Cam atât despre ceea ce
Mântuitorul încă n-a mântuit...)

•

FERICIŢI CEI SĂRACI CU DUHUL

Timpuri grele, domnilor, timpuri grele...
Săraci lipiţi pământului – bogaţi lipiţi cerului
cu trupul (lipit) –în primul caz
cu sufletul – în al doilea
logic ajungându-se la biblicul dicton al
fericitului sărac cu duhul
în aceste timpuri în care mamele cred
că sunt mai fericiţi copiii pe care
nu i-au adus pe lume – cred mamele cărora
le e totuna dacă
îşi povestesc braşoave despre trecutul sau
despre viitorul lor – ambele sincopate
fărâmiţate de
postatele demagnetizate ale memoriei
ca nişte antracte ale vieţii
sau – sincopate
fărâmiţate de nişte
vise prosteşti,
asemeni unor uşi
ce dau în
gol...

•

PAUZĂ

Ride la gazza, nera sugli aranci.
SALVATORE QUASIMODO

Aici
în lunca aceasta unde după-amiezile
serile
neschimbate sunt doar târcoalele ţânţarilor
ai trăit stăruitoarea cruzime a plictisului
ce devoră cea mai mare parte din
sufletul comun al lumii;
cruzimea plictisului de un
leşietic efect liric
ca o surmenare fără de motiv (ori
din motivul lipsei de efort) prezentă
până şi în somnul cel fără de vise
pustiu precum crono-spaţiul eliberat de evenimente.
Dar, odată
brusc
te-a trezit din plictis, din somn
hazul lugubru al gaiţei
toaca glasului ei mecanicist-vitalist ce-ţi aminti
că lumea e o fenomenologie a vânătorilor
mari şi mici
vizibile şi tainice;
că lumea e
o fenomenologie cinegetică...
Apoi
urmă o pauză îndelung-îndelungată ce
nu a fost numaidecât o măsură goală
în van....

•

MĂSĂLĂRIŢA

În amiezile de vară leşietică
arta cuvântului apare devalorizată precum
un textuleţ de reţetă în care
este prescris un paradis proscris
ce e totuna cu talpa iadului
şi încântarea dementială a
paznicului de tigve puse piramidă ca
un vârf de capitel din
Decameronul ăsta post-neo-nu-ştiu-ce
în timp de ciumă ce dă târcoale
sufletelor...
Uşor de înţeles că
e înfiorător de trist şi acest *Decameron Post-Boccaccio*
de care ne aflăm la o distanţă – stilizată mai mult
adevărată – mai puţin
ca o posibilitate de a păstra umbrele şi
de a ne ţine de urât noi înşine în
amiezile de vară leşietică / leşietice
când sub gardurile balcanice post-antice
măsălăriţa miroase a
ultimă zi din viaţa lui Socrate.

•

O ANECDOTĂ PRIMEJDIOASĂ

Politicianul beţivan
ajuns deja
biet spirit chircit în păguboşenia
neaducerii aminte
dimineaţă de dimineaţă trăieşte un
sentiment ciudat – ceva între o
suspiciune dezamorsată şi o
înfiripare de nădăjduire şi
nişte furnicări de satisfacţie în amestec cu
puţină spaimă
din motivul că
graţie curajului său alcoolic
a îndrăznit să spună în public o anecdotă
primejdioasă la
adresa dictatorului ce era să vină
pentru că
numaidecât se va găsi vreun dictator gata
gata să vină în
lumea aceasta de aproape învinşi...

•

MĂŞTI ANTICE

1

„Şi tu, o, Brutus?“ exclamând, latine
gândesc că-ai fi putut adăuga:
„De partea mea mă am numai pe mine!“ –
şi cugetu-ţi un nou proverb lansa.

Ai fi putut... Dar fulgeră pe lame
clipa otrăvită cu trădare
nepredispusă, toanta, să te-aclame
pentru-o nouă maximă, Cezare...

Şi se-mpletise farsa cu stupoarea:
cu toţii vinovaţi, parcă dreptate
aveau iar toţi... Un spectator, Puterea

mai aştepta să vină regizorul
să scoată alte tragedii din mape
spre-a le monta, schimbând numai decorul.

2

Puterea ce era, deci, spectatorul
se-njunghia a râde, şi aceasta
neomeneşte înrăi suflorul
care din scenă-şi ridicase ţeasta...

De-ajuns! Parcă-ar mai fi aici nevoie
de alte amănunte, când bufonii
au fost chiar la potop salvaţi de Noe
spre-a se da prin vremi leit butonii

lăstarilor de soi, în timp ce spinul
îi protejează?... A dezamăgire
cezara umbră-şi tremură suspinul

văzând alt Brut – mai brută-n făptuire
decât dementul ce pornise şirul
de cuţitari... Ai fost profet, Shakespeare...

•

ÎNCĂLCAREA PROVERBULUI

Nu că în gând i-am zis, ci
cu glas mare strigatu-i-am: „Blegule
pachidermule
prostule!“ – aşa l-am înjurat pe
tâmpitul de călău care-a încălcat
neclintita prescripţie a proverbului
capul plecat sabia nu-l taie
tăind totuşi un cap plecat
ba chiar
foarte, foarte plecat...
„Neghiobule, nerodule, – i-am mai strigat, -
de ce ai încălcat tradiţia etică a
poporului nostru
sfidându-ne unul din proverbele
naţionale?!“

Şi ce credeţi că mi-a răspuns călăul? – că
„în spaţiu se trăieşte
în timp se moare
şi nicidecum nu e posibil de-a inversa
acest raport – adică
rocada este exclusă şi
deci
nesalvatoare de rege
în jocul vieţii ce poate fi un
spectacol sacru sau
doar ceva absolut întâmplător
şi al naibii de trivial“, -mi-a spus încălcătorul de proverb
deloc semănând a bleg, ci
din contra – dovedindu-se a fi un călău
destul de cultivat.

•

VIPERĂ LA APUSUL SOARELUI

Când suprapuşi peste-asfinţitul zilei
sunt norii un moloz de cărămidă
printre roşcatele ruini răzbate
a soarelui sclipire sferoidă

şi reflectându-se în tot ce-i luciu
ca un suprem cu răul dezacord
face şi ochiul viperei să ardă
cum înspre iad ar arde-un şnur Bickford.

•

FĂRĂ CUVINTE

Cu anii
garsoniera bătrânului bard
a devenit depozit sufocant ce
adăposteşte un număr infinit de obiecte cât
de cât semnificative cu care
s-ar putea compune poezii post-absurde, însă
fără cuvinte – lucru întâmplat şi în
satira ce povesteşte despre
înţelepţii cărora li s-au adus
fel de fel de obiecte pe care
în discuţii filozofale dânşii
le foloseau în locul propoziţiunilor.
Drept punct final
al unui astfel de poem
ar putea servi pana frântă a lui Balzac
sabia ruginită a lui Napoleon
sau
înspăimântător de simplu
zguduitor de provincial – cadavrul acestui bătrân poet
necunoscut...

•

METAFIZICĂ

Puţine
câte vor fi fost
nişte gânduri de până la Dumnezeu
nişte celule elementare
infime
nearticulate
vâscoase
dar
deja dorind ceva
avură a ajunge la dintâia
stupefianta concluzie că
odată cu ele
se perpetuează şi Moartea
naşte şi hârca de ea
alăptându-şi plozii îmbătrâniţi
cu emulsie de var
risipită peste orizontul uitării universale
peste ţărâna lui metafizică
eretică
în genere – inexistentă...

•

ÎN CAZ
DE PERICOL

trâmba
aceasta
de cuvinte
această
arhitectură
concepută ca
o ieşire
în caz
de pericol -
sigur că
intenţionat
o clădesc
în formă
de turn
îngust
pentru
evacuarea
speranţelor
în caz
de accident
sufletesc

•

CEASUL CU CORB

Car, car!
    într-un copac de corn stă corbul izolat greşit gramatical între ghilimelele maro-închise de păstăi zornăitoare în vântul îngheţat.

Car, car!
    erupe hilar croncănitul toxic al ciudatului pirat care a ajuns aproape simbol graţie graseatei invenţii EdgarPoetice de tipul *Marlboro* (pardon: Nevermore!).

Niciodată! Nevermore!
    strigă dimpreună cu aripatul pirat pasiunile trecute în dragoste infimă, după care a rămas doar gol de inimă, gol în piept de robot şi roboată ajunşi a se preface că se poate trăi din teorie şi semiconductori gâdilaţi de curent (absent, din considerente politico-economice).

Car, car!
    calvar de suflete inexistente în EdgarPoetice jocuri de ne-noroc ale amoroaselor giugiuleli înnobilate de fumul de *Marlboro* (pardon: de „Nevermore!“).

Car, car!
    strigă un ornic care, pentru anunţarea orelor imprecise, nu are cuc, ci corb.

Car, car!
şi
Nevermore! –
    din ceasul cu pirat aripat se dezghioacă în infinit acest cucuit-corbuit răguşit, risipindu-se ca nişte aşchii de neagră poveste.

Vânt îngheţat...

•

NEMĂSURARE

Nemăsurarea lumii nu se schimbă –
În sine-i doar egală măsurare:
Fără noimă, parcă, dar nu-i strâmbă
(Perfecţiunea nu-nseamnă hotare).

Din bob primordial e înflorire
Sau umbra înfloririi doar e zarea
Mereu extinsă spre nemărginire
Prin care aştrii îşi croiesc cărarea

Şi ea nemăsurată ca întregul
De spaţiu nesfârşit şi de vecie
Ce n-o va şti nici blegul, nici strategul

Deprinşi cu drămuita simetrie
Croită cu echerul sau stiletul –
Căci forma-i poate fi sau să nu fie.

•

OCHII

Corni golaşi.
Mulţi.
În rânduri. O
aşa-zisă fâşie de protecţie.
Corni golaşi
însă doldora de păstăi arcuite
mari-coapte-întunecate. Pe
fundalul cerului – o sumedenie de
păstăi arcuite
ca un sodom de sprâncene
peste o spuzeală de ochi albaştri
plasaţi asimetric
şi care
ne privesc din aşa-numita Eternitate...

•

Vieţi neparalele

Bălgrad / Alba Iulia,
1997

INVOCAŢIE

Muză, sporeşte-mi faptele.
(Imn homeric, sec. VII î. Chr.)

Te invoc Muză-de-provincie care
veghezi la răscrucea dintre lumile realului apăsător şi a
sugrumătoarei irealităţi.
O!
Muza-mea-de-provincie
privirea ta adumbrită dintotdeauna mi s-a părut o
aluzie la ceva foarte important
pentru care face să nu renunţ
să nu renunţ la
vânătoarea în care inventez
sugrum-reinventez-sugrum
iarăşi reinventez himerele frumuseţii
sperând până la urmă să întâlnesc
şi să răpun
mai-marea-zeitate-negativă-mahără a
contra-Poeziei
pentru care faptă să-mi dai tu anume
Muză-Artemis-de-provincie
necesara doză de sălbăticie artistică
(puţină sălbăticie rafinată nu strică) – atunci
va fi ziua cea mare ziua
crucială când la răscrucea dintre realul apăsător şi
sugrumătoarea irealitate
îmi va fi aievea vizibil destinul
evenimentelor sufleteşti
fapt de care vei avea a te convinge şi tu
Muza-mea-de-provincie
învrednicindu-mă de privirea-ţi adumbrită care
dintotdeauna mi s-a părut o
aluzie la ceva foarte important.

•

MAXIM ŞI MAXIMA

Se însoară Maxim Bărbatul cu
o maximă – cea
din câteva cuvinte înaripate. Se iau
se căsătoresc ei Maxim şi maxima
dar
nu ma ieşi cine ştie ce familie nici
barem ca aceea pe care o pot face
un om şi cu o pasăre
care trec însuraţi prin mazăre (precum
la alţii
în alte poeme – ceva
textualism basarabean...).

Şi totuşi se căsniceşte Maxim cu o maximă – şi
s-ar părea că în lume e
ceva mai puţină singurătate printre
oameni printre
cuvinte (înaripate) şi
printre – printre...

•

DUBLUL ETC.

Uneori
în vis
predau armele şi filosofia elenă
într-o alambicată trecere de la uneltele vrajbei la
liniştea şi pacea sapienţei
pentru că
atunci când bat tunurile
muzele tac
dar mai ales din motivul că
această trecere / tăcere presupune anume predarea
revolverului
mitralierei baionetei grenadei etc. – cu
concomitenta predare a lui Socrate
Platon Aristotel Zenon Epicur Lucreţiu
e t c e t e r a...

•

IPOTEZE

Locuind cam departe de grădinile prin care
se plimba paripatetic Aristotel
mă plimb maeutic prin propria mea grădină din
comuna Negureni (Basarabia) şi
zornăitoarele scăfârlii de homunculi ale
măciuliilor de maci
căpăţânele de marţieni ale verzelor
(şi verzilor de la ecologie)
îmi stimulează oarecum anapoda imaginaţia ce
mă izbeşte să presupun cum că astăzi
în timpurile neştiutorilor de carte dar
ştiutorilor de computer
ceva – deocamdată neclar ce anume –
este foarte absurd;
neclar precum
nu-mi este limpede prin ce anume se
manifestă în mod obligatoriu
influenţa lui Alexandru Macedon asupra
destinului meu alfabetizat.

•

ANALOGII

În biroul său de filosof de la demisol
Ics săritul de pe fix caută similitudini între
policioara cu câteva cărţi şi
poli-ciorăraia croncănitoare ce
pistruiază negru-măşcat cerul Chişinăului
blajinul Ics sărit de pe fix
underground-istul nostru ajungând la concluzia că
există indiscutabil există ceva comun între
cri-cri-ul greierului basarabean
şi
hara-kiri-kiri-ul greierului japonez.

•

FRAGMENT DE PALIMPSEST

După reflux
pe nisipul sfidător de feţuit ca
palimpsestul unui cod de legi anulat
a rămas un biet căluţ de mare în
chip de paragraf
§
pe care-l va culege vreo Sapho din Lesbos
(*Cât firele de nisip*
numărul sărutărilor noastre – a zis pare-se ea)
sau vreo Orfee de nu ştiu unde
(care n-a zis nimic – a zis ce a zis Orfeu
lucru pentru care a plătit cu capul
aruncat în râul Hebrus).
Deci
ar putea culege bietul pegas-de-mare în chip de paragraf
§
vreo Sapho-gură-de-aur sau
vreo Orfee-gură-de-femeie
apucată de zădărnicia de a pune nume de poeţi demenţi
nomadelor stele de mare.

•

PERICOLUL DE A TRIPLA

Memoriei poetului Mircea Ciobanu
cu care am colindat printre ruinele Efesului

Printr-o pasienţă oarecum postmodernistă
Heraclit ajuns-a a se parafraza pe sine
afirmând
că noi nu ne putem desfăta de două ori în
una şi aceeaşi lumină
sub ochii zeilor care de sus ne văd cam nelimpede ca
prin lorniete şi monocluri din felii subţiri de lămâie
dar mai dur ca toate e
că nu putem intra repetat în
unul şi acelaşi întuneric absolut (definitiv). Cam
aşa dictează Heraclit niţel teatral (pentru turişti) iar
scribul caligrafiază obedient-maratonic cele auzite
sub bulbii ochilor săi sădiţi în praful
ce fojgăie în fascicole de lumină
zebrând încăperea prin lucarnele căreia
se vede cum peste Efes păsările
zboară vertical în răspărul luminii
ca printr-un curent insesizabil de apă ce stătu
la baza autopastişei cu pricina. "Hai gata
luaţi-mi vorba din gură
în caz contrar
triplez Iliada-Odiseea!…" parcă se răsteşte Heraclit
la scribul şi la turiştii nicidecum speriaţi
de atâta filosofie.

•

SCRUM

Prin iluzia ce te înrobeşte-rob dintr-un regat inexistent
peste minuscule dune de scrum din
scoica scrumierei orfice (de o duci la ureche sau
de eşti într-o ureche…) – uite-o! uite-o! înaripata aia fantastică
prin reîntruparea-i din cenuşă
din cenuşa tuturor poemelor uitate (ah!
memoria poeţilor e geloasă până şi pe tot ce a fost pe vecie uitat);
uite-l! uite-l! culme a faptei posibile
reîntrupatul corb de Nevrmore (de
Navarra au fost nişte prinţi nişte regi
corbul însă fiind de Niciodată) – întunecat corsar
pirat neobrăzat punându-şi obrăzare
şi plutind trufaş prin marea metafizică a nefiinţei
adică şi peste creştetul sumar încoronat al
umbrei lui Orfeu care
cu inelul literei O
sau a cifrei 0 (zero) pe degetul stângii sale palide
ceroase mumificate
peţeşte peţiolul frunzei de laur din
propria-i coroană
precum vă spuneam
destul de sumară.

•

MULT STIL ÎN CRUZIME

În acest apus de epocă nepocăită
când prin crâng umblă sculptori să ia
masca mortuară a îngerilor căzuţi sau doar
să culeagă măştile căzute de pe chipul îngerilor
ca prin minune rămaşi în ceruri
eu mă gândes la un poem despre năpârci.
Uşor de priceput: situaţia e
de-a dreptul şi de-a curmezişul confuză
dat fiind că s-ar pune parcă semnul egalităţii între
păcătosul-căutător-de-adevăr şi
posibilii histrioni cereşti
mascaţi ca la vreun bal în viziunea lui Lermontov sau
în orbirea lui Borges
şi e firesc să mă aştept ca vreun critic subtil
cu mult stil în cruzime
să desfiinţeze nescrisul poem despre năpârci
despre micuţii ăştia alergători asasini prin spaima oricărui
dintre noi
care pricepe că în fond destinul omului e o
istorie a imposibilităţilor.

•

VOCATIV

Hermes, pies i gviazda.
ZBIGNEV HERBERT

Lui Adam Puslojic

În timp ce gândeam că e dificil să fii Hermes
să ai aripi la picioare
ceva mai sus de călcâie lângă oul-gleznei
unul din inconveniente simţindu-l chiar la
cea ma banală trecere printr-o
mahala oarecare unde
cine ştie ce javră jigărâtă
te-ar putea încolţi de zeieştile-ţi atribute
în timpul ăsta de abatere mitologică
îi văd pe ăia cu Pegaşii
văd legiunea lor care alcătuieşte caveleria uşoară a
poeziei
şi pe ceilalţi îi remarc – pe
infanteriştii Parnasului
pe teluricii pedestraşi jertfitori în
numele unei victorii care-i interesează
pe atât de puţinii patrioţi
ai Universului. În timp ce mă gândeam la
Hermes Trismegistos

în variabila sa ipostază de
ocrotitor al scrisului şi purtător de veşti
şi cum Hermes cu aripi de laur la tâmple nu se arăta
nu se arăta nu se arăta! mi-am zis
să aflu vestea care mă intersează de la cavalerişti sau
pedestraşii Poeziei
strigându-le: "Hei! Care dintre domniile voastre ştie
ce mai face Nichita Stănescu?!"
Şi mi-a răspuns
întrebând la rându-i
un infanterist arătos: "Care anume?"
"Cel blond ca un înger", am precizat. "A-a! Păi el
e îngerul de pază al lui Vergiliu. L-am auzit cum
pe când trecea prin nişte cercuri infernale
i se adresă latinului: Tu călăuz
tu domn şi tu maestru".

•

ÎNGER DE PAZĂ OBOSIND LA POST

Îngerul de pază nu poate fi schimbat în straja lui
în postul lui
tocmai din câinosul motiv că fiecare dintre noi
are – strict! – doar câte un singur înger de pază
şi nici chiar preşedintele cel mai preşedinte
nu poate avea doi sau trei
ori un întreg K.G.B. ori F.B.I. de îngeri de pază
tu însuţi pe tine păzindu-te de ştii tu ce
de ştii tu cine
şi mai ales de cea pe care o rogi pe tine ţie să te redee…
Însă
atunci când tu însuţi pe tine te păzeşti
ai umilitoarea impresie că eşti propriul tău prizonier
şi e mai logic să obosească la post
îngerul tău de pază
tot dând înconjur fiinţei tale
făcând rondul insignifiantei tale prezenţe în
volumetria lumii
a labirinticii geometrii sau geografii a
captivităţii tale
înduioşat oarecum că şi tu ai fost prevăzut în
generalul plan divin al perpetuei geneze
graţie cărui fapt şi îngerul
are ce păzi.

•

REPORTAJ CU UN ÎNGER

Un înger s-a autoparaşutat într-un
lan de floarea soarelui prin care
după aterizare
cu enormă dificultate îşi poartă aripile destul de mari
încărcându-şi-le auriu-impresionist cu polen
din nefericire mai lovindu-şi-le când de o tulpină
când de alta
lăsând câte un smoc de puf câte-o pană pe
aspre tije de răsărită
şi eu
prind a da stăruitor din coate printre talerele boboase
ca să ajung la înger şi să-l ajut să iasă la
marginea lanului. Şi
de cum ajung
îi iau cu atenţie aripile
ridicându-i-le deasupra capului deasupra
desimii de floarea-soarelui frunzoasă. Pentru ca
să fiu cât mai înalt şi să ţin aripile cât mai sus
să nu i le agăţ prin talerele răsăritei
prind a merge în vârful degetelor
însă degetele mi se afundă în ţărână şi
mă văd nevoit să păşesc pe întreaga talpă
suferind că nu pot servi îngerul în mod ideal
şi gândindu-mă:
Pah! Mama lor de colegi
ce mai reportaj o să-i trag eu despre
mersul anevoios al îngerului prin
lanul ăsta de floarea soarelui ce bate
spre coacere!

•

GÂND LUCID

La picioarele noastre
umbrele noastre
ca nişte morţi neîngropaţi.

•

PROIECTAŢI FAŢĂ-N FAŢĂ

Discutăm într-o zi de la sfârşitul lui septembrie
când ni se pare că piatra
fără a înceta să fie piatră
de fapt este "Geometria" lui Euclid
sau verişoara lui Nichita Stănescu
şi frunzişul
fără a înceta să fie frunziş
este totuşi tabla înmulţirii (în pădure
ar putea fi chiar însăşi "Cartea cifrelor") şi
mai avem senzaţia că
odată ce au prins să cadă frunzele
în câteva zile
în vreun copac gol-pat-de-puşcă (adică
vorba e doar despre ceea ce se poate face din lemn -
pat de puşcă –
şi nu adevărul gol-puşcă) am putea vedea
vreun nefericit ins spânzurat
deocamdată însă
în ziua aceasta sfârşitul lui septembrie este
ascuns încă de abundenţa frunzişului pornit deja
a se rări şi care
fără a înceta să fie frunziş
este totuşi tabla scăderii – zic
şi văd cum peste chipul tău
şi simt cum peste chipul meu trece umbra
unei idei neînţelese care de fapt
semnifică unul şi acelaşi lucru cu
ideea unei umbre neînţlese
dar
anume pentru a o înţelege – noi
am fost proiectaţi faţă-n faţă.

•

DE LA RÖENTGEN LA INIŢIATIVĂ

Iată înşiruirea aceasta de oase arcate
încovoiate curbate
gardul acesta de şipci ce împrejmuie banalizata imagine a
peisajelor sufletului – zici
şi ar fi bine să greşeşti
de fapt vorba (şi ideea) fiind de un
grilaj de coaste plasat peste o
groapă a leilor
sau poate că nici grilaj nici zăbrele
ci
sunt chiar oasele leului care a trecut din
creat
în
increat
din furia atacului pomenindu-se
în
albe fâşii de capitulare – mai zici şi
ca vamă de reabilitare
eşti gata să apari la televiziune pentru a propune
ca barem o oră din fiece zi a noastră
să devină obligatoriu
ora naţională de lichidare a naivităţii.

•

POEM SUGRUMAT

Uneori
necazuri nenumărate şi nenumerotate
accentuate de discordanţa cotidianului unei vieţi terestre cu
puritatea şi evlavia propagate de îngeri diletanţi
mă fac să strig:
"Priveşte Doamne
ruinele-Ţi desolemnizate
priveşte-i pe aceşti – alţi – îngeri drogaţi
priveşte beţivanii ăştia adolescentini cu
sângele oţetit acaparaţi de
turbări în masă
altefel zis – de masturbări pseudoexistenţiale…" – strig
însă brusc mă opresc din hulă
dar nu fără a gândi drept cauză atenuantă că
astfel cum Tu eşti pretutindeni şi în toate
tot de pretutindeni vine şi această inspiraţie divină în
amestecul ei de risipă iubire şi absurditate
care este anume acest poem
pe care Tu mi-l sugerezi – ca să vezi dacă eu
voi avea priceperea să-l sugrum înainte de
firescul său deznodământ.

•

POEM DE LEGĂTURĂ

Curmându-şi singurătatea împăcătoşită de ea însăşi
scriitura iese din sine pentru a intra în
codul enigmelor în care e târziu de înţelepciune
sub litere evropeneşti sau
sub chinezeria ieroglifelor aducând a nişte
rădăcini ce şi-au calcinat sensurile în
desăvârşita tehnică a impreciziei
ironic deschisă către poetul hermetic care
îşi trăieşte libertatea pierzaniei în ceilalţi
prin nuntirea lui *Da* şi *Nu*
în acceptul destinului de a capitula în
ambulanta succesiune de sepulturi pe care le însufleţeşte
părintele încarnat în descendenţi sau
mumificat în propriile sale poeme ce poate că
nu vor cădea sub incidenţa statutului special de
coconi vitregi ai literaturii române.

•

POEMUL DE IDENTIFICARE A PROPRIULUI SĂU PROTECTOR

N-am uitat nici de (…)
Sfântul Pafnutie, Sfântul Ioan Scărarul,
Sfântul Sisoie, Sfântul Ermolaie,
Sfântul Terapont…

ŞTEFAN BACIU

Sfinte Terapont ocrotitor al
poeziei terra-pontice-euxine a poeţilor români
te implor să n-o faci de oaie
precum Sfântul Ermolaie
care a uitat că i s-a dat în cerească grijă
politica aceasta carpatină ce miroase a
laptele caprelor nărăvaşe din Bucegi după care
căprarul aleargă forfotind de înjurături cu
dumnecaţi şi papuceii diverselor divinităţi.
Sfinte Terapont reazem al
poeţilor români din Terra-pont-euxină
pari a fi unica sanctitate ce ştie că poezia
este zona de tropice a acestor suflete care
rând pe rând nu cred să înveţe a muri vreodată
zona abundenţelor de tot felul – cu
jungle de semnificaţii cu
îndoieli luxuriante
uneori dadaiste şi
lianele desperărilor din care maimuţe clinice

încovrigesc ştreanguri
arătându-ni-le cu subînţelesuri. Dar
poeţii rezistă tentaţiilor macabre
unii dintre ei – o ştii pea bine
Bunule Sfinte Terapont – chiar
din unealta supliciului bahic şi-au făcut
pahar pentru candelă
reîntorcându-se la psalmii poeziei care
în egală măsură merg spre zeu şi
spre om efemer – acesta
stârpitor de singurătate prin harul ctitoritului
oarecum mai norocos decât zeii noştri de tranziţie la
ei înşişi
nepreocupaţi de evoluţie ci de
statornicie cică preocupaţi drept clişeu tirajat la
xeroxul albastru al Cerului. Auzi-mi ruga
şi iartă-mă pre mine maculatul că
te-am decretat Sfinte drept părinte proteguitor al
merituoasei dar nedreptăţitei Poezii Române în care
îndrăznesc să cred că se află şi inima mea cum
în mijlocul unei uriaşe rodii una din seminţe se află între
două elipse împurpurate… însângerate…

•

DESCRIEREA SITUAŢIEI

Dacă mai suport cât de cât
o piatră pe inimă
pe creier nu suport barem un
fir de nisip.
Hei tipule
ia-ţi dracului negreaţa de sub unghie
de pe creştetul meu!

•

ÎN BALCONUL JULIETEI

În balconul peste grilajul căruia
sări – încolo – puber
îndărăt – bărbat
Romeo
adică în balconul Julietei
cine oare – alta – a întins scutecele pruncului?
Cine ar fi supravieţuitorii despre dragostea
sau doar despre obişnuinţa-le de a convieţui
Shakespeare nu mai avu timp sau chef
să scrie?

Cine alta
cine altul – o ne-
Julietă
şi un ne-
Romeo?

Şi în genere
ce trăsnăi se mai întâmplă pe la
Veneţia?…

•

ISPITA STINGHERITOARE

Sfârcul de pană albă-îngerească
ce abia-abia ţi se iveşte
de sub subţioară
e vreo anexă neglijentă
rămasă din
aşternutul tău pufos
sau poate
cu-adevărat încep
a-ţi creşte aripi?

•

UNDUITOARE, ŞERPUITOARE

E spre seară spre adânc de seară când
Homer nu ştie că-i amurg că-i abia-abia întuneric.
Se lasă înserarea peste misterul opac al opalului
mării născătoare de spume din care
aparenţa se întrupează în fiinţa Afroditei
căreia sculptorii se şi grăbesc deja
să-i cioplească înfăţişarea
şi s-o redee poporului-bis de statui ce stau
ca nişte răspunsuri mute
care nu au legătură cu nici o întrebare;
statuar
poporul-bis în genere nerăspunzător la vreo
întrebare.
E spre seară
spre adânc de seară. E spre noapte
şi totuşi
această lume mai continuă a fi într-un freamăt al
multiplului poetic oratoric mitologic
din tumultul căruia ceva foarte vag ajunge şi până la
strămoşii noştri ce se află acolo – în timp
aici – în spaţiu
la mijloc între barbarii hiperboreeni şi
legiunile meridionale
între aceste contrarii printre care din când în când
răzbat frânturi din misterioasele arabescuri ale
limbii arabe nouă neînţelese;

la mijloc între contrarii
visând totuşi la cine ştie ce izbândă
care nu poate avea loc decât
în halucinante iluzii – conchid
pe baza puţinelor puncte cristaline ale memoriei
prin care ne mai aparţinem
în epifanica îngândurare
asupra propriei noastre prezenţe (mioritice).
Aşa a fost…
Astăzi
dublu zig-zagată
(pe orizontală
şi pe verticală)
unduioasă coboară cobra marmora scărilor ce sunt
cele mai integre elemente din
ruinele eline.
Coboară cobra –
cravaşă unduioasă pe marmora treptelor
cravaşă şerpuitoare prin memoria noastră
în care încă
la Delfi
pitiile bălmăjesc rebusuri oraculare. (De altfel
când vorbeşti la Delfi
ai grijă – îmi zic – e totuşi vorba de grava Eladă
şi deci fie-ţi cât mai scurt zâmbetul ironic
şi nici poemul nu-l întinde hăt
cât lungimea unei cobre ce coboară…
cravaşă
unduioasă
cravaşă şuierătoare ş.a.m.d.)

•

ÎNTRE SAT ŞI ORAŞ

Beţia lui îţi sporeşte podoabele aparenţelor
fiinţă cu gura de roşul ciupercilor veninoase.
La auzul oricăror vorbe ale tale
fruntea-i dă în încreţituri
ca mărul în Postul mare. Taci.
Doar ţi-a spus: eşti înzestrată cu
multe haruri ademenitoare
şi el chiar începe să-ţi laude şoldurile
cu rotunjimile teribil de voluminoase
ca ale unei şalupe de coastă. Sigur
şi la lumina nudităţii tale
dânsul ar putea căuta de bănuţ
oul de pasăre măiastră
sau de pajură răpitoare
sau de lebădă Leda. Taci. E spre mai bine. Chiar
prinde a-şi schimba culoarea gura ta
înnobilându-se. Lui
îi mai trece din mahmureală dar
luciditatea ce-i revine nu-ţi scade din
darurile ce i se păruseră aparente
sirenă a unui iaz de ţară
poate că simplissimă prăşitoare cu care el intră în
apa împăpurită înstufărită
în ascunzişul verde tremurător
spre a se convinge de avu sau nu dreptate
ciudatul Blais Pascal cel cu ideea
despre trestia aia pansivă
cugetăreaţă.

•

SUPLICIU

Intimidată de privirea lui pânditoare
ea îşi închide fermuarul care
e ca o gură ce-i înghite sânii
deja alunecători sub rochie precum
conturul a doi fazani
sub pielea hulpavului şarpe Boa.
Ce obraji frumoşi aveau sânii ei roz-bombon!…
(Ce trist ar fi fost ca el să sufere de daltonism.)
Chiar aşa: ce obraji frumoşi aveau sânii ei!…
Ce obraji trişti are ea
cu chipu-i noptos învăluit de
uluiala aventurilor minate de
regretele viitoare.
…Tac
şi tăcerea lor recreează *d e p ă r t a r e* …

•

FRUMOASA FĂRĂ CORP

Frumoaso numai suflet
numai zădărnicie îndrăgostită
Frumoaso fără corp
ca o inutilă zădărnicie de a spune poveşti
de a fi Şeherezad
fratele Şeherezadei
sau de a fi altceva
încă neinventat
ca pseudonimul lui Allah
tu ai amestecat totul în frumoasele
dar pasivele născoceli ale basmelor
precum şi în simţirile mele
ce suportă consecinţele epocii astea moderne
care sunt uşor sesizabile până şi în
comportamentul meu
mitico-biblico-tragi-comic de
semi-orăşean încălecat pe catâr şi
pornit spre Pământul Făgăduinţei în care
s-a transformat chiar corpul tău
Frumoaso numai suflet.

•

DADAISM CU OCAZIA PRIMEI MELE SOSIRI LA PARIS

Sigur garçon mai b(o)em ceva
dadaist. Mai adă-ne o Champs-Élyseés… pardon! O
şamp-
anie "Clairette de Die" căci
vezi doar cum pe noi oaspeţii din Est
fericirea ne caută până şi prin buzunare
însă aşa şi nu ne găseşte pre noi
cămătarii banilor de telefon
necesari pentru a-i suna pe Ceea Lume pe
Tristan (fără Izolda) Tzara Brâncuşi Ionescu
pe Emil Cioran… De bucurie că
am reuşit să vorbim cu compatrioţii
o să b(o)em în continuare şnaps… pardon! Champs…
pardon! Şamp-
anie şămpănică şămpănea până vom încerca să dansăm
încrâncenat de balcanic precum Zorba Grecul fără
Zoarba lui
după care graçon dumneata frate latin
franţuz tipic cu vocea de un timbru nazonat
vei căuta să ne dai afară din
infernul confortabil al bodegii însă
te prevenim că nu-ţi va ieşi pasienţa precum
nu-i ieşi lui Platon care încă în antichitate – bineînţeles că

ai auzit de ea – încerca să ne dea afară din
republica sa (credea el) autonomă. Sigur repu-
blica
şi
repu-
taţia lui Platon sunt noţiuni repu… pu… repu-pu..
diabile pentru că zău
nu e deloc frumos ceea ce a filozofat el
vizavi de poeţi în intenţia lui
de a-i da pe ăştia afară din ţară. Să
nu-i urmezi exemplul garçon şi
să ne mai laşi în bodegă de unde noi
vom ieşi benevol
de bună voie părăsind şi Champs-Élyseés şi
întreg Parisul
plecând în drumul nostru.

Aşadar
încă un dar garçon încă o şampanie clară din Die
ce ne sporeşte buna dispoziţie ca un diez muzical
la începutul portativului şi sfârşitul acestei
partituri parisiene.

Et l' addition
s'il vous plaît garçon!

Paris, 30.IX.1996

•

DERIDA

(deri-da-da-da!)

În sfârşit
intrând în posesia Hărţii spirituale a Lumii
o cercetai în-de-lung şi în-de-lat
pentru ca în fine să mă decid a ajunge în câmpul vreunei ştiinţe
necunoscute mie deocamdată (precum spuneam aiurea)
rămasă pe toate drumurile Internetului în căutare de
identitate dar mai ales de informaţie. Astfel că
am citit cât am citit am mers cât am mers
iar am mai lecturat cât am mai lecturat
şi iar am mai avansat cât am mai avansat (poveste lungă
ce mai!) pentru a avea surpriza ca în locul unde
Harta indica minunatul câmp al înţelepciunii
să aflu un coşcogea pustiu minat al ignoranţei
(judecând după nisipăria pe care o conţinea). Mă
dezorientă neplăcut
galopul de cămile brusc retezat doborât al dunelor. Mă
însingură fâşâitul vântuli prin nisipăraia aia
împalidându-mi auzul. Mă gândeam că aspra căldură
a dunelor ar putea vindeca zeii de reumatism
însă aproape mirifica metaforă mitologică
fiindu-mi spulberată de un straniu ronţăit – hiene
înfulecau opintit din cadavrul unei cămile pierite
nisipul le scrâşnea printre dinţi printre colţi
ospăţul necrofag descumpănindu-mă rău de-a binelea
adică de-a răulea
şi parcă de necaz unde prind a fredona un
deri-da-da-da! deri-da-da-da! necăjit. Însă

nici chiar până să închei prima frază fredonată
dinaintea-mi se înfăţişă un francez
care în franceză fireşte îmi spuse cu voce nazonată
că anume el este *deri-da-da-da*. Eu: "Sunteţi motivul
fredonării mele de *deri-da-da-da*?" l-am întrebat
dârdâind de oarecare frică. El: "Monsieur
nu pricep la ce vă referiţi. Vorbiţi oarecum straniu
dar eu vă repet că sunt De-rri-da Jaques
filosof francez Derrida scris şi pronunţat cu
doi de R şi am onoarea de a vă ruga
să nu mă obosiţi să nu mă derutaţi
tot rostindu-mi numele în van (der Meer)
deoarece corect şi supus solicitărilor fiind
eu răspund totdeauna când îmi este articulat numele".
"Bine mă iertaţi am înţeles" i-am răspuns
în mintea mea zicându-mi că de azi înainte
va trebui să fredonez doar numele
filosofilor deja decedaţi în special ale celor antici
dacă onomastica lor s-ar potrivi pentru aşa ceva
(fiindcă spre exemplu Pla-ton-ton nu merge)
concomitent fiind convins că nici astfel nu poate fi
exclusă o altă surpriză deri-da-da
amintinu-mi de cazul cu învăţătorul de muzică
ce-mi propusese cândva să cânt gama
iar eu pici obsedat de aventuri geografice
unde prind a-i turui despre Vasco da Gama
intuitiv dându-mi seama că pământul descoperit de acesta
era pur şi simplu sol din cheia sol.

•

SPLEEN

Zi de aprilie. De o teroare pe care ţi-o insuflă
o toamnă putredă. Peisajul livid leşinat-cinetic al
ceea ce s-ar numi a burniţa parşiv şi îndelung.
Paşi şovăitori de ofticos. Venele flasce ale
şireturilor de bocanci
bălăbănindu-şi capetele retezate de la
cine ştie ce corp asasinat.
Masturbaţia fleşcăitoare a noroiului
în libidinoasa mahala a unei foste
pseudo-capitale comuniste.
În sfârşit neinterzis
Bacovia se află în apele sale şi aici
de-a lungul zidurilor abatorului de la Munceşti.*

•

* *Munceşti* – o suburbie a Chişinăului.

TEHNICĂ PE ŞENILE

Din cei care eram acolo
participanţi la un concurs de inspiraţie
pare-se eu observasem cel dintâi cum
în vocabula unui
ren
s-a înfipt cu tot cu prăsele
stiletul stilului a-cerb
ajungând până la măduva întregului
re(g)n
animal – remarcaţi că
mânerul stiletului este anume acest
(g)
înfipt în
ren
pentru a ajunge la rahisul întregului
re(g)n.
Apoi
dacă e vorba de ren
mamifer rumegător ce-şi duce trista existenţă
prin accidentatele tărâmuri arctice
primele rânduri ce urmează imediat
subliniaţi-le cu o linie şerpuită
şi ele versurile parcă ar avea şenile
ca un fel de tehnică poetică ce ar străbate
prin cine ştie ce mlaştini existenţiale
prin cine ştie ce deznădăjduiri greu de traversat
precum o tundră cu reni – cum să le zic? – nenorocoşi…

•

DE MĂREŢIA MUNŢILOR ÎNNEBUNIND

Brusc
tăios zvâcneşte
acest gând dureros
încât
parcă l-aş simţi că are pe el
urme carnale – de creier
de măduvă-a creierului în amestec cu
materia cenuşie a unei dumeriri
tăioase
brusce
necruţătoare. Un
alpinist înnebunit
având în preajmă aceşti pereţi "natali"
se dă se dă se dă cu capul de munţi! Pe stânci – nişte
gânduri năucitoare sinucigaşe pe ele cu
urme carnale de materie cenuşie de
măduvă a creierului…

•

ASEMENI LUI SOCRATE

Pe mal de baltă lintiţoasă
uneori stă şi cugetă
alteori numai stă ardeleneşte cel
care ştie că nu ştie nimic
dezolat plictisit de
perfectul primitivism al brotacilor
bolovănoşi prostănaci verzi ca
papura filosofiei
ce-şi autoproduce clorofila…

•

ACORDEONISTA

Tu cel angajat în toate ale lumii ca la serviciu
ai prins a avea rău de dosar
cum alţii au rău de mare sau rău de
muzeu (dacă muzeul este imens precum
Luvrul Ermitajul ori Schonbrunul). Îţi
trezesc greaţă mapele cu fişe personale ale
membrilor – *x y z* – colectivului. Una
lângă alta
mapele sunt ca foalele unui acordeon drăcesc
ce comprimă sau destinde / întinde nişte destine angajate în
toate ale lumii
ca la serviciu (de fapt
nişte bibliografii cazone). Mută
muzică diavolească susurând din
foiul mapelor pe care şefa de cancelarie le
mută de ici-colo uneori
de colo-ici alteori
povestindu-le membrilor colectivului (*x y z*)
propriile lor date biografice de acum 15–20 de ani
(sau secole) şi lor nu le vine a crede că
au trăit asemenea porcării în amestec cu
obligaţiile de serviciu.

(Ah!
necruţătoare Şeherezadă a birocraţiei
acordeonistă a foalelor de mape şi
a poalelor lungi de pensionară vitalistă precum
însăşi birocraţia cu tot cu
greţoasele obligaţiuni de serviciu – cel puţin
aşa le simte un prieten de-al nostru
scos cu forţa din turnul de fildeş al
mizeriei depline în care
se zămisleşte cristalul artei pure pe care
un grec îl punea în loc de
sentiment).
…Şi
tot agonizând de febra răului de dosar
te pomeneşti la poarta cea rău famată
întrebând în neştire:
Tabacioc este?
Este! Îţi răspune de dincolo şefa cancelariei.
Femei sunt? te mai interesezi.
Da eu ce-s
dracu'?! se revoltă Şeherezada birocraţiei
ridicându-şi câtva poalele (tic profesional).
Muzică este? întrebi agonizând. *Dap' cum!*
răspunde Chiriţoaia birocraţiei.
– *Numele prenumele ziua şi anul naşterii*
cadavrule! mai zice şefoaica vitalistă
precum însăşi birocraţia
trecându-şi manichiura uzată zimţată de pensionară peste
foalele acordeonului de mape.

•

DESPRE EURIPIDE

Se opreşte Euripide la margine de eurip
altfel zis pe buza şanţului
sau iarăşi altfel spus la marginea acestei
circulare gropi de mormânt ce separă
animalele din arenă de
spectatori
se opreşte deci şi se gândeşte că
însuşi el
Euripide
ar fi un eurip ce separă
două feluri de sălbăticie – animalică
şi
spectatoare.

•

LEGEA ŞI LEGENDA

În hermeneutica poetică
se poate întâmpla orice. Ca semnificaţie
ea egalează o pană de păun cu o pană de motor
o zi cu un OZN
până la urmă astea împerechindu-se bizar
în graba lor fulgerată peste gura căscată
a lumii. În
hermeneutica poemului o cocotă se poate întâlni
cu un gentilom. "Hai – îi zice cocota –
trage storul sau
trage-ţi cravata
şi într-un caz şi în celălalt având şanse minime
de-a rămânea în viaţă".
Iar gentilomul
îi răspunde cu demnitate: "Absenţa cravatei
de la beregata-mi
vorbeşte nu de nivelul meu de trai ci
despre – uneori – obişnuinţa mea
aşadar linişteşte-te leneşo în
a avea dreptate".
Basta! (Şi totuşi
conform legilor şi legendelor absurdului
acest poem în care e posibil a se întâmpla orice
nu se poate încheia aici – ar mai avea nevoie de
câteva completări inutile…)

•

ÎN CELE DIN URMĂ

Aşa
cum îţi tot stă umbra cu faţa la
perete
la mare necaz
îţi vine să-i strigi:
„Mâinile sus!
Mai sus
mai sus mâinile pe zid!“
şi
s-o percheziţionezi
să vezi
cam ce şi cât poate fura o umbră din
trupul
din sufletul din nervii ne-stăpânului ei.

2

Şi totuşi
o dată (şi ultima oară)
propria-ne umbră ne pune
pe la spate
mâinile la ochi
întrebând:
„Ghici cine e?“
Ca regulă
nu mai poate răspunde nimeni
oricare
îngenunchind la
temelia zidului
eternei tăceri…

•

POEM DIN ZIUA ÎN CARE S-A SCUMPIT SAREA

Le pain, le vin
sont notre resume.
GUILLEVIC

Parcă nu se întâmplase cine ştie ce lucru
însă
perplexă
mintea ni se opri la învelişul lucrurilor noţiunilor
învăluite – toate – de o melancolie evanghelică
ce dă totdeauna iluzia că visul
ar fi ceva de dincolo de cuprinderea posibilului
şi de dincolo de Prut
şi de dincolo de Biserica Trei Ierarhi
astfel încât
în acea zi am putut trage concluzia că
am intrat în vremurile iluziilor aproape sinucigaşe
când fatal de simetrice sunt
coşmarul realităţii cu
înspăimântătoarele vise – astfel conchideau
în mod colectiv
fabuloasele mereu nevăzutele înfăţişări ale
imaginaţiei noastre
sau poate ale firii noastre ca şi cum
decupate din evenimentul fără început al
Timpului însuşi sau
din evenimentul fără sfârşit
al acestei ciudăţenii a ciudăţeniilor – Eternitatea;
astfel conchidea fiece ins necăjit
în ziua în care s-a scumpit sarea ce este de fapt
rezumatul existenţei noastre
sarea (fără pâine) sarea de pus în clepsidre
în loc de nisip – spuneam –
pentru ca albul ei să ne îngăduie a vedea
curgerea timpului în
cosmicul suflet întunecat.

•

PE SUB PODURI ÎNALTE

Nu doar pe sub podul Mirabeau curge
dragostea noastră –
în tăcerea ei fanatică
dragostea noastră curge pe sub toate
podurile înalte de pe care
obişnuiesc să se sinucidă
disperaţii marilor oraşe
aruncându-se în hău
printre stoluri de păsări
printre roiuri de fluturi şi libelule
prin destrămările de păpădii...
Pe sub toate
podurile înalte…

•

EBOŞĂ DE AUTOBIOGRAFIE

(a XIII-a)

(……)
mie multe lucruri mi se întâmplă cu
mare întârziere
iar alte lucruri – în genere nu mi se întâmplă
precum nu mi s-a întâmplat (spre exemplu)
primul rând al poemului acesta (……
……) precum
nu este exclus să nu mi se întâmple
nici ultimul rând al poemului pe care
am încercat să vi-l propun
cât de cât împlinit (……..
……..)

•

ŞI POATE CĂ...

Ce carnaval
ne-carnal
dar
sfâşietor – transformarea unui înger într-un
om
dez-naşterea îngerului din divinitate într-o
naştere a păcătosului
apoi
cel mai disperat simţ care a trecut vreodată printr-o
inimă omenească şi care
totdeauna trece prin inima îngerului căzut – speranţa
întru purificare de păcate şi
poate că
întru reabsorbirea în
Dumnezeu....

•

Gladiatorul
de destine

Cartea românească,
1998

CU MÂNA PE UMĂRUL COLEGULUI

(în loc de prefaţă)

Autodeclaratul director general al conştiinţei şi literaturii noastre naţionale colegul „meu“ A. I. (iniţialele reprezintă literele secunde (şi scunde) ale numelui şi prenumelui său) a declarat că ar fi cazul ca de azi înainte generaţia noastră să nu-şi mai scoată ochiul al treilea autoflagelându-se ci ar fi mai indicat să meargă la oculist spre a-şi potrivi lentilele necesare pentru receptarea modernismului postmodernismului şi curentului beletristic numit stânga– ’mprejur.

La naiba zise C.B. (vorba e de acelaşi coleg însă de această dată iniţialele reproduc fiecare a treia literă din prenumele şi numele său) să ne trăiască duşmanii (din alte generaţii avea în vedere) spre a ne vedea fericiţi iar noi să ne unim întru amintirea depărtatei tinereţi când generaţia noastră mai avea un uşor-dulceag spirit de stup nuntind poezie prin cenacluri şi foarte devreme înmormântând-o în suspicioasele secretariate ale redacţiilor şi totuşi noi nu disperam ci ne simţeam ca în odinioarele romantismului când poeţii îşi mai puneau unul altuia mâna pe umărul împelerinat în eventualitatea că va bate vântul sau grindina.

Haideţi să nu ne mai scoatem ochiul al treilea! ne îndeamnă colegul care consideră că de fapt generaţia noastră e una a *i l u z i e i n e c e s a r e*.

•

CONSOLARE

În zile fără de şansă când
nu sunt decât a mia parte din mine
când absolut toate obiectele din jur
mi se par nişte instrumente ne-muzicale; în
zile fără de şansă când nu sunt decât
doar a mia parte din mine din
cel în formă excelentă – într-o
astfel de zi
fără a fi consumat iluzii alcool sau droguri
sau să fiu re-îndrăgostit
în loc de o lume văd două (de fapt trei –
luând în calcul şi lumea de apoi).
În atare zi fără de şansă când
nu sunt decât a mia parte din mine îmi zic:
e bine că în viaţă nimic nu mi s-a întâmplat
nemaipomenit de bine – deoarece
mi-aş fi ieşit din piele mi-aş fi ieşit din suflet
şi din scris mi-aş fi ieşit
pentru că anume în ziua scrisului
în ziua poeziei eu
în loc de o lume văd două (de fapt
trei – luând-o în calcul şi pe cea de apoi) şi-mi spun
în acea zi că
trebuie să-mi schimb modul de viaţă şi
dacă voi reuşi – chiar
modul de moarte deoarece
ai dat Doamne câte ceva şi în
puterile mele.

•

SCHELETUL DE DINOZAUR

De sus
până la lipsa tălpilor sau a
copitelor
de enormul schelet al dinozaurului am atârnat
lozinci de protest
de grevă de nemulţumire legate de
inteligenţa deviată a mafiotului şi uneori
prim-ministrului Anonimeni dacă
acesta mai poate fi luat cumva în seamă; protest legat de
ceva istorie de mersul societăţii în general
de politica oarecum concretă. Mă folosii de momentul că
ghidul-paleontolog trecuse cu ceilalţi vizitatori
în altă sală a neozoicului
eu sufocând scheletul de dinozaur cu
postere-manufactură cu lozinci terfelite (le-am
folosit şi în alte acţiuni de protest) agăţate de
osoaiele lui barosane. Efectul
a fost uluitor – în
anul de graţie 1998 plus anul zero
de la încercarea de refacere a lumii
sub povara glacială (era gheţarilor!) a politicii pe care
i-o pusesem în cârcă
uriaşul schelet de dinozaur se prăbuşi.

Amenda – o nenorocire...

•

DINTR-UN JURNAL NEOELIN

Lui Laurenţiu Ulici

Urcând Areopagul
aşezându-se pe stâncile lui tocite
turiştii mai fumează câte o ţigară acolo
unde Oreste fu judecat de tribunal pentru că
şi-a ucis mama...
Domnilor!
poate că mai lăsăm puţin fumatul
amintindu-ne că exact pe aceste steiuri
pe care stăm noi cu fundul
lustruindu-le cu pânza aspră a blugilor
a predicat Apostolul Pavel
convertindu-l la creştinism
pe senatorul Dionysos care
schimbându-şi un „Y“ pe un „I“ (adică
punând punctul pe Y (grec))
prin graţie divină ajuns-a Sfântul Dionisie Areopagitul.
Lăsaţi fumatul doamnă şi priviţi în jur...– Acropole
Panteonul Templul Atenei Agora Biblioteca lui Hadrian
în depărtare – calcarul alb al Licabetului şi
p r e t u t i n d e n i
Iliada şi Odiseea dar mai cu seamă
p r e t u t i n d e n i Homer...

•

DE GROAZĂ

A ieşit la capătul străzii şi la
capitolul universului. În faţă –
nemărginita democraţie europeană
libertate cu hârzobul şi viza Schengen
franţuji radioşi semicinici
italieni gălăgioşi nemţi băţoşi şi
spanioli bătuţi la ultimul campionat mondial
de fotbal.
Pe scurt
lume bună pe alocuri aleasă
fără complexul mioritismului. Aici
adică la capătul străzii şi la
capitolul universului
el se gândeşte că n-ar fi deloc rău să
facă ceva business. Zice:
Pentru o plată nu pea mare
pot striga de groază în locul oricărui altuia care
se ruşinează s-o facă sau
pur şi simplu
nu are glasul prea puternic.

•

EXOD XIII

Ca pe nişte cunoştinţe foarte superficiale de ebraică
aş putea imita şuierul vântului prin pustiul
exodului de patruzeci de ani. Şi rumoarea
des-păr-ţi-rii apelor de asemeni
ca pe nişte foarte sumare cunoştinţe de ebraică. Nimic
din imitaţia servilă în
onomatopeicele astea iniţieri în ebraică – doar
o (poate monotonă) sobrietate a verbelor care
mai sunt încă ascultătoare pentru un decadent
deocamdată nedesăvârşit. Vântul – de-a lungul
p u s t i u l u i . Vântul sfâşiat prin
mărăcini uscaţi – nişte morţi (şi ei) cântători cu
vocea supravieţuirii.

•

ÎN PREAJMA PIRAMIDELOR

Sub semiluna piezişă
peste dunele nomade
peste nisipuri ce se smulg din
ele însele
printre g â z e l e-n roire
ale firelor de-arină
(g â z e moarte)
flutură în vânt lungi feşi
desfăşate de pe mumii – cavalerii egiptene
faraoni şi Nefertiti
călăresc pe zebre triste...

•

UN FINAL APROAPE FOLCLORIC

Există un timp al consecinţelor
ca în picturile medievale
alegorice
mistice şi
senzuale – îmi şoptea
Sfântul Apostol care
doar în registrul de stare civilă nu este
contemporanul nostru – el
supravieţuitorul încă din prim-timpul
mărului de rai care
până la urmă
măr de iad se dovedi a fi.
– Dar tu
ce crezi? mă înşopti
Sfântul Apostol nume strălucitor
prin totala sa absenţă.
Eu îi răspunsei
cu una folclorică (referitoare sigur la
inevitabilul timp al consecinţelor):
Când va face plopul pere
şi răchita micşunele
şi va exista cafea
„Nova Basarabia" (saudită) – martori fiindu-mi
Iaru şi I.Mircea cu care
lăudam vinul zeiesc într-o tavernă din
portul Salonicului.

•

ARHITECTURĂ SALINĂ

1

Mare liniştită.
Lin înotând
Cenuşăreasa-şi vede reflectate-n
netezişul apei
arfele genelor.

2

Delicat
cu degetele-i fine
Cenuşăreasa luă
puţină sare.
În solniţă rămăseseră
câteva dune albe
mărunte mărunte...

•

OFIŢERUL STĂRII CIVILE

Naiba ştie de ce
ofiţerul stării civile – el
cel care primeşte mirii
legiferează căsătoriile
binecuvântează creşterea demografică
slăveşte pacea – naiba ştie de ce el
ofiţerul stării civile vine la starea civilă cu
casca pe cap.
Aceasta
nu vă spune nimic
domnilor nuntaşi
naşilor?...

•

UN TRANDAFIR ÎN NISIP

Tu – acum foarte mulţi ani... Păşeşte
grăbită pe stradă şi
sânii tăi tineri se îndepărtează unul de altul
pe orizontală... Azi
mă gândeam abătut la eterna moară care
sub pietre de munţi macină scrâşnit
nisip pentru pustiuri şi
într-un gest oarecum inconştient
în amintirea ta în
nisipul reavăn al plajei am prins a îngropa
un trandafir de purpur (o inimă
ar fi fost totuşi prea mult...)
şi parcă
te aud nedumerindu-te: „O inimă
ţi s-ar fi părut prea mult?
Cum se poate?!“ – de data aceasta
convingându-mă definitiv că femeia doar
dragoste îţi poate da
şi nicidecum dreptate.

•

SCRISOARE ÎNCHISĂ

În uşor înduşmănitele zile ale lui noiembrie
iubito mă gândeam să-ţi trimit
o scrisoare deschisă (ce clişeu!);
să-ţi adresez
o scrisoare deschisă
precum se face în cazul regilor
preşedinţilor de state
prostănacilor de fotbalişti
altor magestăţi...
în realitate însă
am a-ţi adresa o scrisoare închisă
pe care zic e bine că nu o va cunoaşte nimeni altcineva
scrisoare închisă cu nişte coordonate închise ale
nedivulgatului delir al tăcerii în care
avui a trage concluzia că
atunci când se gândeşte la dragoste
fiecare din noi confirmă o
mare singurătate...

•

EXECUŢIA
LUI ANDRE CHÉNIER (1794)

Punând piciorul pe treapta
ce duce spre podiumul însângerat
doamna strigă:
„Poete
te iubesc!“
Strigă
pentru că
desprins de trunchi
capul încă aude aude cu
propriile sale urechi
cu timpanele-branhiile sale palpitante
aude cum el
Capul
cade în panerul de
sub
ghilotină....

•

TREPĂDUŞUL SUDULUI

Măgăruşul trepădând mărunt trepăduşul sudului – măgăruşul purtând în spate un ins scund slab şi negricios ca dez-sfinţitul Francisc nesărbătorit pe la noi insul ca atare fiind un ex-apostol latin care perpetuează filosofic deşertăciunea prin celebrul (ulterior) dicton: *„Memento homo quae pulvis es et in pulveram reverteris"…*

Prin pulberea sudului treapădă mărunt măgăruşul de sub copitele-i harnice explodând uşor mici trâmbe de praf. Pe îngustele coapse ale docilului animal moţăie clătinat apostolul care ca şi cum era (când nu era ex-profet) un om înzecit adică un om aproape în-zeit. E bine să credem anume aşa cu niţică naivitate care totdeauna ar fi binele nostru retrospectiv.

Prin fierbintea pulbere a sudului treapădă mărunt trepăduşu – măgăruşul pe care privindu-l admirându-l compătimindu-l îţi zici că lumea nu va pieri atât de curând (chiar dacă această sintagmă s-ar potrivi mai mult pentru admirarea unei furnici). Şi ai fi curios să afli dacă e de acord cu tine şi fostul ăla apostol de-a călare slab şi negricios la chip ca reversul calcinat al oglinzii el un fel de dez-sfinţitul Francisc ne-sărbătorit pe la noi ins cu nasul papagalin ceea ce înseamnă exact acelaşi lucru cu datul drept exemplu clasic nas acvilin sub care ex-apostolul bombăneşte ceva deştept în latina aia (ulterior) moartă şi eternă în paradoxala ei inexistenţă existenţialistă.

De-a lungul unui şir de salcâmi ţepeni care nicicând nu vor fi mlădioşi prin ramii cărora cucii îşi strigă orgoliul etniei lor gripăsăreşti treapădă măgăruşul sudului şi autorul (L.B.) opreşte aici discursul pentru că dragă Doamne (vorba lui Creangă) n-o fi el colea un acân ce cântă tot ce vede – Autorul este acânul nevăzutului (spre exemplu Homer Borges etc.).

•

FINAL AMÂNAT

Sergiu Celibidache vru să facă
semn de acord final
dând – brusc – din baghetă şi
zicând: *etcetera* – cetera însă
prinse a zice ceva din Maramureş
interveni şi rapsodul popular căruia
câteodată îi vine să dea cu satârul în granit
şi eu
mi-am zis că deja e neserios să mă mai preocupe
brusc!-urile clipelor
ad hoc!-urile sau hot-dog-urile mâncate prin
Paris sau Viena. Nici veşnicia nu dă spor de
seriozitate preocupărilor mele de o
scurtissimă viaţă (probabil
o să trăiesc 76 de ani şi
până atunci voi putea inventa vreo
negrăbită formulă de adio
lăsându-mă adică târât de
filosofia cosmopolită a
inevitabilului eşec existenţial).

•

CORUL OPEREI

În vreme ce marea cântăreaţă de operă
îşi masează buzele
iar minorul tenor îşi masează mărul lui Adam
Balaura de operă pierde întreaga după-amiază până
îşi rujează boturile celor şapte capete cu care
în loc să cânte solo
cântă în cor...

•

BALERINA ŞI POEMUL

Balerina
intră în scenă
odată cu lumina...
Biet corp frumos
mereu arendat
mereu uşor sau
destul de obosit în
răsuciri-învârtejiri aproape nefireşti
de o seacă voluptate...
Dansul ei
manevre de şantaj pentru pofticioşii ramoliţi care
o privesc din monocluri din
lojele poli-oficiale în dependenţă de
ce fel de partide şi partiţiuni se află la putere.
Muiere! Tu mereu
în dulci viraje de nestatornicie regizată
de ce n-ai plecat în Florida unde – se aude –
înfloresc emigranţii de rând şi în special
marii artişti?...
Prin
toate halele şi haltele vieţii
scenei şi culiselor
învoalată uşoară cum eşti
tu pari a face parte din minoritatea etero-etnică a
stafiilor şi chiar înrudită cumva cu
încrâncenarea narcisică a
vreunui poem obosit care se repliază se
închide asupra propriilor verbe ca într-un
libidou alb-estetic; vreun poem zămislit după
placul şi tristeţea
destinelor singulare...

•

PLUS DE ATENŢIE

Aud materia plângând.
GEORGE BACOVIA

Mă gândesc la Bacovia...
Cu un
surplus de atenţie – în
bucătării
cantine
restaurante – aud
materia mâncând;
mâncându-se pe sine.

•

ANIMALE DE ABATOR

Pisici de abator
excesiv de grase
ca şi cum intermitent non-stop gravide
pentru ca ploriferându-şi specia să
înlăture concurenţa
şobolanilor.
Poligonul
necurmatului curent vivirist
existenţialist (ziceam) atât de francez
îl reclamă pe un Camus-motanul
pe un Butnaru-pisoiul
şi pe toţi acei care ţin minte cum
la Bacovia
abatorul este o sângeroasă locuinţă lacustră
(*Ninge grozav pe câmp la abator*
şi sânge cald se scurge pe canal...). Ceva
ce-ţi îngheaţă serul în vene şi
ţi-l învineţeşte ca pe un amurg care mai întâi
a fost undeva în preajma Bacăului...

•

BU-BU-BU-BU!!

1

Dincolo de limitele jocului în afara lui – unde începe arta sau înlăuntrul lui – unde jocul rămâne jocul naivităţii îmbătrânite sau al bătăii de joc se naşte câte un bastard nenorocos – fruct obosit al unui cerşetor şi al unei tinere depravate ambii fără de adăpost întru procrearea neavenită culcuşiţi pe mişcătoarele muşcătoarele nisipuri ale Deşertăciunii tuturor deşertăciunilor.

2

Doamnelor nătăfleţe severe soţii care apreciază cu firul cu plumb poziţia marilor băutori de vin ce au prădalnice gâtlejuri şi sunt chiar bărbaţii voştri nătăfleţi aruncaţi-i doamnelor câte un bănuţ şi bietului cerşetor care când izbuteşte să se îmbete se crede în pragul unei epoci măreţe.

Bogdaproste fraţilor nătăfleţi şi nătăfleţe!

3

E neliniştit bătrânul se miră deznădăjduit bătrânul: „Şi bietul de Beethoven dom' le! Să facă el una ca asta... ca şi cum boacănă...“ (Pe fruntea bătrânului – o cută cât un capăt de sfoară pe care s-ar putea întinde la uscat sutienul vreunei tinere amante sau scutecul vreunui prunc din flori.)

Neliniştit e bătrânul se tot miră deznădăjduit: „Şi Beethoven ăsta dom' le ce gladiator de destine! Bu-bu-bu-bu! Ce l-o fi apucat să ne decline clipa cea definitivă?! Bu-bu-bu-bu!!“

Clipa-colivă...

•

ÎN POARTA PIEŢEI

Posibil să fie chiar Hermes – cândva
pasăre ratată
vultan anapoda
eşuat
încropitorul vietăţilor punându-i aripile la picioare
în loc de a i le proiecta la omoplaţi. Zbura-ţopăia
polemiza...
Astăzi
făcând haz de necaz
nenorocosul cerşetor mai ia câte pe cineva peste
dezaripatul său picior de lemn...

•

DIFICULTATE CU O LOZINCĂ

Obiectiv vorbind
nu este chiar neroadă lozinca aceasta cu
„...din toate ţările uniţi-vă!“ dar
lumea încă nu ştie ce să pună în locul
substantivului „proletari“. Cineva a pus „poeţi“
şi a ieşit cam ridicol – păi
gândiţi-vă şi dvs. cât de neserios ar suna
îndemnul: „Poeţi din toate ţările
ş.a.m.d.“ Hă-hă-hă!...
Cu toate că aici
invocarea-clamarea poeţilor ar avea un
anumit temei – anume ei ştiu cel mai bine
cât e de greu să găseşti cuvântul potrivit
precum e şi în cazul de faţă când iată
lumea nu se dumireşte ce substantiv să pună în
locul celor trei puncte din îndemnul
„...din toate ţările
uniţi-vă!“

•

LA DISTANŢĂ

Lui Sică Romanciuc

În
haotica bântuire de timp
poemul e întreţesut cu ideile mele despre poem
din această cauză eu fiind cam evaziv
având complexul că el
poemul
nu se desfăşoară în mod ideal
conform ideilor mele despre poem
din care (altă) cauză decepţionându-mă
chiar trecutul cel mai apropiat
trecutul brusc al clipei în care
închei acest vers.
...Şi totuşi
mă apropii foarte mult de ceea ce mi-i scump şi
apropiindu-mă până la contopire
nu fac decât să mă ţin la distanţă de distanţa unde
noi am putea lipsi cu
desăvârşire.

•

ACCES

Un permanent acces spre ceva inaccesibil – Poezia
ca un plin ce caută alt plin
în sine însăşi
ca propria sa re-întâmplare
ca propria sa re-splendoare.

Poezie! Poezie! strigai
pentru a face legătură între
haoticul miracol al prenaşterii şi
miracolul de apoi
al nopţii nopţilor
al morţii morţilor.

Poezie, poezie! strigai a doua oară
după care
Dumnezeu vorbi o singură dată
şi eu de un milion de ori ascultai
de fiecare dată rămânând
în unicul spaţiu al Adevărului
mereu în mine şi totdeauna
deloc lesne de priceput
Poezie...

•

ÎN LOC DE POSTFAŢĂ

Vine inevitabil vine o altă generaţie şi ea dându-se mare şi talentată în vreme ce pleacă o generaţie ce nu se dă mică şi slabă neimportantă cu hormonii vocaţiei fleaşcă.

De fapt nu se întâmplă nici o compunere şi nici o descompunere artistică ci pur şi simplu cei care vin cred că de azi înainte deja se trăieşte într-o lume a genialităţii foarte timpurii a draculu' de precoce în care se zboară se înoată se cântă încă de pe când se are caş la gură.

Se cântă dar se şi înjură-împrejură (ah! care generaţie nu a cunoscut deliciosul rău al unei înjurături proverbiale proprii?). Se înjură excesul de râvnă în a respecta legităţile şi vinovăţia parcă fără de motiv ce înfricoşează conştiinţa generaţiei care „pleacă".

„Golem! – strigă debutanţii foarte precoce – expune-ţi fruntea expune-ţi Golem pergamentul ei nedubit cu celule vii (deocamdată) – pe neargăsitul pergament al frunţii tale noi îţi vom scrie literele destinului namilă rudimantară ce eşti tu!" – zice aproape poetic şi posibil aproape biblic generaţia care vine dându-se şi ea mare şi talentată ca oricare generaţie a *iluziei necesare*.

•

Identificare
de adresă

Augusta,
1999

MANIFEST P.P.-M.

(în loc de prefaţă)

Pe pagină (papirus, pergament, piatră, mătase, hârtie) – cuvintele poemului *dada*. Da, da, – cuvintele poemului *dada* dintotdeauna, azi – un parbriz întunecat, pisat sau plat năruit, pentru ca printre fărâmele negre să se vadă nimicul alb. Literele O (O O O) – nişte unde încremenite după ce pietrele au fost aruncate în textele lumii, inclusiv în *Biblie*. (De altfel, în luptă corp la corp, litera O şi cifra 0 pot dez-naşte, dadaist, în 4 litere C.) Prin toate subtextele, sub-literele – propoziţia dintr-o singură literă a ţipătului unui final intermediar; curând, se va da de ceasul secolului XX în care Tzara a născut *Dada* şi, în Est-ul revenit în biserici, deja se face exces de pomeni şi parastase; aici, curentele poetice vor lăsa cu limbă de moarte poveţele aiurite ale unui (zic clasiciştii) modernism lăbărţat în post-sine, adică în post-modernism. (Deja poezia a prins a-şi căuta un alt prefix ca pretext de a evada perpetuu din sine.) Şi eu te salut (cu speranţa că te încurajez), debutantule în post-post-modernism (*P.P.-M.*) care oarecum neîndemânatec, nervos-indiscret îmi seduce citate din vreo carte încă nescrisă sau, pur şi simplu, de-a dreptul şi pe drept uitată. Salut *P.P.-M.*-ul care şi el, temeinic, tematic, strategic şi tactic, o ia *ab ovo*, adică pornind de la oul nedogmatic reinventat în propria lui găoace şi, poate, tot acolo, în sine însuşi revărsat cu întregu-i albuş şi gălbenuş – unic principiu al integrităţii materiei, poeziei şi vidului. Da, da (zic, folosind ca element de ne-legământ un procedeu lăsat de *dada*) în curentul libertinaj poţi susţine (sigur, pe cont propriu) că, de fapt, viaţa e un permanent ajun al morţii şi poate că însăşi moartea e propriul său ajun, dar literatura lumii e (încă) în viaţă: poeţii – cu Muza, prozatorii – cu Hurmuza, ceilalţi – cu Anton-zeu-adjunct-Pan. Deci, trăiască literatura română care *dada* şi *dădă* soluţii pe fiece plan, utilizând tot mai puţine semne de exclamare...

Trăiască...

Autorul
Negureni – Chişinău
5.1.1949 – 5.1.1998

•

DEŞI LOGICA DEMONSTREAZĂ CONTRARIUL

Doamne Dumnezeule eu precum ştii
om spornic în drumul spre moarte
umilul tău rob iată-mă scriind stângaci
cu mâna mea dreaptă
cu mâna mea de bază cu
vioara întâi a muncilor pe care Tu mă ajuţi să le fac
cu mâna mea dreaptă iată-mă scriind stângaci un fel de
delaţiune (Te rog nu o îngădui Doamne
nu mă ajuta!) o delaţiune asupra
fratelui meu Friedrich Nietzche care
avu nefericitul curaj să spună
„Dumnezeu e mort!“
în vreme ce eu presupuneam
sau propuneam (urma
să aleagă cititorul complicele) că
la început a fost Umbra Lui Dumnezeu
apoi
Dumnezeu propriu-zis deoarece
la început a fost Cuvântul
şi Cuvântul era de la Dumnezeu
din care motiv intră în vorbă şi Hamlet
vărul meu de-al doilea zicând „Vorbe vorbe!“ (alias
„Verbe verbe!“) şi

Shakespeare spuse „Aşa e
domnule prinţ al Danemarcei pentru că
vine vorba sau vine moartea de tine
Hamlete“ şi eu
le dădusem dreptate amândurora
fiindcă veni vorba după care veni tăcerea
în genere pentru că vine o vreme când
vremea nu mai vine pentru
unul alde mine – om precum ştii
spornic în drumul spre Moarte adică
oM cu *M* mare
şi totuşi crezând că fratele meu Friedrich Nietzsche
(„*Niet!*“ ar zice rusul în loc de Nietzsche;
numai atât – „*Niet!*“) nu avu dreptate
când spuse că „Dumnezeu este mort!“
eu întrebându-mă – cum? Să stea scheletul Domnului
ca un os în gâtlejul Universului?! Nu
sigur că Nietzsche nu avu dreptate
barem şi din considerentul că de fapt
uitarea Lumii îi atribuie
o falsă întâietate ca atare acea
iresponsabilitate abruptă-trăsnet pornind
de la un alt frate sau doar confrate al meu
de la Henrich Heine poetul care ni se adresase cu
„Auziţi clopotele? Îngenuncheaţi. Ele înalţă rugăciuni
către un Dumnezeu pe moarte“ – ţin minte că

citisem aceasta în vreme ce treceam
dinspre Târgu Ocna spre Târgu Frumos şi de acolo spre
Târgu Poesis pentru că în genere în Moldova
sunt foarte multe târguri care merită scrise cu majusculă
respectându-se şi unul din principiile postmodernismului. Şi
odată ce veni vorba de Târgu Poesis
îţi milţumesc Doamne că ne-ai lăsat *Biblia*
dar şi poemul care
din fericire
nu pot fi act justiţiar
şi probă de adevăr
după el – poemul – totdeuna venind Tăcerea –
zic
repetând a permanenta oară că Tăcerea
ar fi cum ar veni imposibilitatea
revenirii cuvântului care
va fi şi el la Urmă ca
„La început a fost Cuvântul“ în
prea adânca Tăcere (dacă ascult foarte atent)
părându-mi-se că desluşesc cum în Univers
parcă s-ar auzi un Creier gâfâind... din care motiv
încă o dată îţi mulţumesc Doamne
că mi-ai dat poemul care
din fericire
nu poate fi act justiţiar
şi probă de adevăr...

•

ÎN ULTIMUL TIMP

A fost suficient să fac doar trei-patru paşi în
imensitatea crematoriului de nisip al
Pustiului Gobi (iunie '89) pentru ca
peste opt ani şi ceva (vezi
datarea prezentului text) să mă pomenesc deranjat de
un poem despre acel spaţiu căruia
îi este dat să biruie fără să
lupte;
zic deranjat de un poem
fiindcă exact în aceste clipe eu sunt preocupat de
cu totul altceva – visând cu ochii deschişi la
nişte triumfuri interzise (în genere
în ultimul timp interzisul şi invizibilul
atrăgându-mi mult mai mult luarea-aminte decât
inexistentul)
această persistenţă a strict-opritului
făcându-mi focul inimii de neaprins
gândul de ne-transmis
şi plictisul otova
resimţit ca
un inevitabil fenomen grotesc al noroiului care
în bătaia stelelor lejer şi dureros (ca la Cehov)
are strălucirea deriziunii în
spuza ironiei suspinate
pe lângă plopii fără rost ai postmodernismului.

24 noiembrie 1997

•

CAMPANIE TURISTICĂ ÎN GOBI

Ai grijă, luptătorule, nu-ţi pierde ochiul
NICHITA STĂNESCU

Din scădere în scădere – Istoria. Albiile ei secate
sub copitele cămilelor
sub
circum-in-voluţiunile creierului de nisip al dunelor
sub
misterul de o absolută brutalitate al
Marelui Pustiu în
cosmica şi absurda lui clepsidră care
îşi confiscă sie însăşi nisipul
sub
impasibilitatea cerului plictisit de
propria lui viziune. Din scădere
în scădere – Istoria care-mi sugerează că
n-ar pune mâna în foc că lumea avu neapărat nevoie
să se nască Ginghis sau Napoleon Han. Pare-se
vrăjită de imensitatea pustiului
istoria a început a delira
astfel că
ai grijă getule nu închide ochii
nu aţipi aici spunându-ţi tu însuţi noapte bună
pentru că te va absorbi neantul precum
o inevitabilă ospitalitate absolută în
misterul de o absolută brutalitate al
Istoriei ce delirează din
cădere
în
cădere.

•

MĂ ÎNCUMET

!Ai!
o luarăţi cam trivial, senior Don Quijote. !Q!
(Ce bine e că am şi litera *Q*
la maşina aceasta de dactilografiat adaptată
după una slavonă! Sau poate chineză?.. Nu
mai ţin minte...) Nu vă supăraţi
însă cam trivial o luarăţi, vorbindu-mi ceea ce
mi-aţi vorbit până acum
în ce mă priveşte
permiteţi-mi să mă încumet a crede că
vraiştea întrebare neo-hamletiană ar fi
următoarea: „Ce ar fi comun între
Marea Carte a lui Cervantes şi
Carta Marilor Drepturi ale Omului?„ Eu
spre exemplu, găsind o asemănare perfectă – lupta cu
morile de vânt şi
toate celelalte feluri...
Vâj, vâj!

•

BIO-BIBLIO-TEXT

De îndelung, vrăjmaş exod prin pustiu
de ani patruzeci rătăciţi desculţi
prin nisipul dunelor, de vânturi
vremelnic zidite
prorocii lumii şi azi se mai nasc
cu tălpile picioarelor
deja bătucite.

De cât antichitatea, renaşterea au scris
la papirus, pergament, hârtie şi pietre
la cât, ca-n blestem, pentru Alexandrii
au scris contra-focului, fără să pregete
sortiţii scriitori şi azi se mai nasc
cu bătături, cu arsuri
pe degete.

•

HARTA EUROPEI

La începutul prezentului poem
s-ar fi cerut probabil vreun *motto* din
Minulescu („Mă cunoşteau din vremea / Când
colindam pământul / Cu gândul /
Şi cu ochii pe harta Europei“) sau poate
se cuvenea să potrivesc vreo mică exagerare filosofică
dar
slavă lui Socrate (cel din copilărie care încă
nu ştia că nu ştie nimic) am putut renunţa
la neobligatoria diplomaţie prevenivă
intrând direct în subiect: Ce
densitate de ţări în Europa! Câte două
pe cap de locuitor
cel puţin în cazul dubletului de state româneşti.
Într-adevăr
ce densitate de ţări în Europa...
Şi totuşi
ţara mea
asemeni ţării tale
asemeni ţării lui
se află peste nouă mări şi nouă pustiuri de tristeţe...

•

AMBASADE LA CHIŞINĂU

Uneori trec şi eu (bineînţeles invitat) pragul
câtorva ambasade. La recepţiile de aici
ca regulă salonul miroase a pantofi noi. „Tule-o
muică!“ îmi zic în gând
dar
nu se mişcă nimeni. Stană
cu pocalele de şampanie în mână
îşi amână tuleala reprezentanţii partidelor de
stânga partidelor de dreapta partidelor de
dreapta-stânga-’mprejur...
Cu (şi eu)
pocalul de şampanie în mână
privesc în jur şi înjur (în sinea mea)
handi-capacitatea politicienilor basarabeni (de
la A la Z).
Între timp
(şi între spaţiu) politica stă prin toate colţurile zicându-şi
parcă (niţel) roşind: „Poate
a venit timpul să mă mai des(dez)-prostituez puţin?“
...Ce
mai fac (eu să zicem) pe la recepţii? Cum se şi cade
mă mândresc pe drept cuvânt cu deocamdată
limba încă ne-engleză a statului nostru. Discut cu

diplomaţi de la Bucureşti
întrebându-ne confidenţial-frăţeşte de ce
unii dintr' ai noştri lasă lucrurile baltă
în timp ce ăilalţi le lasă de-a dreptul băltoacă. Mai
(chiar dacă nu suntem în luna mai) discutăm subtil despre
diferenţa dintre căderea umană şi
nevoia de josnicie a omului. Apoi
se întâmplă să intervină în discuţie şi prietenul meu
Ioan Mânăscurtă zis şi Ţarălungă cu care
din incurabila noastră obişnuinţă de a... calomnia
imperialismul rus şi american
sigur că până la urmă dereglăm (puţin spus)
respectiva recepţie cosmopolită
după care
eu prind a înjura şi poeţii prea daţi cu politicienii
uitând de cititor. (Dar domnii mei
care cititor?...)
La vestiar
îmi trag brusc fermuarul la geacă şi el
parcă mi s-ar prelungi peste frunte peste creier ca
un fulger de gheaţă
deloc metaforic...

•

BALADA BĂTRÂNULUI POET

...trece pe stradă Bătrânul Poet
bătrânul grozav de bătrânul Poet.
AURELIU BUSUIOC

În Chişinău
se scutură salcâmii de ploaie şi de vânt
aplicând alandala lipitorile galbene ale frunzelor pe
steagurile pleoştite ale ambasadelor din care
nici una nu se află pe strada Eminescu pe unde
din când în când îşi face promenada
bătrânul grozav de bătrânul poet...
Trecea
bătrânul grozav de bătrânul poet care supravieţuise
în limba tăcerii sale române pentru ca
în zilele noastre când
de când cu democraţia pre democraţie călcând
lăsatul secolului XX înghite în sec
şi el bătrânul grozav de bătrânul poet uneori îndrăznea
să spună să spună să spună-n şoaptă ceva
cu puţina igrasie sau patină semantică
depuse pe neaoşisme şi arhaisme pe
cuvintele străbunilor şi stră-colegilor noştri
post-paşoptişti. Şi totuşi a teamă
memoria bătrânului grozav de bătrânului poet
legitima caraghios nume şi fapte luate la-ntâmplare
ceea ce unor mai tineri grozav de mai tineri poeţi
le amintea de o relativ junǎ colegă de-a lor care cică
din teamă de-a nu naşte prunci surdo-muţi
când face dragoste – vorbeşte vorbeşte vorbeşte

sau altfel hamletian zicând – *words words words*
tabiet (şi tapet) pe seama căruia s-a născut o
mică porcărie postmodernistă
un cineva un grozav de cineva zicând că
prinţul placa nu şi-o schimbă
masturbându-se la limbă...
În fine
pe strada Eminescu pe care se scutură salcâmii
de ploaie şi de vânt (dar frunzele nu au cum să-şi
aplice elipsoidalele lipitori galbene pe
steagurile pleoştite ale ambasadelor
plasate în al doilea stat român) din când în când
ieşea la plimbare bătrânul
extrem de ne-extremistul poet care deja
din clipă în clipă era gata să dea
mai mult decât avea – chiar
ultima-i suflare adică – întreaga sa viaţă
jertfită întru supravieţuire prin
româna lui tăcere basarabeană dar şi întru
arhitectura de nisip a cuvintelor
extrem de şoptitelor cuvinte de nisip ale
baladelor odelor sale.
Azi
la basarabeana asociaţie a scriitorilor se spune că
bătrânul grozav de bătrânul poet
s-a stins oarecum desuet
în agonie părându-i-se că anume el incendiase
Biblioteca din Alexandria şi el
bătrânul extrem de bătrânul poet
aproape anticul mioriticul nostru poet
înnebunind preeminescian strigă:
Literatura –
o frază de dânşii inventată!..

•

ZIMBRUL

Ca un ponor
ca un mal îndesat cu greul pământului în
toată ziditura sa zimbrul nu mai era un animal
un patruped uriaş ci
cu adevărat un loc geografic era
în mişcarea-i suprapus altor
locuri geografice – acestea fixe de
codru de şes de munte de istorie.
Loc greu peste loc greu hălăduind dislocat
între greul pământului
şi
greul cerului precum
felia mediană în sandviciul atracţiei universale
în legea gravitaţiei şi gravidităţii faunei care
l-a adus între pământ şi stele precum
o insulă de carne misterios hălăduitoare printr-o
legendă răposată-n propria sa durată
ca un post-scriptum post-vivere la care încerc să pricep
ce îndrug:
sigur că ar fi supravieţuit el şi
zimbrul dacă
s-ar fi lăsat aplecat în jug...

•

FIFTY-FIFTY

Gândul despre mai jos expusele contradicţii îmi veni
în vreme ce încercam să desenez o zebră
care mi se părea un biet cal în zeghe de puşcăriaş
ecologic
mai imaginându-mi cum de mare durere de
insuportabilă febră zebra şi-ar contracta dungile negre a
spasm
pentru ca în fine oricum frivol postmodernist
să-mi zic că zebra ar fi prototipul xeroxului – ... dar
să nu mă prea abat de la abătutul subiect despre
starea de inevitabilă contradicţie între
o mână şi alta
chiar dacă uneori ele se spală reciproc; adică
mă gândeam că de două mii de ani rămâne necreştinată
mâna stângă – cine şi-ar face semnul crucii cu
sânga (*sinistra*, în italiană)? Apoi
cu mult peste două milenii invidioasă este tanda pe manda
stânga pe dreapta cea care caligrafiează şi
se întâlneşte cu dreptele unui amar de lume
strângându-se respectuos (de ochii lumii)
pentru a-şi demonstra că nici o parte şi nici cealaltă nu
tăinuieşte Doamne fereşte! vreo piatră. (Probabil
anume din cauza acestor discordanţe familiale
mâinile nu pot re-deveni aripi..) Bu-u-n... Banală
explicaţie. Dar
treacă meargă şi ea...
Însă
ce ne facem cu Budhha care are
100 de mâini? Şi în cazul său funcţionează discordia de
50 / 50 la sută?
Vede-se cu Hindusul e totuşi altcumva – în
timp ce cu 50 de mâini (drepte) dânsul creează – cu
tot atâtea stângi cu tot atâtea bâte el
se apără de câini.

•

DEŞI NU E VREMEA POVEŞTILOR

Ascultam acele poveşti
Deşi nu era vremea lor.
GEORGE BACOVIA

Feţi-Frumoşi şi Cosânzene cu părul de aur merg la
frizerii special amenajate la
ministerul de interne sau la banca naţională pentru ca
tunsoarea-le să sporească rezervele de valută forte
(tare) a statului. Respectivii Feţi şi Cosânzene au gardă de corp
(mai ales dânsele...) şi
poartă obligatoriu cască sau perucă de camuflaj
în vederea – lesne de înţeles – preîntâmpinării vreunui
jaf prin păruială.
Poliţia municipală... ba nu
nu e cazul să intre şi ea pe rol şi deci
rectific: în fiece şcoală din capitală
basmele populare româneşti ce au de protagonişti
Feţii şi Cosânzenele cu părul de aur
se studiază la orele de alchimie economie politică şi
business. Uluitor interes! Câteva ore de atare poveşti
includ şi programa de educaţie sexuală a adolescenţilor

ore la care se analizează posibilitatea depistării
partenerilor patrioţi care ar putea aduce pe lume
feţi-logofeţi cu perciuni valutari ca
să nu mai vorbim de-o eventuală clonare a lor. Japonezii
(cum să stea dom' le ăştia pasivi când e vorba de
un adevărat chilipir?) aşadar
niponii studiază facultativ posibila dez-legătură dintre
versul „munţii noştri aur poartă“ şi
curiosul fapt că din toţi posesorii chi(ts)cilor de aur
nici unul (de leac sau de râsul-plânsul lumii) nu are
vocaţie de poet. Iar un alt proiect de-al lor vizează
tainica interdependenţă razantă dintre
creştetul româno-basarabean şi
cerească amiază.
(Deocamdată
cam atât că doar nu poţi şti berechet un secret
etnic (aici ar fi fost cazul să pun o virgulă) de stat. Şi
ca în finalul oricărui basm
încălecai şi eu pe-o şea... dar
uitai de ce-o făcui... Mda...)

24 / 28.XII. 1997

•

PREGENEZĂ

...la
începutul începuturilor
Dumnezeu
din sine însuşi pe sine născându-se
stă prunc-pruncuţ cocon-coconaş în
poala propriei sale umbre
albului...

•

LA VOLUMUL
SÂMBĂTĂ SPRE DUMINICĂ (1983)

Ne grăbim – ne foarte murim
nu grăbim – doar ne murim
sapienţial meditându-ne şi parcă amânându-ne
dar mai curând împăcându-ne fiecare cu sine
într-o noapte de săptămână spre... săptămână
adică de duminică spre luni care
cu sens egal poate fi
noapte de Antichitate spre Era Noastră sau
la scară infinită – noapte de Vechiul spre
Noul Testament
de înainte spre după Naşterea lui Hristos
ca să nu vorbim (iarăşi ajustând năsălia scării) şi
de noapte de Renaştere spre Evul Mediu
de Revoluţia Franceză spre ghilotină ş.a.m.d.
Oricum
dezlănţuita nocturnă nepristană
(ce nu are numic în comun cu *Mica serenadă nocturnă*
a lui Mozart) e şi nu prea e bună
incluzând şi nopatea de viaţă spre pristăvire în care
se curmă sentenţioasa matematică a cucului
şi: *-Hu-hu-hu!* face sinistra bufniţă profet instinctiv
şi deja nemuritorul înger al morţii
stă cu aripa pe clanţa porţii; şi poate că... poate
că... cine ştie? – noaptea de moarte spre Înviere
când după Judecata de Apoi la cântatul cocoşilor
pleacă tiptil provizoriu şi oarecu mişel
oportunistul înger Azazel.

•

DESPRE REVOLUŢII

De oboseală sau de praful drumului înghiţind în sec
la lăsatul secolului (XX fireşte)
vine Hermes înţolit în uniformă albastră de poştaş
spunând că ne aduce un mesaj important despre o
retro-revoluţie. „Nu, nu! i-am zis protestând
numai nu ne aminti de (marea)
revoluţie (socialistă) din octombrie pe care
turmentaţii ăia de matrozi ruşi au făcut-o de fapt în
noiembrie (pe data de 7 pare-se) dar
tot revoluţia din octombrie i-au zis!“ la care
Hermes şontorogul înţolit în
uniformă albastră de poştaş
schimbă brusc subiectul spunându-ne că
călăul (cacofonie inevitabilă) ghilotinat
din pasiunea sa marţială căzut în
plictisul mârţoagei saturate de
urcarea-coborârea eşafodului revoluţiei franceze
pur şi simplu s-a autoghilotinat –
după care noi ne-am repezit spre Hermes Trismegistos
îmbrăţişindu-l violent ca după
o nesperată înviere din morţi
după care să ne lăsăm pradă beţiei şi plânsului mojicesc
mâncând de sec sau înghiţind în sec
la lăsatul secolului (XX fireşte); noi
inşi nătângi traşi pe roata norocului târziu
ca într-o apoteoză a prăbuşirii.

•

ŞI TOTUŞI ACESTA E OMUL...

Pricepându-se intuitiv că Apocalipsa se amână
şi lumea rămâne
originara Erată divină tolerată sau doar
provizoriu amnistiată de însăşi Divinitatea
în
Sida Sodoma şi Gomora zilelor noastre
fac / re-fac dragoste prihănitoare
aversul cu aversiunea reversul cu perversiunea
uzul cu abuzul
polul nord cu un biet pol născut gata devalorizat
opusul vectorial cu opusul muzical
Muza cu Hurmuza...
Dar
numai dragostea adevărată se cunună sub
bolta vestitei capele unde
primordiala frunză formală acoperă ruşinea sixtină a
mamei noastre Eva cea care
niciodată nu a fost prunc ci doar coastă a fost după
Adam tatăl nostru (adjunct) cel fără olimbic
om făcut şi nu zămislit născut care nici el
nu a fost prunc ci
doar humă şi coastă-Mumă-Evă a fost în
mâinile Tatălui-Tată ceresc.

Apoi
sub sixtina boltă sau
sub oricare boltă bizantină sau gotică unde
o gotcă îşi ţipă disperarea de femeiuşcă a
cocoşului-de-munte unul
de celălat despărţiţi fiind este adus întru botez pruncul natural
şi
totdeauna simbolic care
în acest general vivirism existenţialist atât de francez
e neam definitiv cu Dumnezeu
şi rudă prin alianţă cu mielul
pruncul la fel de uşor de zămislit precum
s-ar aprinde o candelă ce întristează şi mai mult
omul căruia mereu i se pare că
cineva îi întoarce spatele dar care
conştient fiind de Erata divină a lumii tolerată sau numai
provizoriu amnistiată de însăşi Divinitatea
găseşte că din când în când e bine a ferice revelaţie
să exclame aproape cu naturaleţe:
Doamne Tu
Cel ce eşti ca lumina
chiar atunci când îmi întorci spatele de fapt
tot faţa Ta mi-o arăţi!!!

•

O, BRAD FRUMOS!...

În vreme ce (conform uzanţei mitologice) continuă
să simbolizeze înţelepciunea
ca o grea fâlfâire de nea
din cetina bradului carpatin că-
zu!
buf!-niţa cuprinsă de
adâncă uitare de sine...
Bine că
vremelnica prăbuşire a simbolizării înţelepciunii
se întâmplă spre seară – de bine de rău
bufniţa reuşise să-şi împlinească somnul (raţiunii?) – se ştie
dânsa doarme în timpul zilei.
...Curând
sus pe culme prinse a toca des de vecernie mănăstirească.
O călugăriţă oarecum înspăimântată
se surprinse cântând în sinea sa „Sanie cu zurgălăi".
Jos în sat – mai sec mai rar – răsunau
castanietele botului de lemn
al caprelor hazlii pornite spe mirajele înzăpezite
ale Anului Nou când – vechi tabiet etnic – în noi românii
se redeşteaptă simţul teatrului (popular). Zic

în noi românii dar fără a forţa
uzul curent al patriotismului – cuvânt
oarecum obosit ce trage după sine
turme întregi de alte cuvinte vitrejite – un fel de
a trage la edec poate că prevestirea vreunei izbânzi
sau poate că a unui eşec. În fine
între timp buf!
-niţa de-ocheată (cu ochii adică
uşor ieşiţi din orbite) se reînălţă în cetina carpatină
continuând să simbolizeze cu demnitate înţelepciunea
concomitent chibzuind la vânătoarea de şoareci
pe care avea s-o pornească deja
în aproape căzuta noapte.
O, brad frumos ce
adăposteşti simbolul înţelepciunii
în vreme ce în ţara noastră se
trezeşte simţul tatrului! O,
brad frumos!...

•

VREMELNICII

Poarta se cască, neagră, eu cânt:
Cum am trăit noi aici?

PAUL CELAN

Generos eşti, Doamne,
din vreme în vreme, din vremelnicie în vremelnicie
învrednicindu-mă să recitesc
poeţi care s-au sinucis. E ca şi cum aş sta
pe marginea unui abis, întrebându-mă: „Dar tu?“ În lume
există o rânduială de a pleca, dar
de a nu lăsa viaţa singură în
decoloratul mormânt al văzduhului. În
orologeria vremelniciilor Sfântul Visarion – patronul
visului şi guvernatorul stelei Orion cântă dimpreună cu noi:
Mulţi ani trăiască!...
Mulţi ani trăiască!...
La mulţi ani!...

Dar cine să trăiască?! (*bis*)
Cel ce dă pâinea la masă
La mulţi ani trăiască!

Dar cini' să mai trăiască?! (*bis*)
Soaţa lui, frumoasa soaţă,
Gospodina cea de casă (...)

Mama, tata şi cu fraţii,
Nora... ginerele... alţii..
La mulţi ani trăiască!

...Şi numai Ţie, Doamne, numai Ţie nici sfinţi, nici oameni nu-Ţi pot cânta: „Mulţi ani trăiască!“ Numai Ţie, Doamne, nu-Ţi pot cânta...

•

LĂSARE DE SÂNGE

Părăsindu-ne mai mult decât
lăsându-ne să plecăm – viaţa de scutieri în căutarea
Graalului mereu făgăduit
şi mereu de-ne-găsit în
locul lui aflând altceva care ca regulă
nici nu ne fusese promis. Pe
sub vârscul verde parazit de pe
desfrunzitul arbore al amneziei universale
trec scutierii cu inimile transpirate înţelese precum
nişte suflete leoarcă de sânge cristic trec
învinşii deja lipsiţi de orgoliu – târziu paradis
compensator care
până la urmă va fi pierdut şi el în
preînzorirea Apocalipsei când
cineva – poate că Iosif din Aramateea – abia
va reuşi să spună: „De fapt
ăsta era viitorul…“ pentru ca Post-
Apocalipsa să se dovedească a fi totuşi un viitor
în care însă nu va mai exista trecut.
Dar poete!

profeţeşte orice numai nu pierzania – de ea
suntem absolut siguri că ni se va întâmpla
cei mai sensibili dintre noi trăind încă intense şi ciudate
pacea şi beatitudinea ce copleşesc scutierul în
primele clipe ale stării sale de cadavru
ajuns în absolutul morţii celei răspândite simultan
spre cât mai multe foste evenimente şi
spre tot atâtea evenimente care nu se vor întâmpla
vreodată...

Dar nu cânta Zeiţă mânia!
Nu-l asculta pe genialul Homer
cel ce a fost marele noroc chior al omenirii.
Ave! Muritorii vă salută precreştinătatea care
dă cu lancea în coapsele legendelor
prin lăsare de sânge în scop terapeutic
astfel că în lipsa Graalului pe
tipsia scutierului
alături de capul Sfântului Ioan Botezătorul
întru jertfire stau cheaguri de sânge precum
nişte melci maronii născuţi gata obosiţi cu toate că
în toate se simte o neostoită grabă şi
dacă asculţi atent
în Ceruri se aude un creier gâfâind...

•

TOAMNĂ ÎN BIBLIE

Perechi, Adami şi Eve au ospătat sub meri
Şi Ele au purces gravide, ca-n legendă.
E toamnă. Cade frunza, cum a căzut şi ieri –
Un fapt banal trecut de Domnu' în agendă.

Azi, de-auziţi un aspru, nervos şi repetat
„Hârşti! Hârşti!" de târn spinos la ceas cam nepermis –
Iertaţi! Vă deranjez chiar eu, bard onorat
De-a fi măturător de străzi în Paradis.

•

VIEŢI NEPARALELE II

Doamna îşi masează muşchii râsului
(problema ridurilor!). Domnul sobru îşi masează
muşchii silenţiului (problema sapienţei...). Totul se face
pentru o cât mai îndelungată întreţinere a
frumuseţii şi vitalităţii bio-bibliologice sau
biblio-biologice a omenirii.

Muza îşi masează muşchii senzualităţii poetice
(problema mamelelor!) (că doar n-o fi ea
muiere insensibilă care la mângâiere simte la fel cu
o mobilă când este ştearsă de praf).
Zeul îşi masează muşchii superiorităţii mitului
(problema transcrierii Odiseei Iliadei şi a lui Eliade
Mircea...). Totul se face întru perpetuarea artei
Utopiei şi neamului omenesc.

...Un înger slab de înger îşi masează muşchii
lipsei de sex (problema confuziilor divine...).
Un om slab de om (un oM cu M mare) îşi masează muşchii
slăbiciunilor sale (problema păcatului...)
ş.a.m.d. în această ordine de sentimente
fiind propice să plasăm ideea conform căreia
vieţile paralele ale lui Plutarh
se intersectează cu vieţile noastre neparalele
din care motiv
se şi întâmplă sus-amintitele confuzii
ale masajelor cu mesajele
astfel aproape logic dar mai curând intuitiv revenindu-se la
celebrul dicton

Mens sana in corpore sano.

Osana!

•

Lamentaţia
Semiramidei

Anthropos,
2000

Soţiei Zenovia

CÂND PARŢIAL ÎNVINS...

Pe când tinereţea-mi avea ceva din
zeloasa nelinişte a zeilor
pe la treizeci de ani când încruntat
şi parţial învins mă
despărţeam de trecut
pentru a nu mă lăsa cuprins de leşia plictisului
îmi spuneam:
„Dacă realitatea e atât de ambiguă
ce să mai zici de visele tale dacă
viaţa e atât de confuză
ce-ar mai fi de spus despre sinucidere?...
Câtă incoerenţă în
filosofia generală a parţial învinşilor....“
Îmi spuneam mereu încât
niciodată nu-mi venea pe ospeţe apostolul *spleen*-ului ci
totdeauna venea fostul apostol al esteticii ca
nedumerire. „Ce salariu ţi-au dat?“ mă interoga.
„Care ar fi treba ta?“ îl întrebam
întru continuarea discretă a
vreunui poem despre înţelegerea tinereţii vieţii şi a morţii
dincolo de concepţiile anticoncepţionale şi cuvinte
dincolo de poezie...
Şi eram
vă spuneam
pe la treizeci de ani par-
ţial în-
vins
dar crezând totuşi
în steaua mea tremurândă de o
vrednică nelinişte...

•

BOTEZUL

Una din (re)naşterile mele se întâmplă în
Siracuza (ianuarie 249 î.Hr.)
botezul oficiindu-mi-l însuşi Arhimede care
circa trei secole înaintea Botezătorului biblic
îmi afundă trup'şorul în apă – astfel
descoperind principiul fundamental al hidrostaticii
conform căruia
orice prunc afundat într-un lichid (sfinţit)
este împins de jos în sus de o forţă divină egală
cu greutatea volumului de lichid dezlocuit (din
cristelniţă). Pare-se
Arhimede chiar strigase: „Evrica!" dar
sincer vorbind
eu n-am auzit prea bine pentru că
în timpul botezului în urechi îmi nimeriseră
câţiva stropi de apă insinuaţi printre
degetele butucănoase ale celebrului experimentator
nemaivorbind că pe atunci în pruncie
ca şi astăzi de altfel
nu cunoşteam limba elenă...

•

MÂNTUITORUL VINE DE LA PERIFERIE

Poetul dintr-o provincie românească
sau pur şi simplu poetul care
ca şi mulţi dintre domniile voastre a uitat cam tot
ce a învăţat la şcoala generală a lui Socrate
cel ştiutor în neştiinţă – astăzi brusc
fără vreun motiv special
poetul dintr-o provincie europeană sau
pur şi simplu poetul
şi-a amintit că în geometrie
curba transcendentală este cea
în calculul căreia se introduce infinitul. Atât.
Doar atât. Încolo
ziua poetului a continuat a se desfăşura
într-un mod obişnuit
şi anume
renegând imaginile clinice ale melancoliei deoarece
primăvara e totuşi dumnezeiască pentru
sufletul nostru doritor de viaţă şi
nu are nimic în comun cu
greţoasele imagini sistematizate ale lui Freud
şi pentru că Mântuitorul totdeauna vine de la periferie
pe acelaşi drum în praful căruia
picioruşele vrăbiilor lasă cruciuliţe de urme
perechi perechi de cruciuliţe.

•

LAMENTAŢIA SEMIRAMIDEI

Ce spaime-n grădinile suspendate
cu suspendaţi-spânzuraţi prin coroane
încoronaţi în toate cele şapte
minuni ale lumii şi babiloane
unde-n vârtej de nisip Semiramida
sub arcane de vărvărite liane
îşi alungeşte, târâş, piramida
de umbre în fâşii, necruţător
înjuvăţând plurala arătare
a Nabucodonosorului sonor
ce babiloneşte-n vântul care
ne suflă de pe buze, albă, crida
uitării, poate că otrăvitoate.

•

MIRARE ŞI EROARE

...astfel începe mirarea-mi în continuare
a stării de poezie
cu exclamaţia !O! dar *de facto*
voi reîncepe-o cu elipsoidala cifră 0 (zero)
pentru că sunt încă tulburi (deocamdată)
neputincioasele metafore întru
identificarea literară
a jocului de umbre din sufletul meu unde
în deşertăciunea eroismuli intim al iluziei
poate da în reveria cea născătoare de miraje
zic şi eu prosteşte (ca atâţi alţii)
cea mai intimă legătură cu nefiinţa ar avea-o
inima omului. !O!
0 (zero) zău că nu e adevărat! Mai bine
decât inima noastră
mâinile noastre cunosc ce e moartea – ele
zilnic intrând după câte ceva în
morga de apartament a frigiderului
(de aici aluziva-mi referinţă la
elipsoidala cifră 0
de forma unui inel deformat pe un deget strâns între
ţâţânele uşii
de frigider...); mâinile noastre trecând peste
cadavrul vreunui miel vreunei păsări
peste slana vreunui leş de porc
peste testiculele însângerate ale roşiilor
peste rinichii sau doar forma de rinichi a castraveţilor

peste sânii de adolescentă curviştină ai cepelor
(varza unde o trecem – la sâni
la fese ori la FeSeNe?); mâinile noastre
trebăluind prin morga frigiderului
ca printr-un incubator ticsit cu
cadavrele bobocilor nenăscuţi
în felurimi de găoace
poate că şi în cele de pinguin ce se prăseşte la
polul nord sau de struţ... (dar să lăsăm Australia
în plata Domnului...).
Ce mai ţinem în morga domestică a frigiderului? – Icre
negre în care stau deja pururi nenăscuţii peşti
argintii; câte o presurare de sandviş de somon
de Amur (ce amor sinistru!) sufocaţi în
embrioanele congelate ale icrelor roşii (adică
tot peşti argintii).
...He! ce umblăm noi cu
falsul raport dintre inimă şi nefiinţă
când mâinile noastre trebăluiesc zilnic prin
morga frigiderului?
Mâinile şi gurile noastre
mai în relaţii (strânse) cu moartea
cu leşurile ei felurite
cu... cu... 0 (zero) de inel elipsoidal
pe degetul deformat între ţâţânile uşii de morgă
domestică. !O! – ce
mirare stupidă de
atâtea erori vizibile...

•

CHIAR DACĂ...

(laborator XII)

Când dă peste tine un islam de lehamite tânguioasă
şi nenorocitul ăla de *alter ego* ar fi
un muezin pornit pe o sfâşietoare chemare a
enoriaşilor insomniei (chiar dacă
numele de *enoriaşi* nu li se potriveşte musulmanilor
eu, cel derutat, suferind, rămân a fi creştin ce ţine
de parohia poeziei); un muezin vociferând
în do-minorul deznădejdii, până ajunge la
extazul şamanului pierdut în aluzii dadaist-ermetice;
chiar dacă, repet,
numele de şaman sau muezin nu ne sunt atât de familiare
însă în faţa Domnului şi a Alfabetului
suntem cu toţii egali purtători de nume între
Alexandru-oşteanul şi Zenon-filosoful
între Ahile cu tot cu broasca sa concurentă şi Mohamed
sau Zidul chinezesc – chiar dacă
nu sunt sigur că la finele acestui poem
aş putea ajunge la vreo concluzie memorabilă despre, să zicem,
imensitatea bibliotecilor atoateştiutoare în care
noi ne simţim de prisos, sau unde
apărăm, totuşi, „dreptatea viitoare“ şi
vechile frumuseţi...

•

CONCOMITENT

Nenorocită ţară... Puţin spus... Ţară
pe cale de dispariţie
pentru că
funest de rar i se mai nasc prunci. Când
se naşte totuşi vreunul – concomitent
se intonează imnul ţării şi
marşul funebru din Simfonia a II-a *Eroica* de
van Beethoven. În van
se intonează imnul ţării şi marşul funebru
pe fundalul sonor al cărora se înalţă
Drapelul lui Dumnezeu...
.....
Ţară proscrisă... pe cale de dispariţie...
Dumnezeu cu dânsa...
Ce rost mai are s-o întrebi acest / acelaşi „A fi
sau a nu fi?“?...

– Eu îl întreb pe Dumnezeu...

•

VENIŢI

În acest oraş tapetat cu
mizerabile afişe electorale de-a dreptul de stânga
chiar în centrul lui aud (mereu liber
auzul omului, nu?): privighetoarea cântă dar
liliacul totuşi n-a înflorit, maestre Macedonski (nu, nu
nu voi întreba ce-i cu epigrama aia contra
marelui suferind; pot să vă spun doar că
la Chişinău am cuteza a vă antologa în
colecţia „Poezii de duminică"). În
această urbe de-a dreptul tapetată cu
mizerabile afişe politice (vecinul meu Avraam zice:
Pe mine nu mă interesează circumciziile astea
electorale), în acest oraş cu plămânii dezbătuţi de
gorilele cluburilor de noapte
un strigăt poate avea multiple sensuri
ale durerii şi derutei.
Şi totuşi
chiar de se urlă, se strigă, se scrâşneşte din dinţi
cântă privighetorile, aceşti gnomi condensaţi ca
nişte ghicitori subţiindu-se în
silogisme muzicale, deşi
liliacul încă n-a înflorit. Printre ruladele filomelelor

aud sirena salvării poetului încă nenăscut ce
latră-urlă umbra lui Stănescu care venise aici
prin 1976. (De fapt, în acest oraş în care
poţi trilui sau urla
până si surdomutul pre limba lui piere
ajungând un Ioan-fără-de-cap sau fără-de-trup şi
fără-de-ţară: creierii – pe tipsie
inima – pe undeva prin mărăcinii din suburbia
Schinoasa Mică, peste locul unei biserici demolate de
antihrişti.)
Şi totuşi veniţi.
Privighetoarea cântă; până la urmă
liliacul va înflori şi
vor cădea de acord tragediografii cu *bucuriografii*
uniţi de Ah!-uri şi Of!-uri cu
minimă valoare lingvistică, dar fără de care
nedepline ar fi limba şi poezia română, unde
precum în inima mea
se poate întâmpla orice.
Şi chiar se întâmplă
pentru că, iată, privighetoarea cântă şi, deja
liliacul a prins a înflori în
acest oraş important din
Statele dez-unite ale României.
Veniţi...

•

METEMPSIHOZĂ

Apogamia clivajului de lacrimi
în efemeră zămislire, clar
anticipând în licăru-i ploios
chipul umbrei tale
pe muntele Athos

unde-mprejurările şi-mprejurimea
destinului pe care îl mai ai acum
vor reînvia suflarea-ţi de poet
şi rodul de muşchi tineri
pe anticu-ţi schelet.

•

ZILE ŞI TĂCERI

În şcolarele noastre lupte de clase
paralele
concurându-l pe muralistul mexican Siqueiros prin
extrem de ingenioasele pete de cerneală pe care
le lăsau pe muri călimările noastre sparte (oho!
cerneală călimări – cât de demult a fost
ca şi cum nu în secolul XX – defunct şi ăsta –
nu în secolul computerilor... ci...) în fine în
acele lupte de clase în ce mă privea
eu câştigam timp pentru joacă: spărgându-mi călimara
nu mai aveam cerneală pentru scrisul poemelor astfel că
ajunsesem a lansa lozinca; *nici o zi fără a nu renunţa la
vreun poem!* zicându-mi că
dacă nu-i contrazici pe anticii ăia cu
nulla dies sine linea aia a lor
nu prea poţi şti multe despre contemporanii tăi care deja
pe undeva prin Occident prinseră a se declanşa în
voluptatea de a se post-data în
certificatele stării civile sau ale stării de război (rece cu
batalioanele lui de idei prostănace). De!
naivităţi de pre-poet basarabean şi relativ pre-coce care

acolo în satul lui uitat de lume credea că
pentru a scrie nişte versuri despre portocali sau cămile
ar trebui să ceară autorizaţie de la guvernele ţărilor în care
se găseau portocali sau dromaderi sau altceva necesar pentru
un poem sau altul; altceva care nu se găsea în
RSSM nici chiar în imensa defunctă URSS. (Oh!
nu care cumva s-o dau în versuri politice – dacă
n-am făcut-o în tinereţe de ce
aş face-o acum când par a fi atât de politicos – adică
indiferent cu politicienii eşuaţi?) Astfel că
precum vă spuneam
eu sunt călit în luptele de clase inclusiv în cele din
năbuşitoarele vagoane de clasa a doua sau a treia
în care de obicei
călătoresc spre întrunirile poeţilor de la
Cluj-Napoca-Satu-Mare-Sighetu-Marmaţiei sau Utopia unde
mi-a fost dat a mă convinge că
până şi surdo-mutul pre limba lui piere dacă
nu ţine cont (şi de) adagiul: nici o zi fără a renunţa
la vreun poem!
Dixi! dar –
precum spuneam undeva – nesigur că
am zis şi mi-am mântuit sufletul...

•

CORP (ŞI SUFLET) DE LITERĂ

Uneori mi se întâmplă că
în loc de numele ţării mele
scriu sau rostesc exclamaţia !Ah! O fac
cu mai mult sau mai puţin suflet – exact cât încape în
exclamaţia !Ah!) (de dragoste sau durere
uimire sau nedumerire
satisfacţie sau uşoară putrefacţie a poeziei patriotice).
Exclam !Ah! poate şi din motivul că ţara mea
mai că se află în lumea a treia, se zice (dar
nu e, nu e la pământ – la pământ e deja
lumea de apoi). Ţara mea care uneori e încă
umilită – oarecine îi poate scrie numele cu literă minusculă
că ea nu are cum se revolta...
De fapt
chiar de-ai scrie cu litere microscopice sua (statele unite
etc.) ori rusia, nu te paşte pericolul de-a te pomeni cu
vreun *Tomahawk*
sau *SS–20-Soiuz* pe masa de scris. Curaj
poet român! Fii liber în scris
în alegerea corpului de literă şi în
exclamaţii.

•

PARTEA A DOUA

.....
...de fapt aceasta fiind partea a doua a prezentului poem
partea-i de final
la prima sa parte eu văzându-mă nevoit să renunţ
pentru că
acea dintâie parte mi se păru a fi alcătuită din
cuvinte oarecum stranii
dar mai ales din cuvinte obosite
de pe la sfârşitul dicţionarului
de pe la litera V
sau Z după care – se ştie –
nu mai există limbă română
al cărui ultim cuvânt (de frontieră) este interjecţia
Zvr!

•

CE MAI FACI, CE MAI CREZI?

Ce mai faci Butnarule când
colega (hai renunţă la ghilimelele de ne-rigoare)
scrie că e udă între picioare şi
caută testiculele cuiva *ca cu un*
detector de mine?
Ce faci Butnarule când
maestrul (pe bune) Ed. Po. nu-ţi răspunde la salut la
micul dejun dar
ar vrea să te îmbrăţişeze la
(după) cină?
Ce faci Butnarule (uf! ce nume
nepotrivit pentru a încheia cu el vreun poem;
ce nume contraindicat sinucigaşilor...)?
Ce faci tăbârcitorule de
valize demodate cu pielea zbârcită
ce nu se mai închid-deschid de oboseală
dar mereu aeropurtate de tine pe umeri prin
spaţiul vremuind în propriul său adăpost
pe care câte vreo metaforă îl confundă bizar cu
timpul ce (tot) moare pe calea de la sine spre sine?
În fond
ce crezi aproape învinsule la
Podul Înalt de peste un râu ne-românesc
ci panuniversal zis simplu: Stix? Ce crezi cum crezi -
cei care în viaţa lor n-au repurtat nici o victorie
dar au murit neînvinşi
fost-au oare şi (hai potriveşte aici
vreun epitet ce-ţi pare adecvat: fericiţi, norocoşi –
pentru că bineînţeles
cei ce n-au repurtat nici o victorie dar
au murit neînvinşi
numai poeţi nu au fost...).

•

IMPRESIONISM SENZITIV

Diforme castelele apei clipocitoare
cu luminile prelungindu-se pe
absenţa colonadelor
templelor ruinate...
O Muză din Focida Castalia!
apa acestui izvor în care mi te-a transformat Apolo
mi te mitologizează pe nou impresionist eu
autosugerându-mi-te prin
acelaşi procedeu prin care mi se relevă
prezenţa impresionist-senzitivă a
grădinii din fructiera cu
câteva curmale măsline şi
nişte poame necunoscute mie pe care
le rodeşte defileul Parnasului.

Delphi, noiembrie 1994
Acasă, 24 martie 1999

•

STATORNICIILE PARISULUI

Notre-Dame la Camera de Comerţ.
(ALAIN BOSQUET, „Schimbările Parisului“)

Notre-Dame tace cu accent parizian.
*
Lucarnele – ca nările. Tăcere nazonată, franţuzească.
*
Panteon.
Zâmbetul pieziş al lui Voltaire:
vreau-să-ştiu-şi-ştiu-să-vreau.
*
În adâncurile Senei
oglindirile statuilor sinucigaşe
ce au nevoie de un poem ca de un martor mut.
*
Pe Podul Mirabeau
stafia lui Victor Hugo, în contumacie
ţine un recital de ode.
*
Precum în oricare altă ţară
şi aici Ministerul marinei consideră poezia
un fel de navigaţie ilegală.
*
O, Paris! Şi tu de viziunea poetului-om
deopotrivă plictisit de dezordinea sublimului
şi de sistemul politic la zi.

*
În Piaţa Bastiliei
ca o înşiruire de negaţii
un discurs etern.
*
Într-un gang sordid (rar,
dar se mai întâmplă, monsieur!)
un pisoi în călduri se tot căzneşte să spună:
Mao (*Tzedung* – mai puţin...).
*
Parisul atât de edificat în psihologiile lumii, încât
dintr-o simplissimă privire-asupra străzii pricepe
care e nefericitul cu paşaport fals în buzunar.
...Şi-l cruţă...
*
Seară de graţie!
Iminenta relaţie dintre
dragoste, şira spinării şi teoria ondulaţiei.
*
Havuzurile-n ludică lumină.
Peste viniete şi majuscule burniţează
cernelurile Evului Mediu.
*
Sub casacada de lumină a Turnului Eiffel
picioarele de înaltă tensiune ale top-modelelor
şi şonticăitele picioare de vers vagabond
ce se încăpăţânează de-a nu păşi cu stângul.
*
Parisule obositor
am chef de-a mă resemna, dar
nu am motiv de-a o face.

•

VIRUŞII

Pe cerul noptatic
imensa Cale a Laptelui se arată precum
într-auritul leş al boului Apis într-o
oarecare măcelărie?
!O!
precum în ecranul computerului
dau viruşii şi în orizontul lumii, în
cerul confuz cu
stelele alandala – o dezastruoasă lipsă de
armonie.
Piei, canalie! strigă, în gând, lumea
făcându-şi cruce, în gură, cu limba
şi cu
guma de mestecat.

•

ÎN CÂRJE

Sprijinită de Zidul Plângerii – o
pereche de cârje...
Eu cred că
(nevăzut cum este)
Timpul stă sprijinit în ele...

•

PROLOG ARS POETICA

...a face gândul să devină evident inimii.
KIERKEGAARD

Nu, iubită cetitoare, nu! Şi eu
ca şi dumneata văd cum
mişcătoarea poeziei a femeii se transformă într-o
încăpăţânată refulare a
mişcării feministe, dar
repet: nu, iubită cetitoare
gândul nu este amantul fatal al poeziei; el
împuţinează considerabil populaţia bizar-plutaşă a
fantomelor ce pleacă pe plute de miraje şi
dimpreună cu sentimentul, fireşte
ne ridică ochii minţii spre
arhaicul, adică extrem(ist) de ne-post-modernistul
pelerinaj al stelelor care
oricum nici el nu poate fi lăsat chiar aşa
fără nici o oarecare atenţie. Astfel că
iubită cetitoare
eu nu pot zice ca un agnostic că
mă grăbesc să închei poemul aici, din teama
ca nu care cumva să încep a cugeta, – ci
voi jindui orgolios-cuminte să cumpănesc la ceva
asemănător marilor poeme ale antichităţii cu
sentimentul şi gândul lor mereu
mereu duse la capăt post-mortem.

•

ODĂ MARELUI CITITOR

La vârsta, dar mai ales la experienţa pe care o am
nimeni nu mă poate priva de dreptul (şi stângul)
de-a avea sau nu dreptate, scriind, inclusiv
în stil etern-post-antic despre
oralitatea libertină care, intrând direct din stradă
îşi şterge tălpile de preşul dungat al
primelor şase versuri de până aici (mersi şi pentru atât!)
apoi, fără a-şi lua tălpăşiţa
intră familiar-postmodernist în text
încercând a seduce cititorul neexperimentat cu o sexy-cola
ici-colo permiţîndu-şi a debita şi
uşoarele imbecilităţi convenţionale ale injuriilor drept
palimpsest pentru tabuul politicos al sexualităţii în
surdină.
O, cititor sedus, meriţi şi tu o odă! Prin
forţa lucrurilor şi a lecturilor
eşti complicele autorului înduioşat la gândul
de a trăi prin poemul său un transplant
din sine în altul – acestuia
oferindu-i dezinteresat ocazia de a fi
şi el (tu) CINEVA.

O, cititor talentat
ce mai! Cititor atât de bun încât
n-ar fi păcat ca numele tău să fie tipărit pe carte alături de cel
al autorului; în egală măsură
voi daţi valoare literaturii – presupun, pentru că
în poezie nici un prepus nu e de neglijat
el, prepusul, armonizând perfect cu incertitudinea
atotdevoratoarei conştiinţe a lumii şi scriptorului
ce-ţi închină, o, cititorule, oda în care
se află cu o idee mai mult decât
sentimentele pe care le emană; ideea cu
Heraclit ce te poate învăţa a străbate drumul de la
un nimeni-anonimeni la un erou, – o
talentatule, priceputule cititor despre care
n-au aflat doar analfabeţii, de parcă
întreaga-ţi viaţă tu ai trăit în interiorul poemului care
trebuie obligatoriu citit, deoarece
Marele Cititor nu se poate percepe la auz
după ureche...

•

ZEUL CĂPOS

Oare care zeu să aibă creierul enorm
uriaş
cam cât toate viscerele din
imensul său abdomen?
Zeul foametei
sau
zeul gândului nesăţios?

•

DIPTIC

1

precum un porumbel îndrăgostit
un înger nostalgic stă cu capul sub
enorma sa aripă albă

2

frig de trosneşte buturuga; zgribulit
corbul stă cu capul sub
subsuoara neagră-a aripii de parcă ar sta
cu clonţul înfipt în
propria sa inimă

13.12.1999

•

ŞI POETUL NAIVUL...

În locurile de negăsit ale imaginaţiei – Adam
atât de tânăr
aflat chiar în primele sale zile de viaţă când
muşchii îi mai miroseau a humă
a plămadă de cernoziom de facere de geneză
şi Eva mirosind încă puţin a os
ciolănos a
coastă adamică... Şi bineînţeles
poetul-naivul venise să-şi depună sângele sau
cerneala în
eventuala humă a reîncarnării posibile în
locurile de negăsit ale imaginaţiei
în sinea sa zicându-şi că
în cine ştie ce zi
Dumnezeu va purcede la des-Facerea lumii
ceva mai elevat vorbind – va purcede la
des-Geneză.

•

CALCAR DE OCARINĂ

În muzeul delphic
Omphalosul cel crezut buricul pământului
marcând centrul lumii şi legendelor. (Cum oare
înfăşau anticii în scutece acest pietroi care – e drept –
aduce cât de cât a foetus?)
Ei bine aici
unde cică trece osia universului de la cer în
sub-
pământ
sunt şi alte pietroaie – să zicem
obeliscurile forţei de fecundare a
elenelor – grecoaice-peştoaice – de odinioară
femei simple sau zeiţe (pentru că în gresii sălăşluiesc
sufletele strămoşilor...). Fie.
Muzeul ca muzeul: omphalos falus-obelisc cu
inscripţii sacre magice – toate
mult mai puţin însemnând decât iată ceea ce vezi în
curtea... buricului pământului: pe
ramul unui măslin (în noiembrie deja
cu frunze răcoroase) – un melc codobelc ca o
erecţie aproape totală
oarecum mişcătoare prin Univers; melcul tăbârcind după el
şi calcarul ocarinei mute a cochiliei în sinea ei
ocărâtoarea fragilităţii a toate...

Delphi, 22 noiembrie 1994
Acasă, 28 martie 1999

•

FIICA SATULUI

În zi de primăvară ce-şi dezordonează jubilaţiile vitaliste
iese în pridvorul casei fiica satului – într-o mână
cu un buchet de lână scărmănată
în cealaltă mână – cu o ikebana de cânepă dată prin meliţă
(aproape ca la Ion Creangă probabil).
„Pace tuturor *pax hominibus*!“ zice telurica fiică a satului
mai adăugând: „Vă rog să ne respectaţi modul de a fi
să ne respectaţi civilizaţia campestră aproape
virgiliană ce are încă de emblemă
mieii în naivitatea lor bucolică şi bucălată
supravegheaţi de băciţe cu bucile late gen
Vitoria Lipan;
civilizaţia încă pură precum nufărul din gura ulciorului cu lapte.
Vă rog să ne respectaţi pentru că deja
şi noi am deprins anumite taine ale prozodiei
sau retoricii – binecuvântată fie limba română! – vă
mulţumesc frumos şi anticipat!“ zice fiica satului cu
chipul ei teluric din care răzbate parcă
răstimpul dintre huma adamică frământată de
degetele Creatorului şi
întâiul impuls de naştere omenească a Evei; fiica satului –
nu-i fie de deochi! – predicând din pridvorul casei ornat cu
şiraguri de ardei roşii drept paratrăsnet contra
coşmarelor.

•

ÎN TAINELE VISULUI

Înainte de somn
evlavioasa călugăriţă se rugă
să nu aibă vise necuviincioase
ispite de patimă lumească
printre sacrele invocaţii punând şi
un vers neprihănit
studiat cândva în liceu: *pentru cel care iubeşte*
moartea e o noapte a nunţii.
Şi iat-o în zori
pe cucernica monahie rugându-se înfricoşată
pentru ca realitatea trezia să nu-i confirme
tentaţiile pătimaşe pe care le-a încercat în vis
ea
deja femeie împărţită cel puţin între două pasiuni
între credinţă şi dragoste
printre sacrele invocaţii punând
acelaşi vers: *pentru cel care iubeşte*
moartea e o noapte a nunţii...
(Şi totuşi
nu e chiar vid vidul dintre teamă şi speranţă
şi nici erorile nerăscumpărate nu degradează în
blestem
şi nici păcat nu poate fi considerat visul despre
o tânără călugăriţă frumoasă care
trăieşte atât de lumeşte în
tainele visului său...)

•

ÎN BANCA ŞCOLARĂ

Adolescenţă – cuvânt introductiv în
alte cuvinte de dragoste
posibil
cuvântul-cheie introducându-se în
vocabula lacăt sau vocabula taină despre
întâia noastră încumetare senzuală: în
banca şcolară
alături de mine – tu
ridicându-ţi puţin puţin înserarea mai sus
de genunchi...

•

CHIROMANŢIE

Chiromantul îi citeşte iubitei sale
liniile piciorului drept
după care zice: „Dragă
mai dă-mi un picior de ajutor
pentru a desluşi întreaga taină a
ursitoarelor tale“.
Ea
ridică şi celălat picior pe talpă cu
harta destinului de călcat în picioare. Dar
atentul chiromant – bărbat puternic superman tacticos
ca un elefant flegmatic –
nu-i citeşte doar liniile sorţii ci
şi bulbii afrodisiaci ai pulpelor
uşor şi delicat clătinătoare
pe care le tot admiră
şi le admiră de fiecare dată când iubita sa
se îndreaptă spre bucătărie
să pună ibricul la foc: de obicei
după poziţia – cum zice franţuzul – *les*
yeux fermés les jambes bien tendues
el îi citeşte şi în zaţul de cafea.

•

POSIBIL PĂCĂTUIND

În
discursul străzii cu
ne-ficţiunea lui artistică – mecanica
sexo-mersului post-tradiţionalist al
domnişoarelor ce miros a discotecă. Pe scurt
libertăţi de coapse şi de sâni clătinători în dreapta
în stânga
în stânga în dreapta. Prin
oglinzile băltoacelor din asfaltul scobit
se prevăd între-picioarele adolescentelor ce se întorc
de la liceu (ghiozdane, uniforme...) adolescente ce vor
să placă dar nesigure pe sine. (Cometele bastarde ale
pletelor în vânt! zice poetul în
obişnuitu-i stil de-a mânui stiletul excalamaţiilor.) Pe bănci
bătrâni prosteşte de neindiferenţi la
cantilena tinerelor coapse; luându-şi inima în
proteze dentare ei îşi povestesc mutual pofticios
reinventatele aventuri ale tinereţii lor ca şi cum
din secolul trecut – ei cât să mai fi rămas până la
sfârşitul acestui veac douăzeci? În
împliniri de femeie – frumuseţea ce se întrece pe sine dar
şi dezarmonia precupeţelor negustoreselor
ce-şi leagănă fără graţie şoldurile abundente plus
porno-înjurăturile ca în romanele lui Henry Miller ale
cocotelor cu farduri stridente complicate. – Ce
subcapodoperă-i uneori femeia! – exclamă poetul în
obişnuitu-i stil de-a mânui stiletul etc.
posibil greşind
pentru că
într-un oraş atât de mare
nimic nu se poate comite mai uşor decât un păcat
mai ales orfic.

•

FRUMOASA ORI URÂTA FĂRĂ CORP

Frumoasa ori urâta fără corp
adică şi fără creier (pe acesta desigur
corpul incluzându-l dar
lipsa de corp... pardon....); oricum
fiece frumoasă ori urâtă fără corp
ca regulă trăieşte-n plictisul fastuos al
reginelor bătrâne chiar dacă
frumoasa ori urâta fără corp e tânără
obsedată de simbolismul rudimentar al embrionului (cum
să nască oarecine fără corp
un bebeluş fără corp?...) De unde reiese că
pe urâta sau frumoasa fără corp n-o priveşte
nici umbra fragilă a corpului nici
cătrănita crocanta umbră-a bătrânei regine în
clivajul scrumuitor al trecerii focului prin vârste
prin corp. (De obicei
omul în toate ale lui cu corp adică sau
în-corporat în sine
când aude de trecerea focului prin vârste până
la stingerea definitivă a acestuia şi a acestora
exclamă poetic: *Hai asfinte*
sfinte al continuităţilor de corporalizare
sub semnul fost magic al roţii
în sensul mişcării şi vieţii...

Dar
ce-ar putea exclama cineva fără corp?) !O! (ca să revenim
fumoaso ori urâto fără corp
nu ştiu dacă e cazul să-ţi pui scopul de-a depăşi
în plictis sau politeţe
reginele – parcă
ar putea minţi mai subtil decât ele
cineva fără corp? Ce motive ar avea?
Despre
ce fel de scop poate fi vorba
frumoaso ori urâto fără corp spre care – spuneam
cândva – porni-voi ca-n uitare precum
spre Pământul Făgăduinţei în care
s-a transformat corpul tău
frumoaso ori urâto ajunsă numai suflet?
Despre ce fel de scop?...

•

PROBABIL LORELEI

Elle attire les navigateurs et les fait
se precipiter contre un rocher dangereux
qui surplombe le Rhin.

(Dictionnaire des personnages)

Sosit târziu la Hanovra unde de fapt
n-am fost niciodată inclusiv acum când vorbesc despre
imaginara şi posibil poetico-strategica mea amânare
fost-am întâmpinat de alarma aeriană a aerelor ce şi le dau
mic-burghezii saxoni şi apatici îngâmfându-se de parcă
ar umfla în comun un aerostat (aici ar fi putut interveni rima
orgoliu / *heliu*
însă precum vedeţi scriu un poem alb şi
poate că în alb ca un cec al încrederii reciproce).
La
acea alarmă aeriană a aerelor mic-burgheze
în necunoscutul mie oraş Hanovra mă gândeam să caut vreun
adăpost antiaerian antisiberian în genere – anti... însă
îngrijorarea mi-o potoli un zâmbet generos (sub 50 de ani)
animatoarei-emanatoarei căruia îi spusei de-a dreptul pripit:
– Bună seara nobilă şi sensibilă doamnă dar
nu obligatoriu sensibilă şi la complimentele pe care
vi le-am făcut
chiar acum sau la cele pe care aş putea să vi le fac în
viitorul poem pe care mi l-aţi putea inspira şi pe care
de cum veţi începe a-l citi (în traducerea lui

Goethe sau Höelderlin să zicem fie-le ţărâna uşoară)
va trebui să deveniţi puţin naiv-copilăroasă ori
grav serioasă ca şi cum aţi fi ascultat o simfonie cu
galopul frânt împiedicat al partiturii de pian
şi coama în vânt a vioarei paganiniene în vreun
allegro vivo e spiritoso după care într-o depresie de moment
să fiţi acaparată de exilul neliniştitor al basilor de orgă.
Cam aşa vi s-ar putea întâmpla... Pardon poate că de emoţie
mă exprim oarecum confuz anapoda în versuri care-mi ies
într-un curent încă necunoscut teoriei şi istoriei literare
curentul liric germano-basarabean al îndrăgostiţilor
pe cale intuitivă telepatică. Oricum bună seara doamnă
din necunoscuta mie urbe Hanovra. Gândiţi-vă la mine şi
de găsiţi de cuviinţă memoraţi acest vers al lui Larbaud:
J'ai des suvenirs de villes comme on a des souvenirs d'amours
pe care eu l-aş parafraza astfel: Am amintiri despre dragoste
ca despre oraşe în care n-am fost niciodată şi pe care
continui să le visez plutind peste cafele caimac-canoe. Nouă
distinsă doamnă zău că ni s-a întâmplat ca într-un cântec
popular
de inimă albastră (O nu fac vreo aluzie la sângele albastru!);
şi ca să nu ne plictisim / am început să ne gândim /
am în-ce-put să ne gândim... inventându-ne unul pe celălalt
pentru că inventivitatea este condiţia obligatorie a
posibilei dragoste distinsă doamnă pe care probabil vă cheamă
Lorelei.

•

SIMPOZION

Şi s-au adunat poete-
sele. Şi era foarte cald
era sufocant din nobila pricină a
înaltei temperaturi de creaţie. Unele
participante la întâlnire îşi făceau răcoare cu
evantaie din pene de struţ
altele – cu evantaie din pene de papagal cacadu(-ne
în ispită) sau de colibri penele
şi celelalte – cu evantaie din cozi de pasăre-liră
iar una din ele – chiar cu ditamai evantai potrivit din
aripile zburătorului armăsar zburător Pegas.
Discutau
despre clar-obscura naştere a dioscurilor
din găoacea cu bănuţ a lebedei Leda
presupunând drept disculpare
această împărţire alternativă a unei singure nemuriri la
o pereche de gemeni. Iar
când discuţia ajunsese la un inevitabil im-pas (înainte)
înaltul simpozion căzu într-o S.O.S.-urdomuţenie
niţel disperată niţel fardată
şi chiar niţel poetică. (De!
comme il faut
dacă îmi este îngăduită această coborâre până la
chestiuni de amănunt.)

•

ECHINOCŢIU PĂGÂN

Vous survivrez encore un peu...
dans l'equinoxe des vers.
ROBERT GOFFIN

În fără de şansa profan-atemporală
Psalmodiem regrete-n noaptea iad-eden
Când macul îşi închide urna vegetală
Păgân incinerându-şi propriul polen.

Solstiţiu de iluzii, echinox de carte
Trec, neantizate, jertfe levantine;
Păgân, pe jumătate, totul se desparte –
Arta – de iubire, viaţa mea – de tine.

•

DAGHEROTIPIE *A LA* DAUMIER

Vapori de brom, aburi de iod
Argintul viu murind în cupru –
Apare chip de idiot
Încornorat c-un ciot de chitru.

Dagherotipice-ntâmplări
Cu mutre tipice de proşti
Aliniindu-se-arătări
În muştru de barbare oşti.

•

AMIAZĂ DE IULIE

Domnului Mircea Sântimbreanu

Iată
în titlu am scris că ar fi vorba
despre o amiază de iulie
de fapt
întâmplarea având loc într-o chindie de august
însă
nu mă încumet să mă întorc
s-o iau îndărăt spre titlul poemului
pentru că
fiind cam superstiţios
nu fac cale întoarsă
ci
merg înainte
având grijă ca poemul
să nu ajungă la versul al 13-lea sau
obligatoriu să treacă de el
cel puţin spre versul al 14-lea
în vreun final de sonet. Şi
de data aceasta făcui bine că mersei
cu poemul înainte
în caz contrar
nu cred să fi ajuns în minunata Deltă a Dunării
unde recunosc
trasei şi ceva spaimă văzând cum
guşa pelicanului se zbate de
peştele încă viu.

•

PERPETUARE

Convingeţi-vă aievea: harababură
Aici şi aiurea – lume în destrămare;
Sufletele pe ele însele se fură
Ca într-o autocriminală salvare.

Şi tu – ludicul, şi el – descurcăreţul
Dispreţuiţi de sorţi, soţii şi auguri
La ce v-a adus, şi preţul şi dispreţul?
Cu disperare-aveţi nevoie de sfaturi

Panacee, cu larve, javre şi lavre
Rânduite-n bolţi sub care daţi bineţe
Morţii-mbrăţişate de două cadavre –
De propria-i pruncie şi tinereţe.

•

ZI DE ZI

Zi de zi
micile noastre pagube
în favoarea morţii
printre ele
pânã şi
sălbaticii maci ofilindu-se de
hipertensiune.

•

NU DA DIN COATE

Îngere, tinere
nu da din coate, ci
dă din aripi, din aripi!…

•

SCRÂNCIOB & SONOR

1

Scrânciob de venin:
în
hamac de păianjen – larva
omizii.

2

Stuf sonor.
Pe
gheaţa bălţii – vântul
scutură păianjeni morţi.

•

PĂTRATUL NEGRU ŞI POEMUL ALB

Ăst secol nou-născut în zi de luni
Agravă în termene scadente
Ale sufletelor decadente
Ermetice, adânci eroziuni?

Minciuni! În versul albului poem
Sau în conturul negrului pătrat
Riscă fatal eternul acrobat
Uitat de odă, dar şi recviem

Căci aventura liberei candori
Declanşă şi artă şi-nfruntare
Cu egală şansă de-nălţare
Pentru căzuţi şi pentru-nvingători –

Subiecţi de generoase apostile
Dar şi de aste strofe inutile.

•

IMPOSIBILITATEA DE A PLÂNGE

Don Mariano Jose de Larra sau mai bine zis
Donă Umbră a colegului meu iberic de acum
un secol şi jumătate (1809–1837)
a scrie poezie în Basarabia înseamnă
a renunţa la plâns
şi nu pricep de ce în glorioasa Spanie ar fi
exact invers
precum spuneţi. Dacă
aici la noi a scrie ar însemna să plângi
de fapt ar însemna tu însuţi să te tragi pe sfoară
fiind concomitent păpuşar şi păpuşă
tu – nesatisfăcut de existenţă
ea păpuşa – de inexistenţă insatisfăcută
şi de nivelul de joc de care eşti tu în stare
manipulându-i trupul boştor. (!Oh!
ce mă mai amuză post-factum
cavalerii medievali cu trupul ne-boştor
dar mai uşor decât zalele pe care le purtau
în războaiele pierdute apriori!...)

Aşadar
a scrie înseamnă a renunţa la plâns
zic cu voce augustă (greşiţi Don Larra sau
Donă Umbră a lui Don Larra de credeţi că
am orgoliul să spun: voce împărătească –
pur şi simplu rostesc cu voce înmiresmată de
pârguirile lunii august
şi cu această voce augustă nu decretez decât
dragoste faţă de poezia lui Garcia Lorca.
Vă aduceţi aminte? „August
contraste
de piersici şi zahăr
şi soare“ – ce miere! Mierea
alchimiei senzaţiilor infantile
savoarea simbolismului intim
al copilului pofticios care mereu este
poetul – zic
pentru a ne opri aici
şi de a nu mai da vreo raită prin
prusaca prisacă a lui Kant).
Prin urmare
cam asta e
cam atât
Don Larra sau Donă Umbră augustă spre care
expediez această depoziţie
despre imposibilitatea de a plânge în Basarabia.

•

AFECT COSMIC

Contemplaţi apusul de soare, chiar dacă
E sinistru acest romantism desuet;
Exersaţi-exaltaţi enigma opacă
A filosofiei de anahoret.

Căci ziua de-apoi va începe direct
Cu asfinţitul, făr' înzorire
Spre a nimici într-un cosmic afect
O lume sau, poate, o biată iubire.

•

DIALECTICĂ

Conform filosofiei depăşirii
argumentelor contra-
dictorii *(Dixi!)*
în scopul dezvăluirii adevărului
perfect echitabil cu
negarea negaţiei
şi
afirmarea afirmaţiei
poetul hiperlucid scrie poemul
Aşa am trăit noi în secolul înfrângerilor.

•

PSALM

„La început
din gura lui Dumnezeu ieşi cerul lumii
Domnul rămânând fără cerul gurii
în locul căruia a crescut
a tot crescut
şi creşte mereu
Infinitul“ – psalmodiază ca şi cum în neştire
un biet înger ce moare cu gura
plină de poezie...

•

POET HOMINES NATOS*

Înzoirea are ceva din
sângele mamelor pe
mâinile moașelor la
nașterea noastră...

•

* De când pomenesc oamenii *(lat.)*

DIN CRONICA ROZEI VÂNTULUI

Toamna la Stockholm trecând prin
faţa reigstagului posomorât şi protocolar
eu păream a fi totuşi
Cavalerul Veselei Figuri
cel bucuros că ajunsese în tărâmurile
nordicei zeiţe Sigrun cea cunoscătoare a
runei biruinţei de sine
întru triumful înţelepciunii. Ce
explozie de unghiuri de vedere ca un
vârtej de azimut! Sau
cum zic franţujii – *Courir dans*
tous les azimuts! fără a fi vorba de dans
sau poate
chiar de dansul sălbatic al valpurgienilor vorba fiind. „!O!
nordică zeiţă Sigrun cea cunoscătoare a runei biruinţei
poate că eşti chiar soră cu Victoria de la Samothrace dar
nu cred să fii rudă şi cu
Victoria de la Chişinău
din tragicomicul motiv că în urbea noastră
încă n-a fost zămislită vreo Victorie“ zisei brusc trist eu
cel care aş fi avut motive a mă considera
Cavalerul Veselei Figuri. „Se va zămisli“ şopti
zeiţa Sigrun şi eu
revenii oarecum liniştit din
posomorâta protocolara toamnă de la Stockholm în
textualista „niciodată toamna nu fu mai frumoasă
sufletului nostru bucuros de moarte“ de la
Chişinău.

•

MICŞORAREA DISTANŢEI

(dimineaţă, amiază, seară)

Spre seară l-au dus pe străin în
camera mortuară.

GEORG TRAKL

Monahii cu degete păroase deschid
cartea: Septembrie.

PAUL CELAN

Dimineaţa când
Magdalenele cerului îşi trag pe pulpe
ciorapii de ceaţă, când
în sticle de bere (1 / 4)
unii îngeri duc la policlinică
urină pentru analize
iar alţi mari îngeri ai cerului se reped la
cules de paraşutişti ghinionişti,
poetul
se surprinde în stare de a sări
chiar peste propriul său creştet, peste
(„)ştacheta(„) sabiei lui Damocles
strigând aproape entuziasmat: „Ah!
primăvară a poeziei (lumii – *n. m.*)
mai e, mai e până la W(e)-ul şi Z(et)-ul din
iarna dicţionarelor!“

După amiaza când
fulgerele taie cerul şi, probabil
aripile unor îngeri, când
gonit de tunete şi de ploaie

din faţa Muntelui Thabor fuge naivul pisic ce aştepta
naştere şoricelului proverbial
poetul
îşi spune îngândurat că lumea deja a ajuns
la Comedia (in)umană a roboţilor
din care unul a fost poreclit Dante
altul Balzac.

Seara...
Ah, de obicei poeţii
nu ajung până în seară când
cu degete păroase deschizând cartea
Cardinalul citeşte patru psalmi
patru poeme cardinale, cutremurătoare prin
suferinţa ce reduce radical distanţa dintre
Dumnezeu şi tine
ascultătorule
cititorule
sau credinciosule.

30.06.–30. 08. 2000

•

Pe lângă şţreang
steag şi înger

Dacia,
2003

SPECTRU

Moţăiam în acceleratul Iaşi-Timişoara.
Grupuri de recruţi încercau să cânte ceva trist, dar
nu prea cunoşteau ziceri de cătănie. De
atare necaz precoce
junii ieşeni, podo-iloaieni ori cotnăreni
beau bere, după care chiuiau şi mai piţigăiat decât
cu două staţii înainte. Îi scotea din impas
locomotiva ce hăulea polisemantic spre
vârfurile Făgăraşilor...

...Ţin bine minte toate astea. Eram
împreună cu Emilian şi Leonard, colegi
dedaţi voluptos rostului lor, dar, ca şi mine,
oarecum în răspăr cu el. La
o bruscă ieşire dintr-un tunel prelung
după ce ne izbi în faţă violenta lumină montană
deodată îl văzurăm pe
Sfântul Ioan Gură de Aur care
nu-şi purta nimbul peste creştetu-i creştin, ci
în jurul gurii scumpe având
îndungata lumină ovală.

•

CÂNDVA, ÎN PARNASUL BUCEGILOR

Cândva
la începutul ultimului deceniu al secolului trecut
trăia dezolarea de-a fi aflat că
ataşaţii „noştri“ culturali în
ţările vecine şi prietene nicidecum nu sunt şi
ataşaţii poeziei înţelegând că
s-au dus dracului regalurile lirice visate
orice viză de *persona grata* părându-i-se prea îndelungă.
Îşi zicea: probabil astăzi ar fi fost bine mersi dacă
înţelegea la timp că nu e treaba tinereţii
să se amestece în geografia politică şi
dispute filosofice...
În consecinţă
nu se afla deloc în apele sale
contramandându-şi scalda şi înotul în
idei fertile metafore şi bună dispoziţie
retrăgându-se din străinătate inclusiv
din Basarabia natală; retrăgându-se în Bucegi
unde vânturile ploile gerurile fasonează din steiuri
falsuri atribuite lui Brâncuşi. Anume că
era indicat pentru carpatofilul mănăstirofilul
deltofilul – pe scurt pentru iubitorul de ţară era
indicat să rămână acolo unde apare protocronist sonoră
coincidenţa dintre cel mai popular prenume românesc şi
atomul zis Ion.

Era ca şi cum unul lăsat nu la voia
cât la nevoia întâmplării
prin sinestezie destinul ajungând a i se părea
un fel de sara pe deal sau sara pe munte
în Bucegii ce tocau ecoul sarcasmului bine temperat al
huhurezului care nu e deloc exclus
să-i fi sugerat lui Beethoven acel sinistru
Bu-bu-bu-bu! pentru că atunci
când vine vorba de orândă e relevant totuşi
Bu-bu-bu-bu!-ul de muzică grea şi
Hu-hu-hu-hu!-ul huhurezului maliţios – se gândea
începând să tragă concluzii în ceea ce s-ar fi numit
efort de luciditate spre a nu se lăsa falsificat
el însuşi de sineşi acolo în Parnasul Bucegilor unde
din hazard sau poate prin predestinaţie
uneori vântul ia note demne de corurile îngerilor.

•

POEM SUGRUMAT

Uneori
necazuri nenumărate şi nenumerotate
agravate şi de discordanţa cotidianului unei vieţi terestre cu
puritatea şi evlavia propagate de îngeri diletanţi
mă fac să strig:
„Priveşte Doamne ruinele-Ţi desolemnizate
priveşte-i pe aceşti – alţi – îngeri drogaţi
priveşte beţivanii aceştia adolescenţi cu sângele oţetit
acaparaţi de turbări în masă altfel zis de
masturbări pseudoexistenţiale…“ – strig
însă brusc mă opresc din hulă
drept cauză atenuantă spunându-mi că
astfel cum Tu eşti pretutindeni şi în toate
de pretutindeni vine şi această inspiraţie divină
în amestecul ei de risipă iubire şi absurditate
care este anume acest poem pe care Tu mi-l sugerezi
ca să vezi
dacă eu voi avea priceperea să-l sugrum înainte de
firescul său deznodământ sau
să-l deturnez făcându-l poemul de legătură a cărei scriitură
curmându-şi singurătatea împăcătoşită de ea însăşi
iese din sineşi pentru a intra în
codul enigmelor în care e târziu de înţelepciune sub
litere evropeneşti sau sub
chinezăria ieroglifelor aducând a nişte rădăcini
ce şi-au calcinat sensurile în desăvârşita tehnică a
impreciziei ironic deschise către poetul (h)ermetic care
îşi trăieşte libertatea pierzaniei în ceilalţi prin
nuntirea lui Da şi Nu în acceptul destinului de-a capitula în
ambulanta succesiune de morminte pe care le
însufleţeşte părintele încarnat în descendenţi ori mumificat în
propriile-i poeme ce poate că nu vor cădea toate sub
incidenţa statutului special de
coconi vitregi ai literaturii române.

•

AŞADAR

Doamnei Ana Blandiana

La început a fost cuvântul introductiv ca
surugiu al tuturor celorlalte cuvinte. A fost
cuvântul-prolegomene lipsit de sinonimie precum
funcţia matematică după care subit
aproape trăsnit de inspiraţie te-a încântat
eventualitatea legării unor idei anume din
acele cuvinte şi brusc ţi-a venit în gând să le notezi
astfel că ai prins a sta în aşteptarea lor şi a
trecerii modei... (apropo de trecere: apa trece
Piatra Neamţ rămâne Mureşul trece Piatra Mureşului
rămâne...);
aşadar (acesta a fost cuvântul
precuvântător) stăteai în aşteptarea ideilor şi – naiv!
a trecerii modei hibridizării multiculturaliste. Dom'le
ideile mari vin pe terenuri libere largi şi înţelenite
(ziceai fără vreo aluzie la nobelistul Şolohov) de altfel
şi în fond având implicit menirea de a demonstra (până
şi în cazul mai special al geniilor) retractila stingere de
la glorie la notorietate
de la notorietate la glorietă
de la glorietă la anonimat într-o
perpetuă hămesire a animalelor vorbirii a
faunei lor sonore şi hârâitoare care totuşi chiar trecând
dintr-o nebuloasă în alta a sinesteziei şi Andromedei
nu te împiedică să ajungi spre exemplu la
o mărturisire clară – paradoxal în pofida premiselor –
oarecum elogioasă: în cel mai înalt grad
poemul nu e decât vorbirea ori ascultarea limbii române
pentru cor şi orchestră.

•

SCHEPSIS

Domnul Teste (sau Fernandel?) aşa e
lgea e lege şi respectând-o
eu merg stingher abătut pe linia de hotar ce desparte
partea occidentală de cea răsăriteană a
destinului meu care constat cu uşoară surprindere
e mult mai cuprinzător decât
biografia mea *cu-cu-rri!-culum vitae* probabil din motivul că
destinul soarta înseamnă extinderea filosofiei inconştiente a
vieţii şi... cum să zic?... a clipei inevitabile în care
voi fi dezmoştenit de mine însumi tabuistic vorbind dar
înţelegând exact ceea ce trebuie: moartea
astfel încât
(să reluăm i(u)deea) chiar atunci când mă plictisesc de moarte
în subconştientul meu ceva trăieşte filosofând non-stop
complice la absurditatea universală vasala ei însăşi
(O domnule Teste într-adevăr aţi fi parcă un mistic fără Dumnezeu)
astfel încât între plictisul involuntar şi
schepsisul automat instinctiv ce scapă conştiinţei
aş fi asemeni vandalului rătăcit (şi) printre fapte
bune (dacă metafora nu e prea naivă prin
deplina ei absenţă) ce se află de o parte şi cealaltă a
liniei de demarcaţie dintre răsăritul şi
occidentul destinului meu cu neconştientizata-i sagacitate
chiar dacă uneori mai sunt suspectat de frivolitate
că chipurile nu mă cuprinde un aer gânditor în faţa oceanului sau
a portretului lui Kant şi că nu par pierdut în panseuri precum
eremiţii odinioarelor în pusta unde
şacalii scurmă-n măcinişul dunelor... – de altfel
nefiind exclus ca eu să merg stingher abătut anume
de-a lungul unei dune de nisip mişcător ce delimitează
partea apuseană de cea răsăriteană a
destinului.

16.III.2001

•

DIN TIMPURI FINESECULARE

Domnului Gheorghe Grigurcu

Trecând din poemul anterior în
poemul prezent de fapt trecui de la
post-dulcele stil clasic la
amarul sau amărâtul stil postmodern precum
târgul în care locuieşte un
celebru şi nedreptăţit coleg cu care cândva
în popota Armatei IV Transilvania am stat în
faţa unor căni de ceai deşarte ori poate pline cu
transparenţa sufletului lui Bacovia sau
nălucii decolorate a lui Bergson. Erau
timpuri fineseculare în care
debutanţii prinseră a-şi peni penaţii când
câte puţin şi pe alocuri
poezia română se cam sălbăticea (se spune că
şi din motive (im)pur economice...) credea cinevaşilea
trâmbiţând fals-patriotic: „Domnule
să ne întrebăm alarmaţi de ce ajung unii tineri
să ticluiască asemenea versuri (bineînţeles injurioase)

la adresa Patriei-mume!“ când mai abitir
nenăscuţii câini pe nenăscuţii sau muriţii oameni îi latrau
iar dulăii din lună urlau spre Pământ unde
pe creneluri înalte se clătinau lunaticii ce se considerau
buricul lunii...
Îmi
amintesc toate acestea cu un nod şi un semn în gât
acum când bat la poarta sihastrului
nobil înamurgit de tihnita glorie a renunţărilor (în) (la)
ziua de astăzi care e
atât de deprimantă încât eu
chiar am impresia că ea
trebuia să fie ziua de mâine
prima din secolul ce vine care zicea cineva
va fi sau nu va fi deloc... – secol despre care
părerile şi darurile sunt foarte împărţite deja
bătrâne poet şi părinte care aştepţi
întoarcerea fiului econom.

•

PE LÂNGĂ ŞTREANG
STEAG ŞI ÎNGER

Adierea de vânt metafizic clatină un
ştreang un steag şi un înger iluzoriu
suspendate deasupra lumii de rând – anume
pe lângă ştreang steag şi înger
un suflet necăjit se înalţă în
azurul propriei sale imaginaţii
pentru a nu înnebuni de neputinţa împăcării cu
perimetrul cuştii.

•

VOLUPTATEA EXPLICATIVULUI

După al treilea an de facultate
improvizasem sărbătoarea scoaterii la capăt a
primului DEX din viaţa mea
ferfeniţat imposibil de re-adunat în
ordinea firească A – Z a alfa-
betului
dăruindu-l prietenilor fasciculă cu fasciculă
coliţă cu coliţă
întru amintire şi bună dispoziţie... nostalgică
(totuşi a fost primul ca prima dragoste...).
Şuetă cu dicţionar defalcat şi vin ieftin
plăcut mirositor (*Roz de masă* 36 kop. sticla
borţoasă de 0,75 litri); dicţionar conţinând în sine
şi câteva sinonime ale sinelui: lexicon vocabular
condică cuvântar vorbar – despre unele din care
nu mai cuvântează nu mai vorbeşte nimeni. DEX
pensionat casat
după un imens câştig (al meu) trecut la pierderi cu
mulţumirile de rigoare uşor cabotine precum tot ce e
studenţesc. Până astăzi
mi-au mai rămas doar copertele caşerate
înnobilate cu celuloid *gris-vert des oliviers;*
copertele şi ultima filă la care voi reveni
ceva mai jos. !O!
S.O.S. al unui dicţionar naufragiat printre
pahare! !O! declanşare competitivă de
voluptate neologistică! !O!

petrecere şi petrecanie de bun servitor în
(figurat vorbind) *Vademecum*-urile unde
întru pilduire ni se vor repera
amprentele – stemele degetelor care
au mângâiat grăbit-nervos filele DEX-ului pentru care
la acea benchetuială
nostim de aiurea (în tramvai!) şi înduioşător am cântat un
Gaudeamus igitur adică un
„Să ne bucurăm
cât tineri mai suntem“ – mama lui de viaţă de studenţie şi de
refren goliardic zis – ziceam – aiurea înduioşător şi
în împrejurări neacademice ci
uşor persiflante studenţeşti dar vă asigur că
înrourarea din gene fusese lacrimă pură. O
merita acel dintâi DEX din viaţa mea ce nu avea
să se încheie altcumva decât cu
intejecţia „Zvâr!“ cu „r“ pr-r-r-elungit „care
redă zgomotul produs de un lucru aruncat... sau care
zboară repede prin aer“ concretizez citând aproape integral
explicaţia finală de pe ultima pagină păstrată din
acel uimitor DEX al
destinului meu de diac primăvăratic şi alumn cuprins de
eterna voluptate a Explicativului ex-
plicităţii lămuririi *e-*
luci-
dării (de seamă)...

4.IV.2002

•

ÎN ZILELE TALE DE NOSTALGII

În memoria lui Nicu Horodniceanu

În zilele tale de nostalgii genetice când
în-de-lu-u-ung ascu-u-ulţi muzică orientală
prietenul tău Iţic unicul ovreu rămas în
orăşelul vostru provincial Tel-
eneşti nu se supără de-i spui că
tu presupui că te-ai trage totuşi din
spiţa lui *Genghis-Haim*... „Ha ha ha!“ face It(z)ic
„terribilissim de nostim... Unde să mai dublez
vreun *ss* ori *rr*
genghis-haim(ana) ce eşti tu dumneata?... Ha ha ha!“
Bravo It(z)ic zici tu
nu eşti supărăcios ci pari a fi
un veritabil haha(i)m mongol ca şi
persoana (mea) întâi singular aşadar
suntem deja persoane două plural ca
să folosesc şi eu stilul vostru de expresie
perfect adecvat maleabilei noastre limbi
române... (Scuză-mi te rog
cele două secunde de ezitare că doar
eu sunt din Basarabia şi
prin limba noastră îl subânţeleg pe Mateevici
care a scris poemul *Limba noastră* în
limba română.) Prin urmare
rămână zic It(z)ic în veci înfloritoare
prietenia mea cu a ta
a ta cu a mea persoane două plural atât de
trecătoare şi presupun
înţelepte... încolo
te rog să-i transmiţi salutăi lui Cholom Aleihem şi
tuturor... (vezi tu
care din ei merită...). Să auzim
de bine! Că deja e cam târziu şi
umbrele prind a desena finaluri...

23.V.2001

•

PE MARGINEA POEMULUI

poetul
sapă
adâncul
propriului
poem
pe marginea căruia
pe buza căruia
bineînţeles
va fi
m i t r a l i a t

•

DE DEPORTATIO

În memoria poetului
Nicolai Costenco

Uneori
în vis (dar eu nu visez cu ochii deschişi, ci doar
cu ochii mijiţi a ironie şi autoironie visez); aşadar
uneori, în vis, cu ochii închişi strâns
ca să nu pot ironiza
mă jelui compatriotului Dracula
spunându-i că noi, basarabenii
suntem cei salvaţi de la Moloh, dar
înghiţiţi de Molo(h)tov. „Ştii tu oare, Dracula, -
ca şi cum strigasei în somn, – că în Siberia
românul se simte atât de străin, încât
vede-n lăuntruşi?! În
adâncurile geroase ale taigalei
nefericitul român e atât de atent
ţiuitor de atent! Ca şi cum
ar urmări viteza de propagare a propriului său auz.
Auzi, tu, Dracula, înţepatule care nu ai de unde şti
ce expresie animalică are gloata care strigă: „Ur-r-a-a-a!!“
strigai învins în vis, după care, parcă
prinsei a răsfoi un DEX al limbii latine
(un sicriu de cuvinte...) unde
găsii şi titlul prezentului text
sau strigăt: *De deportatio*
(et de profundis clamavi ad te, Domine!).

1.VIII.2000

•

CARTEA EMMEI, STRĂNEPOATA CĂRŢII LUI IOV

Punga de Israel
diferă de punga de Australia
secunda reprezentând de fapt un marsupiu de cangur
prima nefiind altceva decât
o simplă pungă de plastic (e drept, înflorată) în care
la o recepţie de la „Ambasador“ (Neptun)
Emma-mi oferi cartea ei. „Scrie ceva“, mă rugă.

În fine, iată, scriu despre Emma şi cartea ei
dar şi despre un poet (presupun) ce muri
de cea mai simplă boală: lipsa
prietenilor. Apoi – pardon, colega, -
acum, după miezul nopţii
încă pe neumblate la poezie
încă pe nescrisă în noua zi
mă gândesc şi la pleoapele subţiri translucide
ca hârtia de Biblie ale
vecinei tale – mamelucă fecioară cu
mamelele neprihănite
cu mameloanele – ţurţuri de jar, întrebându-mă
de ce aş fi eu mai întinat decât Solomon care
îşi purta privirea pe corpul arămiu al Sulamitei
inclusiv peste locul în care femeia
e uşor plesnită precum o amforă elenă?

Dar ca şi Solomon (sunt cam la vârsta lui)
nu am a cădea în insaţiabilă indiscreţie
şi chiar dacă lira şi lirica postmodernă nu te întreabă
de ce nu vii (nu e la modă şi curent poetic)
tu, din câte îmi amintesc,
înţelegi poezia ca pe şapte căi ce nu duc nicăieri
şi ca pe alte şapte căi care duc pretutindeni
aici fiind de acord şi cu profesorul de sanscrită
şi transcriptură ce spunea că
scriitorii din pretutindenea pretutindenilor
sunt intrafraterni. (O, sora mea, mireasa mea,
tu inima din mine mi-ai robit-o, – cânta
regele.) Oricum, noi continuăm a crede că
există inimi sensibile care
printre rândurile poemului pot citi
secretul identităţii dintotdeauna a Poetului
nicicând lăsat convins că posibilă ar fi doar
secţiunea de aur a cifrelor
de-neconceput fiind secţiunea de aur a literelor
adică a Poeziei în care
doamna Bovary ar spune: *Flaubert s'est moi mème*
şi nici că s-ar fi putut imagina un final (alternativ)
mai potrivit al romanului care
n-avu a ni se întâmpla.

29.XI.2000

•

SCRISOARE ÎN ZONA LIBERĂ DINTRE RAI ŞI IAD

=d=

Frate Fiodor Mihailovici D.
deja nimeni nu mai crede că
frumuseţea va salva lumea
dar
câtecineva naivul se gândeşte că lumea
ar trebui să salveze frumuseţea...

=b=

Domnule Lucian Blaga
vă rog a nu vă supăra
însă
în ultima vreme (sper
nu cea de pe urmă...)
de cum merg la ţară
constat că
veşnicia a murit la sat..

•

COMEDIA PESIMISTĂ

Destinul lunecă de pe versantele vieţii
atât cât a mai rămas şi viaţă şi versant. Lunecă
orânda dând încetul cu încetul în-
Apoi
ceea ce e oarecum nesinonimic cu în-
dărăt. În-
Apoi
pe versantele vulcanice unde sunt împrăştiate alandala
groteştile măşti de lavă aruncate din grotele iadului (să
zicem) avant-primitiva artă negroidă a tenebrelor. Te gândeşti
că în cazul morţii reciclarea-i exclusă
funesta nicicând nu-şi schimbă profesia
jucându-ne festa şi
precum fotbaliştii ce se ţin bine pe picioare
popi boşorogi fac navete cădelniţate-n îndelungi prohoduri
la unele dintre care (…literare) tu râzi de
tine însuţi complice la
absurditatea universală vasală în
eterna comedie pesimistă când
bărbia-ţi tresaltă bizar mărul lui Adam de parcă
n-ai avea pur şi simplu un nod în gât ci
unul aricit precum fructul castanului în
zeghea lui amară ţepoasă. Or
senzaţia că ţi-ar creşte peste laringe guşă de corb
râsul tău devenind deja uşor hârcâit
lesne de remarcat în grosiera tăcere a neantului. !Ah!

Ţara Amărăştiei a pompelor funebre şi a
pompelor de adâncime de orice tip inclusiv *Hidromaş*
(Chişinău) irigând orizontul ca pe un curios imaş
al fantomelor. Pal-
pitante venele-n circuitul închis al sondelor
sângelui nostru şi tremurul de unde mărunte al
Stixului râu şiret al interrealităţilor ireale prin care
barcagiul transportă anulaţii abrogaţii lumii (deja
şi ei mumii de plastic. Fantastic!…) Câteva clipe
dânşii mai sunt în legătură directă cu moartea după care
nu vor mai fi în contact cu nimeni cu nimic
sufletul şi conştiinţa nu li se vor mai extinde în
suprarotunjimi de unde. Eli Eli zee-viaţă
elizeele grădini
de vremelnică pruncie
puritate ce durează
cât de azi doar până mâine!
Apoi
vine vine… dar nu primăvara
ci personală şi de unică folosinţă – iarna absolută. Însă
cât eşti încă viu
nu poţi fi nenorocit ci doar
nedreptăţit de alţii de sine însuţi de profeţi bărboşi şi
înger etern imberbi vulturi regali sau bufniţe plebee
ce devoră de-a valma stârvurile trăgând din viscere cu
ciocuri acviline pe vreun câmp de luptă pe
viaţă şi pe moarte unde
unul dintre căzuţi este exclus să nu fii tu
cel ce ai depline conştiinţa şi
consecinţa de sine.

29 / 30.IV.2001

•

MARSUPIU

Îmi amintesc că cineva scrisese despre
saltul de cangur al poeziei
şi eu – un fel de Toma
Credinciosul adică –
mi-am zis că poemul chiar ar putea fi din
ordinul marsupialelor
în punga abdominală a metaforelor purtându-şi
puii – ăştia micuţui cam cât
un distih o terţină
apoi mai dându-mi seama că anume
despre poem şi puii săi din marsupiu
scrisesem cândva acest haiku:

Cangurul obosit
doarme dus. În punga sa
cântă un greier.

•

JAZ DE NECAZ

Bineînţeles alcumva e primăvara decât
primăverile juneţii când confundai
vântul cu vinul
când creşterea te mai sporea ca bărbat...
Ce să mai vorbim despre nenumăratele mile maritime ale
adolescenţei tale campestre ce cam sărea peste
acuprinsurile fireşti ale dorinţelor de tot felul... Ar
reieşi că faci jaz de necaz printre altele
muzică ce-ţi plăcea la ne-
bunie atunci în vernalitatea din secolul trecut
în primăvara juneţii ce era ca o mare inconştienţă lirică a
muzei poeziei ce urma probabil reciclarea la
cursurile inferioare de infirmiere unde mai învăţa şi
bunele maniere şi manevre în ale amorului ea
frumoasa cu picioarele mici scurte precum ale
aborigenelor din Cordilieriii condorilor şi
Parnasul privighetorilor cărora Licurg le păpa limba. Ah
poezie (precum totul!) – certitudine a aparenţei nu a
apartenenţei şi poetul (fiind / nefiind de fapt)
un suflet anulat de enigme
ce constată că viaţa nu e decât
presimţirea absenţei biblică umbră a umbrei...
(Jălbaş pe cine
pe ce?...
Timpul se goleşte nu de minute ci
de minune... Dar
enigmele renasc sufletul...)

13.IV.2001

•

DREPT DE AUTOR

Doamne Dumnezeule Atoatecreator
dacă din întâmplare
îţi place cumva vreun oarecare poem
de-al oricărui pământean (sau
subpământean...)
Te implorăm – ia şi versurile lui drept
infim
nevrednic
umil
dar preasincer drept de autor în contul
de-a pururi nepreţuitei
Faceri a Lumii.

•

MIEZ

De câte ori a încercat să înceapă vreun poem
de undeva de pe la margini
totdeauna, involuntar, l-a început chiar din
miezul infinitului care, se spune
e cu centrul pretutindeni şi hotărnicirile nicăieri.
A încercat să schimbe filosofia teoretică sau lirică
pe teoria practică, să substituie
ceea ce trebuia să ştie prin ceea ce trebuia să facă, dar
rezultatul a fost acelaşi: în toate şi pretutindeni
nu existau limite. Nu exista
nici chiar marginea pustiului unde
vântul nisipofor pune păpădiile în faţa
plutoanelor sale de execuţie. Astfel
în baza nescrisei legităţi că pururi
poemul începe din miezul infinitului
(sau din epicentrul... marginii şi uneori chiar extremei)
autorul nu-şi va pune semnătura
nici la începutul şi nici la sfârşitul poemului, ci
îl semnează direct aici, în miezul lui de cuvinte
-leo butnaru-
pentru a continua textul înţeles drept
un nobil mormânt al omului ce mai este în viaţă
omul învelit în căptuşeala cuvintelor, în
coconul lor nespus de nesigur când
vine vorba să se ocrotească de cine ştie ce primejdie
şi în genere neajutorat precum însăşi poezia în care
mereu încearcă să-şi ascundă frica de lume.

2.IX.2000

•

Papucei cu felinare

versuri pentru copii

1989–2002

VERSURI DE LA PITICI

De-o foaie albă, ca de-un preşuleţ,
Şi-au şters pantofii mici vreo trei pitici
Ce au păşit de-a dreptul – plici, plici, plici! –
Prin stropii de cerneală, violeţi.

Şi au plecat piticii mai departe,
Lăsând pe foaie litere de urme,
Pe care eu, pentru copii anume,
Drept versuri noi le-am adunat în carte.

•

MAICA DOMNULUI

Umbra de lumină a pruncului Isus
Aureşte satul, râul şi câmpia;
Cereasca albăstrime ne mângâie, de sus,
Ca ochii blânzi ai Maicii Domnului,
Maria.

•

VENIŢI LA NOI, DRAGI SCRIITORI

Din isprăvile-ntâmplate
Picilor, vreau să vă spun,
Eu aş scrie-o mare carte,
Dar nu ştiu cum s-o compun.

Deci, veniţi, dragi scriitori,
Cât mai des printre copii:
Noi să compunem întâmplări,
Iar dumneavoastră – poezii.

•

BUNICUL ION CREANGĂ

Bunicul Ion Creangă,
Bunicul Meşter-Faur
Giuvaiergeşte basme
Din gând şi simţ de aur,
Arzând îmbietor
Ca flăcări pe comoară
Ce veşnic lumina-vor
Străbuna noastră Ţară.

•

CÂNTEC DE LEAGĂN

Vântuleţul-vântişor
Leagănă cuibul uşor:
I-ajută privighetorii
Să-şi adoarmă puişorii.

•

ILEANA COSÂNZEANA

- De multe ori o văd în vis
Pe Ilena-Cosânzeana.
- Dar de unde ştii că-i ea?
- Ştiu, căci seamănă cu mama.

•

ZBUGHILĂ

Ia! priviţi mai repede,
Ce mai, ce mai iepure!
Alb pe-această albă filă
El e scamator-zbugilă!

...Însă cât v-aţi tot codit
La privit, la neprivit
Iepurilă a fugit:
Sărind prin paragină –
A ieşit din pagină!

•

ARLECHINUL ŞI DELFINUL

(temă pentru desen)

La circ văzui un arlechin
Cu obrăzar ca de delfin:
Cu alb şi negru machiat,
Circaru-acela cam ciudat
Se tot prefăcea că-noată
Într-o cadă fără apă...

Cred că nu-ţi vine prea greu
Să desenezi ce-am văzut eu!

•

PORTRETUL LUI GIGEL

De la frizerie
A venit Gigel:
L-au frizat, dar nu chiar
Ca să-l lase chel –
I-a rămas pe frunte-un
Smoc de perciunel
Ce-i cam cât aripa
Unui rândunel.

•

UN IEDUŢ OBRĂZNICUŢ

Un ieduţ, fire nătângă,
Năr*ă*veşte să mă-mpungă.
Eu îi zic: „Fii cumincior!
Că nu ţi-s toreador“.
Dar povestea e cam slută,
Căci ieduţul nu mă-ascultă!

Ce să fac? Strig: „Ajutor!“
Şi-o iau iute la picior.

•

ZBURLICI

Un cotei numit Zburlici
Printre câini e-un fel de pici.

Treacă ani şi-o sută, – el
Va rămâne mititel

Căci nu creşte mare, zău,
Nici un câine, dacă-i rău.

•

PUIUŢUL DE CĂMILĂ

Ah, mi-i milă, tare milă
De puiuţul de cămilă
Care stă închis în cuşcă
Şi-i hrănit doar cu plevuşcă.

Copilaşul, cămilaşul
Zice: „Nu-mi place oraşul!
Nu vreau la menagerie,
Ci-n nisipul din pustie!“

•

NENOROCEL

Rinocerul, vai de el!
Are –
Ţanc! –
Un corn pe nas...

Dacă ai un corn pe nas,
Cum să fii tu rinocer,
Dragul meu
Ne-no-ro-cel?!

•

UN CIOT ŞI JUMĂTATE

Statu-Palmă-Barbă-Cot
De-nălţimea unui ciot
Vrea să-şi cumpere în rate
Papucei cu tocuri nalte,
Ca statura lui s-arate
De un ciot şi... jumătate.

•

PAPUCEI CU FELINARE

Fabrica de-ncălţăminte
A primit o rugăminte
Scrisă de un băieţel
Tot ca voi de mititel.
Din această rugăminte
Vă repet doar ce ţin minte:
„Tanti Fabrică, eu tare
Te mai rog să-mi coşi matale
Papucei cu felinare,
Căci când vine noaptea deasă
Eu nu pot ieşi din casă“.

•

NESĂŢIOSUL

Ce harbuz nesăţios,
Ce harbuz neserios!
Mâncăcios şi răsfăţat
Prea de tot s-a îngrelat!
Dar tot creşte zi de zi...
Cine l-ar putea opri?
Chiar şi Globul Pământesc
Zise cu glas omenesc:
– Domn' harbuz,
Cât poţi să creşti?
Ţi-ajunge,
Că mă turteşti!...

•

FLOAREA

Pe un plic am încleiat
O frumoasă romaniţă,
Plicul l-am expediat
În oraş, vărului Ghiţă.

Iar mai ieri primesc răspuns
De la Ghiţă, care-mi scrie
Că s-a bucurat nespus
De scrisoarea mea hazlie.

Dar nici el şi nici poştaşul
Nu au observat se pare
Că alăturea de timbru
Eu am încleiat o floare.

•

PLUTEŞTE PE MARE-O CISTERNĂ

Pluteşte pe mare-o cisternă,
Pe valuri se cotileşte, -
Dar nu pricep cum de cisterna
Are şi coadă de peşte?

Cu-ncetul se-apropie, vine
Spre ţărm curioasa cisternă
Şi văd deja, văd foarte bine
Că ea nu-i decât... o balenă.

•

LUPTĂ JAPONEZĂ

Rotofei, doi cărăbuşi
Îmbrăcaţi în chimono
Au ieşit pe-un colţ de pluş
Să se lupte la judo,
Însă le căzu arbitru
Un bondar, nici prost, nici hâtru,
Care fără-a-ncepe lupta
Socoti aşa, cum poate,
Nici prea rău, nici bine foarte,
Şi-anunţă: „Egalitate!“

•

BALUL RACULUI

Din mâlosul său iatac
A ieşit fălosul rac
Îmbrăcat în roşu frac.

Prin scaieţii de pe mal
Dânsul vrea să facă bal
După scripcă şi ţambal.

Cheamă, deci, doi ţârâieci,
Muzicanţi de nu-i întreci –
Cântă pentru douăzeci!

Dar să vezi ce nenoroc:
Nimeni nu vine la joc,
Nici caras, nici mormoloc.

...Şi s-a-ntors fălosul rac
În mâlosul său iatac,
Lăcrimând tăcut, posac,
Lacrimi cât firul de mac,
De-a umplut cu ele-un lac...

•

FLORILE DALBE

Colindă copiii, ce mai colind!
Cu florile dalbe, frumoase.
Uşile caselor larg se deschid,
Chiar dacă sunt vremuri geroase.

Şi gazdele după ce le împart
Copiilor daruri, îi roagă
Să vină şi mâine, la semănat,
Căci Sorcova tare li-i dragă.

•

CU URATUL

Ninge, ninge! La ferestre
Moş Crăciun ne dă de veste
Că cel an ce-a fost – nu este,
S-a dus peste-nalte creste,
Iar îl locul lui răsare
Cu urări de sărbătoare
Un an nou ca din poveste, -
Hăi, hăi, hăi! pe la ferestre.

Ninge, ninge! Fulgi de nea
Parcă vin a mă-ndemna
Să pornesc şi eu prin sat,
Căci am rude de urat,
Apoi când mi-aud cuvântul
Despre-o brazdă cât pământul
Fulgii îmi sărută gura, -
Hăi! le place urătura!

Şi aşa, de vreme nouă,
Când urez – din fulgi fac rouă,
Stele mici de floare albă
Mi se fac pe buze salbă,
Căci fierbinte este slova
Precum vara în Moldova,
Precum pieptul de şoimani!
Să trăiţi şi... la mulţi ani!

•

ANUL NOU S-A DUS PRECUM UN VIS

Ca dintr-un pom ce creşte-n paradis
Din bradul trist culeg azi jucării,
Căci Anul Nou s-a dus precum un vis
Cu daruri, cu urări şi bucurii.

Adun în coşuleţ de mucava
Roadele colindelor frumoase
Pe care-un an întreg le-om aştepta
Să revină-n cetini, luminoase.

Iar când văd bradul fără daruri, vai!
Mă prinde-un straşnic dor de Moş Crăciun –
Şi iau din coş podoabele din rai
Şi grijuliu pe rami din nou le pun.

•

LA MENAGERIE

A strigat Emil:
„Priviţi!
Un acordeon cu dinţi!
Verde şi cu foiul lat,
Numai bun e de cântat“.

I-auzim năzdrăvănia
Şi ne prinde veselia.
„Ce-i cu tine, bre Emil?
Tu nu vezi că-i... crocodil?“

•

UN MOTAN PE OCEAN

Motănilă cel bălan
S-a urcat într-un lighean,
Spunându-i altui motan
Că pluteşte pe ocean.

Dar oceanul ce era?
O băltoacă, vai de ea!
Nici tu valuri, nici tu port –
Numai mâzgă, numai glod!

Şi cum se fălea motanul –
I s-a răsturnat ligheanul....
Vai, mi s-a făcut bălanul
Mai negru decât catranul!

•

DESENE ANIMATE

Pe când zboară în zig-zag
Dintr-o parte-n altă parte,
Drăgălaşii fluturaşi
Par desene animate.

•

MANICHIURA

Pe un mal mâlos de lac
Vine-o raţă la un rac
Şi-ntinzându-i talpa lată
Zice ţaţa alintată:
- Mac, mac, mac, cucuoane rac,
Pentru cinci fire de mac,
Cu a ta forfecătură
Te rog să-mi faci manichiură.

•

PICTORIŢA

De cum deschisei uşa,
Îndată am aflat
Că astăzi, ziua-ntreagă,
Georgeta a pictat.

În locul meu oricine
La fel se pricepea,
De cum vedea pereţii
Doar... pete de vopsea.

•

VIZITĂ LA MAIMUŢICĂ

Când venim cu mic, cu mare
Să-i aducem portocale,
Maimuţa se străduieşte
Să arate omeneşte,
Dar unii pici, când o privesc,
Vai, ce se mai maimuţăresc!

•

CINCI BĂNUŢI

Când mă plimbai prin văi şi munţi,
Am pierdut vreo cinci bănuţi,
Dar vă spun pe cinste: Zău,
De bănuţi nu-mi pare rău –
De-i găseşte-un iepuraş,
O să vină la oraş,
Ca să-şi cumpere din piaţă
Varză, morcovi şi dulceaţă.

•

TELESCOPUL FURNICII

Din tubul unui pai de grâu,
Din stropi de rouă şi sirop,
Furnica Mica şi-a pus gând
Să-şi meşterească telescop.

Ca prin clarele lunete
La distanţe colosale
Să vadă pe-alte planete
Nemurele de-ale sale.

•

MODELAJ

Vai, şi plastelina asta!
Mult m-am săturat de ea...
Cred că-ar fi frumos şi bine
De mi-aţi da să modelez
Figurine din... halva.

•

PUNŢI ÎNTRE NEPOŢI ŞI DECEBAL

Când codrului şoptirea i-o asculţi
Sau de asculţi la râu tihnitul val,
Din ce auzi – legenda leagă punţi
Între nepoţi şi craiul Decebal

Ce a domnit pe plaiul nesupus
Al Daciei, străbunei noastre ţări,
Ce se-ntindea din munţi înalţi, de sus,
Până la ţărmul înspumatei mări

Unde cândva, copilule de azi,
Tu vei ajunge ca să moşteneşti
Şi înălţimea culmilor cu brazi
Şi adâncimea apelor cereşti.

•

REFERINŢE ISTORICO-LITERARE

Aripă în lumină

Leo Butnaru, autorul cărţii *Aripă în lumină* din seria *Debut*, este creatorul unor structuri poetice originale... Scrisă într-un limbaj îndrăzneţ, împrumutat de la uzul cotidian, această poezie se angajează să restituie cu un surplus evident de sens ceea ce a luat de la realitatea obiectivă în scopul edificării sale pe cale lirică. Aici doza de poezie o constituie acele procente de sens conotativ, care au fost obţinute prin exploarrea poetică a limbajului de toate zilele...

Axul majorităţii poeziilor este asociaţia semantică. În rare cazuri – acea fonică: *Scrisoare lui Păcală, Peisaj*... Poetul ne trezeşte emoţia prin neaşteptata soluţie ce o dă în ultima instanţă textului, soluţie care este derutantă pentru acel care se apropie de poezie cu certitudinea că aceasta trebuie să fie „clară" de pe poziţiile logicii noţionale. Metamorfoza efectului (cauzei) din propriu-zis în cel poetic (*Metamorfoză în apropiere de Baku*, de exemplu) este la L. Butnaru un mijloc eficient în obţinerea emoţiei estetice. Altă calitate nu mai puţin importantă este plasticitatea creaţiei sale. Metaforele sunt aproape în întregime vizuale. Din toate figurile de stil comparaţia e cea mai frecventă (încă un argument în favoarea oralităţii poeziilor).

Ştefan HOSTIUC, *Nistru,* nr. 2, 1977

Un cavaler al ideii

Fire iscoditoare, cu o curiozitate mereu vie, sensibil, bun psiholog, autorul ştie să provoace confesiunea, să stârnească destăinuirea, să creeze o atmosferă de comunicare autentică, sinceră şi deschisă (...) am pentru acest tânăr bărbat al literelor noastre o mare simpatie. E, în înţelesul nostru, un cavaler al ideii, un creator lucid care a dovedit că are conştiinţă şi o poziţie estetică la care ţine.

Ion GHERMAN, *Basarabia,* nr. 12, 1991

Poezie fără complexe

Dintre poeţii de limbă română, cei aflaţi în stânga Prutului reprezintă o categorie specială, mai puţin „şocantă". Prima observaţie ce se impune este aceea că – din considerente de ordin social, cuno-

scute nouă, confraţilor din Bucureşti, Iaşi sau Timişoara, – ei au abordat cam aceleaşi teme, însă nu totdeauna cu dezinvoltură tehnică. Dincolo de acuzele ce li se aduc (anacronism, lipsă de diversitate stilistică, timiditate faţă de experimentele europene), există şi excepţii.

Care să fi fost justificarea Editurii *Princeps* în opţiunea de a-l publica pe Leo Butnaru? – se vor întreba unii. Fără-ndoială, argumentul constă în faptul că Leo Butnaru e autorul unei poezii fără complexe. Deşi rareori „înhămat“ la teluric, pegasul poetului nu duce lipsă de povară. Să se fi avut în vedere o lecţie oferită de nu ştiu care neoromantic, sau chiar de Chagall? Oricum, prezenta apariţie aduce (şi readuce) fragmente din confesiunea unui autor înclinat spre filozofare, cu mijloacele caracteristice lirismului, uneori augumentate şi susţinute cu note proprii; un singur exemplu: ironia şi autoironia, chiar dirijate până la sarcasm, continuă să păstreze un anumit rafinament (şi nu doar la nivelul obişnuit, al limbajului care „evită“ să producă disfuncţii în plan ideatic)...

Ce ar trebui să se mai ştie? Leo Butnaru mizează nu numai pe talent, ci şi pe intensa cultivare a talentului. Şi e foarte posibil ca sunetele originale pe care le-am sesizat (chiar dacă unii comentatori ar fi predispuşi să le includă cu maliţie în „lirosofie“, în „polirică“ etc.) să anunţe o spectaculoasă evoluţie.

Ioanid ROMANESCU, *Prefaţă* la volumul *Iluzia necesară,* 1993

Poezie de filigran

Venind dintr-o realitate specifică a spaţiului românesc (cu drama lui postbelică, menită să-l izoleze de spiritualitatea naţională), Leo Butnaru s-a remarcat prin rapiditatea cu care s-a sincronizat cu limbajele poetice mai noi, asimilându-le în chip personal... Poetul pare a fi funciarmente un cerebral, un cizelator de texte până la atingerea unei perfecţiuni de filigran, căutând cuvântul decisiv în a exprima o stare de suflet, un gând poetic, iar uneori o întreagă experienţă de viaţă...

Şi totuşi, Leo Butnaru este un sentimental incorijibil. Tonalitatea acestei sentimentalităţi este efectul dozat al surdinizării printr-o fină şi deseori amară ironie, de rezonaţe postmoderniste. Fiorul tragic nu lipseşte din aceste poeme, amintind de cele mai bune texte ale marelui ironist G.Topârceanu, chiar dacă în gama altui limbaj. În definitiv, Leo Butnaru este un visător care se nutreşte din *iluzia necesară* a poeziei...

Ajuns la o maturitate artistică indiscutabilă, Leo Butnaru este, în consecinţă, capabil să ne ofere noi surprize, cu nimic mai prejos de poezia ce se scrie astăzi în România.

Theodor CODREANU, *Literatorul,* nr. 41, 1993

Poezie fără cuvinte

Sfidând deruta literară, atmosfera încărcată, adeseori sufocantă, de la Chişinău, Leo Butnaru are curajul de a-şi trata meseria la modul profesionist, lăsându-se, docil, stănescian vorbind, folosit de cuvinte. În acest sens cuminţenia dumisale e atât de încăpăţânată, încât uneori ai apăsătoarea, dar şi reconfortanta senzaţie a lipsei cuvintelor din texte, acestea fiind pe deplin îndrăgostite uneori de rostirea gnomică, de *înţeleapta naivitate*, a anahoreţilor... Oscilând între ironie şi autoironie, lunecând în laborioasele ataraxii întru căutarea adevărurilor care l-ar convinge de faptul, niciodată sigur de altfel, că există cu adevărat, mistuit de gândurile la ceea ce gura nu are curaj să rostească, iar urechea nu este în stare să audă, având imperios nevoie de aer „mai mult nu pentru a rosti / ci pentru a gândi cuvintele", întors „din uriaşa sihăstrie a lumii" – poetul îşi arde până la capăt nerăbdarea, fuga de grabă, spoiala, declarându-se mutual un adept al simplităţii complicate cu de la sine putere. Formulele poetice utilizate diferă de la un text la altul: poeziile scrise „în dulcele stil clasic" sunt însoţite firesc de versul alb; imaginile scufundate în apele limpezimii, ale liniştii, sunt urmate lejer, neţipător, de cascade baroce, simboliste. Asemenea modificări de tonalitate, de gen, nu afectează însă *stilul unic, irepetabil*. Tabloul mundan este surprins cu preponderenţă în culori sumbre; poetul are o imaginaţie hărtănită de îndoieli, „cuprinsă de o bruscă deznădejde"; fericiţi pot fi numai cei săraci cu duhul, pentru ceilalţi fericirea e o părere, nimic mai mult; poezia dincolo de faptul că e *un animal marin care trăieşte pe uscat şi vrea să zboare* e o arhitectură glacială „concepută ca / o ieşire / în caz / de pericol"; minunile sunt obosite, iar tinereţea o amintire...

Misterele nestrivite în subsolurile titlului fiecărui text sunt aceleaşi – Timpul, Iluzia, Iubirea, Viaţa, Moartea, Tinereţea, Înţelepciunea. Dar aşezate în plămada poeziei lui Leo Butnaru devin şi mai incomprehensibile şi mai tentante...

Aura Christi, *România literară,* nr. 44, 1993

Un alt tip de poet

Noua culegere de poeme *Iluzia necesară* revelează cititorului român un alt tip de poet basarabean: lucid, ironic, livresc, iniţiat în „Edgar – Poetice jocuri", bun cunoscător al curentelor moderniste etc. Sunt calităţi prin care Leo Butnaru se deosebeşte de poeţii generaţiei sale.

Em. GALAICU-PĂUN, *Vatra,* nr. 11, 1993

În ritm cu perpetua devenire a fenomenului poetic

O plachetă recentă, *Iluzia necesară,* recomandată concis de Ioanid Romanescu, depune mărturie despre poetul la maturitate, care împărţit între propriile-i avataruri interioare şi lumea din afară, îşi construieşte autoportretul din mers. Intră în aceasta o demonie interogativă fără odihnă, o luciditate sfârşind în scepticism ironic, altfel spus reacţii marcând contacte cu lucrurile şi refugii în fabulos. Dacă e să găsim nota definitorie a poetului, acesta, un imaginativ rafinat, trebuie invocată îndată mobilitatea, sceneria dezinvoltă, convertirea savuroasă a cotidianului în aventură intelectuală. Un titlu preluat tocmai de la un celebru prozator britanic, *Portretul artistului în tinereţe,* e destinat să puncteze ca la James Joyce mirajul tentaţiilor complementare, poetul fiind un centru de balans, amendând fervorile şi abandonându-se reveriei gânditoare... O anumită fugă de istoricitate, ca la Blaga, o reculegere de carte răsăriteană acestea stimulează la Leo Butnaru starea de crono-reverie; succesiunea „Zilelor trecute / Zilelor nevenite" ilustrează la modul pipăitor (bunăoară în *Cronobiologie*, ori în *Suflet fără odihnă*) raporturile contemporanului modern cu abisalul. Lumea, o carte mereu adăugită, vorbeşte prin homericul Ulysse, prin biblicul Iona, prin Socrate şi Cezar; ne ţin în loc antinomicii Boccaccio şi Hamlet, Eminescu şi Poe; la rândul lor, Salvatore Quasimodo, Umberto Eco, maica Tereza şi alţii sunt tot atâtea argumente de meditaţie despre Timp şi Destin, motiv de nuanţări şi reflecţii în raport cu propria experienţă...

Dacă în subtext Leo Butnaru e un patetic, un sensibilist, vulnerabil la orice impact cu realul dur, un alt Leo Butnaru, posedat de mirajul reflecţiilor generale, se abandonează trans-orizonticului. Multe din poemele sale conduc la aforisme personale, la parabole şi concluzii de-dramatizate, aparent neutre (*Urcând, coborând, Fizionomie, Disecţie* sunt câteva), o mostră de brevilocvenţă fiind de găsit în *Dragoste*: „Doar un fir de nisip încape / între inimile noastre. / Din el / perlă ar putea să apară / dar şi pustiul cu el / poate-ncepe..."

Constantin CIOPRAGA, *Dacia literară,* nr. 12/1, 1994

Acelaşi autor exigent

Leo Butnaru rămâne acelaşi autor exigent, disponibil mai multor vârste de cultură, incomod (mai ales pentru mediocrităţi) şi curajos atunci când ştie că dreptatea e de partea lui. În pofida vremurilor grele pe care le traversăm, Leo Butnaru se încumetă să scrie (este poate cel mai fecund autor basarabean din ultimii ani).

Vasile GÂRNEŢ, *Literatura şi arta,* 16.VI.1994

Idei descărcate până la rafinament

Leo Butnaru face parte din elita intelectualilor basarabeni care nu au cedat în faţa violenţelor istoriei, meditând, prin poezie, în capcanele soartei vitrege. El practică un lirism nespectaculos, dar cu o convulsie abil dirijată. Chiar şi într-o poezie peisajistică, picturală (*Vacarm*), poetul fandează brusc şi surprinzător, transformând-o într-un pamflet al contrastelor sociale, cu verbe scăpărătoare şi ţintă exactă. Versul lui Leo Butnaru are o bătaie precisă, matură şi densă, cu temperaturi filtrate într-o ţesătură de idei descărcate până la rafinament... *Iluzia* lui *necesară* s-a instalat confortabil în memoria cititorului român.

Gheorghe ISTRATE, *Curierul românesc,* nr. 9, 1994

Poetul iluziei necesare

Farmecul poeziei lui Leo Butnaru constă într-o permanentă gâlceavă, de esenţă intelectuală, cu Lumea. Aceasta din urmă apare nu doar ca univers paradisiac, ca un tărâm al frumuseţilor sublime: ea este sinonimă cu Pustiul. Pericolul neantizării eului sau numai sentimentul aflării pe marginea abisului stimulează conştiinţa limitelor a unui hotar între „liniile realului apăsător şi a sugrumătoarei irealităţi“ (poemul *Invocaţie*).

O angoasă de tip existenţial se instalează adânc în sufletul poetului şi din orice parte a lumii, din toate manifestările ei reale bat vânturile pierzaniei. Lumea devine la un moment dat nu numai maşină de produs limite, curse, obstacole, ci „o realitate rece“ sub formă de aisberg imens de care se sfarmă toate dorinţele şi visele: „Pe creasta unui nor – semiluna / ca o focă de foc / pe vârful aisbergului din tărâmurile unde / exoticile / aprinsele noastre dorinţi / se întretaie cu / recea realitate“ (*Stampă*)...

Există în poezia lui Leo Butnaru o paralelă permanentă între lumea antică (cea homerică mai cu seamă) şi lumea contemporană a secolului nostru, mai ales între amurgurile acestei lumi, între sfârşiturile lor de ciclu, ceea ce sugerează existenţa unui mecanism intact al lumii, al distanţei dintre poet (filosof) şi mulţime, al triumfului înţelepciunii supreme a timpului. În parabolele cu teme din antichitate apare şi o anumită demitizare ironică printr-o inversare litotică a viziunilor: pe versantele Parnasului o vestală strânge pentru tizic bălegarul Pegasului, iar o găină scurmă în cenuşa păsării Phoenix...

Sub raport estetic (=poetic) Leo Butnaru e deschis, „supraindividual“, surprinzând comunicarea visului cu realul şi transformarea stărilor intimităţii sale într-o idee. E, cu alte cuvinte, în căutarea „nălucii decolorate“ (Bergson) a conştiinţei (a se vedea *Leo Butnaru, Spunerea de sine, Chişinău, 1994, p.222*).

Fragmentarismul este un atribut al modernităţii. Poezia lui Leo Butnaru se prezintă, în fond, ca un jurnal liric „în fărâme“, în comprimate, pendulând între haiku şi concetti. Lipsa de „trup“ al poeziilor e compensată prin concentrarea de „spirit“.

Mihai CIMPOI, *Literatorul,* nr. 10, 1995

Un poet adevărat

Leo Butnaru este un diavol cu barbă care scapără din copite de sidef la mijloc de rău şi de bine, adică într-o lume din scoarţă de măr domnesc plutind pe creasta valurilor ce le înalţă Prutul. Se vrea gladiator de destine, dar nu ştie să şi-l păzească pe al său, ceea ce înseamnă că este un poet adevărat.

Leo, ridică vâslele şi lasă vântul să te poarte spre limanul Nistrului românesc, spre Delta uimirilor ce le adună Europa lângă Ceatalul Ismail, spre misterele Carpaţilor.

Fănuş NEAGU, prezentare la voluml *Gladiatorul de destine* (Cartea românească, 1998)

Neliniştea stării de întrebare

Leo Butnaru şi-a dobândit o preţuire meritorie în mediile literare din România... Spirit cultivat, deschis către modernitate şi experiment estetic, Leo Butnaru se simte solidar cu tânăra generaţie de scriitori basarabeni („Cred că am învăţat ceva din arta de a şti să nu renunţi la talentul de a fi tânăr“ – afirmă el într-un interviu), generaţie care-l consideră pe drept cuvânt un exponent mai rutinat al tendinţei sale de sincronizare cu „suflul“ literaturii române de ultimă oră. De asemenea, important de spus, în Basarabia Leo Butnaru este o conştiinţă românească de care te poţi sprijini şi un intelectual implicat (la modul onorabil) în treburile cetăţii.

Dar ceea ce-l mai deosebeşte pe acest coleg al nostru de alţi scriitori din stânga Prutului este capacitatea de a-şi domina puseurile ego-ului în beneficiul dialogului cultural, pe care îl practică la propriu, publicând de-a lungul timpului interviuri cu personalităţi de marcă ale culturii române, texte reunite până acum în trei volume demne de interes...

E de menţionat că experienţa îl ajută pe Leo Butnaru să fie la înălţimea interlocutorilor săi.

Vitalie CIOBANU, *Contrafort,* nr. 12, 1997

Sincronizare şi diferenţiere

...(în volumul *Îngerul şi croitoreasa*) originalitatea discursului prosastic al lui Leo Butnaru se vădeşte într-o altfel de viziune, realizată prin abaterea de la normele patriarhal-tradiţionale (păşuniste şi neo-semănătoriste),

chiar în prozele cu tematică rurală, respectiv prin tendinţa de asimilare a unor tehnici avansate (a unui dublu registru naratorial: actual şi mitic, a mai multor planuri, a combinării inspiraţiei cu intertextualismul şi postmodernismul, respectiv cu ironia şi cinismul opt-nouăzecist etc.), discursul său bazându-se – în egală măsură – pe îmbinarea / cultivarea relaţiilor sintagmatice, dar şi paradigmatice, în evocarea deopotrivă a exteriorităţii şi a interiorităţii, alternând persoana a treia auctorială în realizarea unor coerenţe narative...

...Leo Butnaru s-a metamorfozat dintr-o persoană în personalitate remarcabilă a literaturii nu numai de dincolo de Prut, dar şi din România, demersul său artistic înscriindu-se în ceea ce Laurenţiu Ulici înţelege prin „deceniul al şaptelea" al literaturii noastre contemporane. Ca atare, analiza discursului său trebuie integrată nu numai contextului regional, de care s-a diferenţiat printr-o rapidă ardere a etapelor, sincronizându-se cu cele mai avansate tehnici europene – aşa cum ne-am străduit să arătăm, ilustrând izbânda unui altfel de tip de univers artistic.

Simion BĂRBULESCU, *Luceafărul*, nr. 40, 1998

Pe cont propriu...

Leo Butnaru se numără printre autorii ce au izbândit atât în ţara de peste Prut cât şi în patria mamă, fiind printre cei acceptaţi, cultivaţi şi răsplătiţi pentru activitatea lor dinamică, insistentă şi înglobată atitudinii optzeciste (...) Un european în toată puterea cuvântului, luând cu asalt meridiane tot mai neaşteptate, un artist căutând continuu să lupte cu sine, cu alţii, cu relele de tot felul, aşa cum mărturisea într-un recent interviu publicat în revista *Luceafărul*.

Gladiatorul de destine mi se pare o carte construită atent, încadrată între o prefaţă *(Cu mâna pe umărul colegului)* şi o postfaţă ce fac din nou trimitere la leit-motivul liricii sale, *iluzia necesară*... Este sintagma definitorie a maturităţii sale artistice.

Liviu GRĂSOIU, *Luceafărul,* nr. 23,1999

Supremele universităţi ale verbului...

În timp ce destul de multă lume literară de pe la noi îşi transformă zilele de lucru în duminici de „negrijă", de indolenţă devoratoare de har şi caracter, poetul, prozatorul şi publicistul Leo Butnaru îşi preface în zile lucrătoare până şi dumnicile, convins fiind că „superbele şi supremele universităţi ale verbului se fac în seriozitatea singurătăţii răbdătoare şi lucrătoare, instruire şi scris"...

Talent viguros, suflet ţinându-se „la cea mai superioară condiţie, cea a sublimului", fascinat de „reînnoita disponibilitate a cuvântului

de a sugera, în diverse moduri, mereu altceva", „scriind bine într-o limbă cu o deplină circulaţie sufletească de mare amploare, cum este româna", Leo Butnaru este unul din puţinii noştri scriitori căruia Ziua Literară de Mâine nu-i va cere să renunţe la vreuna din cărţile scrise.

Vasile ROMANCIUC, *Glasul Naţiunii,* 13.I.1999

Identificare de adresă

Leo Butnaru dinamitează convenţiile unei poezii cuminţi, şablonarde, bătătorite de atâţi confraţi, şi evadează fără complexe din ocolul modelor, ştergându-şi cu bărbătească furişenie lacrima basarabeană a exilului interior de până mai ieri şi construind texte impecabile, demne de un virtuoz dătător de ton poetic şi de un magician care nu oboseşte să etaleze uneltele poetice cu care operează, demontând clipa de vulnerabilitate a simbolurilor perene şi atrăgând atenţia asupra monstruozităţilor ce pot concreşte peste somnul raţiunii bagatelizate. Poetul e un hiperlucid care se introduce intertextualizator în ecuaţii de mare conflictualitate, ca şi cum în fiinţa sa s-ar redeschide, nevindecate, rănile tuturor poeţilor lumii ce s-au sinucis până la el sub ochiul nepăsător al unei Divinităţi care oricum îşi are eternitatea asigurată. Autorului nu-i rămâne decât s-o concureze, punând în scenă idei şocante, formulări aforistice de mare subtilitate şi imagini neîntâlnibile pe toate cărările, intruzionându-se el însuşi în paradis, cu scopul nemărturisit ca atare de a dez-închista miturile primare ale omenirii şi de a le dirija pe făgaşuri inedite, în măsura în care poetului îi sunt permise şi iniţiative demiurgice. În galaxia poeziei, coordonatele planetei lui Leo Butnaru sunt din ce în ce mai sigure.

Ion ROŞIORU, *Convorbiri literare,* nr. 7, 1999

Ironie şi patetism

Leo Butnaru ilustrează în mod izbitor voinţa de emancipare a poeziei basarabene de sub tutela clişeelor tradiţionaliste. Acestea au avut, din pricini contextuale vădite, o viaţă mai lungă în Moldova dintre Prut şi Nistru, ajungând nu doar la o tendinţă trufaş-emblematică, ci şi la cea a unui monopol literar. Nevoia de ajustare a creaţiei lirice la cursul său modern se făcea simţită. Născut în 1949, Leo Butnaru face figura unui „cap de serie" a procesului în chestiune, pe care şi l-a asumat, explicabil, generaţia tânără. Cultivat, mobil, dezinvolt, poetul pune accentul pe latura intelectuală a creaţiei, degajând posibilităţile sale mediate, combinatoaria sa evaluată „la rece", însă nu în direcţia unui livresc uscat, ci în sensul fanteziei şi al ironiei. Cele două aspecte se coroborează reciproc. Dacă fantezia e o evadare din

real, mai curând spontană, umorală, ironia e o irealizare „tendenţioasă“, elaborată cu bună ştiinţă, dispunând de ţinte de atac precizabile. Ambele procedee îşi propun a combate locul comun, a aerisi limbajul, a reforma viziunea poetică. Sunt mijloace de „ardere a etapelor“, autorul se simte liber a inova într-un domeniu în care trecutul produce totdeauna „obstacole“ de o gravitate sterilă, oneroasă, prin simpla lor adiţionare în timp. În Basarabia, ele au fost favorizate de un climat specific, de izolaţionism şi suspiciune.

Un prim obiectiv al lui Leo Butnaru îl reprezintă existenţialul. Acel „nivel zero“ de la care porneşte creaţia literară, ce reprezintă demarcaţia sa de propriile-i teme. Cu aerul unei divagaţii, al unei vioaie alambicări de reprezentări şi consideraţii, poetul sugerează complexitatea unei vieţi în care contradicţiile, defel puţine şi lipsite de însemnătate, pot fi asumate nu doar pe partea lor dramatică, ci şi pe cea relativizantă, jovială...

Dar interesul major al poetului îl constituie viaţa societăţii în care se află implantat. Aceasta e prizată în fondul său, căruia imaginaţia îi acutizează liniile, dezvăluindu-i absurdul intrinsec. Faptul că poetul nu cultivă protestul vehement, revolta pe faţă, ci una discretă, umorescă, sporeşte neîndoios efectul rechizitoriului...

Ca pentru a-şi onora ironia de care uzează, poetul nu pregetă a şi-o întoarce împotriva propriei persoane. Autoironia e o modalitate de a se situa pe treapta situaţiei obşteşti, pentru a se putea pronunţa în numele ei, însă şi o asumare a unei antimistici a eului, a unei impersonalizări care justifică interior ascuţişurile satirei. E o „democratizare“ a eului, menit a-i gira libertatea manifestărilor publice.

Gheorghe GRIGURCU, *Poezia română contemporană,* vol. I, (Ed. Convorbiri literare, 2000)

Solida ştiinţă a edificării poeziei

De reţinut, desigur, referindu-ne la versurile lui Leo Butnaru, trimiterile livreşti şi parabolele, textualismul bine temperat şi faconda lingvistică, toate vorbind despre solida ştiinţă a edificării poeziei ce a marcat succesiunea de generaţii lirice ale acestui sfârşit de veac / de mileniu, – nu mai puţin, însă, şi o sumă de aspecte ce individualizează poezia acestui important poet român de peste Prut. Poezie, am spune, şi în substanţiala culegere de faţă, monologală, calm dezabuzată şi, până la un punct, mizantropcă, consemnând un răstimp al risipirii iluziilor, – un şir de consideraţii ironice, de comentarii libere despre umanitate şi civilizaţie, despre viaţă şi timp, artă şi civilizaţie.

Lucian ALEXIU, *Postfaţă* la volumul *Lamentaţia Semiramidei* (Ed. Anthropos, Timişoara, 2000)

Cu mâna pe umărul colegului

Leo Butnaru este un luptător. L-am cunoscut rostindu-se ca un fin intelectual, l-am văzut dansând, dezlănţuindu-se frenetic, trăind bucuria dansului. Un anume *savoir-vivre* îi luminează chipul şi versul. Patima cu care descifrează taina poeziei este egală cu aceea a descoperirii misterului feminin. Constituţia sa fizică şi spirituală exprimă tandreţe şi forţă. Intransigent cu sine, intransigent cu ceilalţi, iubitor de sine, dar iubitor de prietenie. Trăieşte totul cu intensitate, încât ai crede că până şi supărarea îi face plăcere. Toate aceste însuşiri şi defecte fac din Leo Butnaru un poet veritabil, ce îmbină, în proporţii care dau verbului prospeţime, ironia cu liricul, lucidul cu dramaticul. „Gladiatorul" de Leo îşi deschide sufletul, în speţă cartea, *Cu mâna pe umărul colegului,* întovărăşindu-se către mereu un alt liman, acel al *Iluziei necesare*. Preţuiesc mult rafinamentul acestui artist care pipăie, în transă, farmecul indicibil al Poeziei.

Adi CUSIN, *Bucureşti,* 18 florar, 2001

Revelaţia

...Iată de ce, ajungând la Leo Butnaru şi citind, cu un fel de rezervă preconceputǎ, cele trei „apocalipse", dar toate trei şi până la capăt, am avut o mare bucurie. Mai mult decât bucurie – am simţit ceva care nu poate fi decât... simţit.

După ce citesc prima bucată, trec la a doua şi abia după ce am citit „Parisul, fotbalul şi poetul" – s-a produs revelaţia. Am reluat lectura, comunicând cu „Suburbie" aşa cum comunicasem cu ultima, „Parisul, fotbalul şi poetul", cu a doua, „Gara sau Teba destinelor" mai mult decât cu prima, şi când am ajuns a doua oară la a treia bucată am avut întreaga, deplina şi rara bucurie. Foarte rară aici, la noi.

Aproape că nici nu comunic „literar" cu lumea scrisului. N-am, nu prea am ce comunica. Toţi scriu de toate, dar nu pentru toţi. Şi nici pentru unii măcar. Pentru sine, la sigur. Ei scriu, ei citesc... Cu mici excepţii, creaţia, la Chişinău, are gustul rachiului de-al treilea. Tulbure, acru, câteva grade tărie şi aduce a cocleala ţevii prin care a venit pe lume. Cine a făcut vreodată ţuică / basamac moldovenesc o să mă înţeleagă perfect. Cine nu, citiţi cele trei, eu le-am zis „apocaliptice", ale lui L. Butnaru şi veţi simţi mai mult decât o adevărată *tărie.* Un rând mai răscolitor ca altul! O metaforă mai încăpătoare ca altele!

Mă opresc aici. Ca să nu banalizez trista bucurie din această dis-de-dimineaţă.

Serafim SAKA, *Jurnal,* 30 august 2001

Un poet care şi-a înţeles destinul

...poezia lui Leo Butnaru împlineşte imaginea unui poet care şi-a înţeles perfect destinul, mai curând drumul pe care şi l-a ales ca pe o împăcare cu sine. Scriind între Prut şi Nistru, pare a fi un răzeş uitat acolo de timp, sau „cavaler al veselei figuri“, cum spune într-un poem... Cântecul lui se aude zilnic, ceas de ceas aici, de partea cealaltă a Prutului.

Gellu DORIAN, *Convorbiri literare,* nr.9, 2001

Strălucită virtuozitate

Leo Butnaru este unul din autorii din „Linia întâi“... Cărţile sale oferă imaginea unei creaţii bogate şi variate, scrise cu nerv şi luciditate, fără complexe provinciale, sincronă cu limba din patria-mamă, perfect racordată la estetica veacului contemporan... Un postmodern temperat mizând cu prioritate pe idee, pe simbol şi semnificaţie, pe actul intelectual de calitate. *Lamentaţia Semiramidei* vine în prelungirea temelor şi motivelor explorate în cărţile anterioare în cheie tragi-comică-sarcastică, prezervând în subsidiar o structură fundamentală romantică. Astfel, efluviile emoţionale, senzaţiile captate cu acuitate afectivă sunt deturnate de la cursul previzibil, dejucate de o raţionalitate combativă şi vigilentă faţă de pericolul sentimentalismului, al retorismului, canalizându-le spre un joc enigmatic uneori al cuvintelor ce parează şi barează banalul, desuetudinea...

Între cele două paliere – lumea nouă şi cea modernă – se află poetul-filozof ce glosează despre timp, destin, artă, civilizaţie, voiajând pe pământ şi în spaţii suprasensibile, meditând în axiome, parabole, apoftegme, butade, calambururi, într-un joc al intelectului, al livrescului supralicitat de absurd, de grotesc, speculând cuvântul până la esenţa lexemului. O *ars combinatoria* de o seducătoare elocinţă poetică individualizând un tip de postmodernism practicat cu strălucită virtuozitate.

Victoria MILESCU, *Viaţa românească,* nr. 3–4, 2002

Prezenţa celuilalt

Leo Butnaru este o personalitate literară aparte, un scriitor „de *dincolo* de Prut“ remarcabil, deosebit de important prin ceea ce reprezintă scrierile sale de poezie şi proză, un „descătuşat“ în adâncuri şi succesiuni poetice nedisimulate, certe.

Ivan KOVACI, Curierul ucrainean, *nr. 100, 2002*

CUPRINS

Tabel cronologic 7

ARIPĂ ÎN LUMINĂ, 1976

Peisaj 16
Cu zgărzi în mână 17
Precum într-un vis, copii 18
Elegie pentru Nazim Hikmet 19
Precum pumnalul 20
Răvaş către Păcală 21
Motiv hispanic 22
Celei care pleacă zâmbind 23
Cuvinte şi anotimpuri 24

SÂMBĂTĂ SPRE DUMINICĂ, 1983

Miere 26
Podul 27
Dăruitorul de flăcări 28
Pretutindeni 29
Dragoste 31
Sâmbătă spre duminică 32
Solilocul aproape vesel al lui Omar Khayyam 33
Elegie disco 34
Floarea de speranţă 36

FORMULA DE POLITEŢE, 1985

Fructul inexistent 38
La faţa locului 39
Portretul artistului în tinereţe 40
Înseninări 41
Beethoven 43
Iluzia necesară 44
Liedul Rozei 45
Mică elegie 46

Iarna, ţărm din sud 47
Martin Eden 48
Tunelul albastru 50

DUMINICI LUCRĂTOARE, 1988

Popas 52
Asta e realitatea... 53
Tainic tulburând infinitul... 54
S-a întâmplat 55
Conştiinţa de sine 56
Redescoperiri 57
Stea 59
Zicere de îndrăgostit 60
ŞI totuşi... 61
Lui Navoi 62
Încoace, mai spre sud 63
Despre şopârle 65
Socrate 66
Teze 67
După... 68
Inscriptio 69
Hamlet cel bătrân 70

ŞOIMUL DE AUR, 1991

Odată şi odată 72
Regula generală 73
Soarta ca o Şeherezadă 74
Şoimul de aur 75
Inimă anonimă 76
În faţa ultimei porţi 77
Şerpii de casă 78
Elină 79
Diogene 80
Sub steaua amăgirilor divine 81
Aspiraţie şi operaţie 82

PUNTEA DE ACCES, 1993

Între mizerie şi sărbătoare 84
Muzeu deasupra capului 85
Odiseu, Orfeu, sirena mitică şi sirena mecanică 86
Prag de iarnă 87

Bătăturile de cristal 88
Sub steaua amăgirilor divine 89
Suflet fără de odihnă 90
Un vis luxos 91
Ruga deznădăjduitului 92
Antiromanţă cu pasărea de fum 93
Alt vis 95
Fizionomie 96
Umbra hulubului ce se întoarce la cuib 97
...Şi rosti Ioan-gură-de-aur... 98
Aproape sonatină 99
Ţipăt 100
Destine în joc 101
Suspin 102
Stampă cu lună în răsărit 103
Stampă 104
Suvenir 105
Rondopastel 106
La vâsle! La vâsle! 107
Ipoteză 108
De socrates 109
Ovoid 110
Canţonetă îndoliată 111
Pagodă 112
Funebru ştreang 113
Cinetică 114
În legătură cu acest eveniment 115
Fin de siècle 117
Hypatia 118

ILUZIA NECESARĂ, 1993

Antieseu 132
Vacarm 133
Fericiţi cei săraci cu duhul 134
Pauză 135
Măsălăriţa 136
O anecdotă primejdioasă 137
Măşti antice 138
Încălcarea proverbului 139
Viperă la apusul soarelui 140
Fără cuvinte 141

Metafizică 142
În caz de pericol 143
Ceasul cu corb 144
Nemăsurare 145
Ochii 146

VIEŢI NEPARALELE, 1997

Invocaţie 148
Maxim şi maxima 149
Dublul etc. 150
Ipoteze 151
Analogii 152
Fragment de palimpsest 153
Pericolul de a tripla 154
Scrum 155
Mult stil în cruzime 156
Vocativ 157
Înger de pază obosind la post 159
Reportaj cu un înger 160
Gând lucid 161
Proiectaţi faţă-n faţă 162
De la Röentgen la iniţiativă 163
Poem sugrumat 164
Poem de legătură 165
Poemul de identificare a propriului său protector 166
Descrierea situaţiei 168
În balconul Julietei 169
Ispita stingheritoare 170
Unduitoare, şerpuitoare 171
Între sat şi oraş 173
Supliciu 174
Frumoasa fără corp 175
Dadaism cu ocazia primei mele sosiri la Paris 176
Derida 178
Spleen 180
Tehnică pe şenile 181
De măreţia munţilor înnebunind 182
Asemeni lui Socrate 183
Acordeonista 184
Despre Euripide 186
Legea şi legenda 187

În cele din urmă 188
Poem din ziua în care s-a scumpit sarea 189
Pe sub poduri înalte 190
Eboşă de autobiografie 191
Şi poate că... 192

GLADIATORUL DE DESTINE, 1998

Cu mâna pe umărul colegului 194
Consolare 195
Scheletul de dinozaur 196
Dintr-un jurnal neoelin 197
De groază 198
Exod XIII 199
În preajma piramidelor 200
Un final aproape folcloric 201
Arhitectură salină 202
Ofiţerul stării civile 203
Un trandafir în nisip 204
Scrisoare închisă 205
Execuţia lui Andre Chénier (1794) 206
Trepăduşul sudului 207
Final amânat 208
Corul operei 209
Balerina şi poemul 210
Plus de atenţie 211
Animale de abator 212
Bu-bu-bu-bu!! 213
În poarta pieţei 214
Dificultate cu o lozincă 215
La distanţă 216
Acces 217
În loc de postfaţă 218

IDENTIFICARE DE ADRESĂ, 1999

Manifest P.P.-M. 220
Deşi logica demonstrează contrariul 221
În ultimul timp 224
Campanie turistică în Gobi 225
Mă încumet 226
Bio-biblio-text 227
Harta Europei 228

Ambasade la Chişinău 229
Balada bătrânului poet 231
Zimbrul 233
Fifty-fifty 234
Deşi nu e vremea poveştilor 235
Pregeneză 237
La volumul *Sâmbătă spre duminică (1983)* 238
Despre revoluţii 239
ŞI totuşi acesta e omul... 240
O, brad frumos!... 242
Vremelnicii 244
Lăsare de sânge 245
Toamnă în Biblie 247
Vieţi neparalele II 248

LAMENTAŢIA SEMIRAMIDEI, 2000

Când parţial învins... 250
Botezul 251
Mântuitorul vine de la periferie 252
Lamentaţia Semiramidei 253
Mirare şi eroare 254
Chiar dacă... 256
Concomitent 257
Veniţi 258
Metempsihoză 260
Zile şi tăceri 261
Corp (şi suflet) de literă 263
Partea a doua 264
Ce mai faci, ce mai crezi? 265
Impresionism senzitiv 266
Statorniciile Parisului 267
Viruşii 269
În cârje 270
Prolog ars poetica 271
Odă marelui cititor 272
Zeul căpos 274
Diptic 275
Şi poetul naivul... 276
Calcar de ocarină 277
Fiica satului 278
În tainele visului 279

În banca şcolară 280
Chiromanţie 281
Posibil păcătuind 282
Frumoasa ori urâta fără corp 283
Probabil Lorelei 285
Simpozion 287
Echinocţiu păgân 288
Dagherotipie à la Daumier 289
Amiază de iulie 290
Perpetuare 291
Zi de zi 292
Nu da din coate 293
Scrânciob & sonor 294
Pătratul negru şi poemul alb 295
Imposibilitatea de a plânge 296
Afect cosmic 298
Dialectică 299
Psalm 300
Poet homines natos 301
Din cronica rozei vântului 302
Micşorarea distanţei 303

PE LÂNGĂ ŞTREANG STEAG ŞI ÎNGER, 2003

Spectru 306
Cândva, în Parnasul Bucegilor 307
Poem sugrumat 309
Aşadar 310
Schepsis 311
Din timpuri fineseculare 312
Pe lângă ştreang steag şi înger 314
Voluptatea explicativului 315
În zilele tale de nostalgii 317
Pe marginea poemului 318
De deportatio 319
Cartea Emmei, strănepoata cărţii lui Iov 320
Scrisoare în zona liberă dintre rai şi iad 322
Comedia pesimistă 323
Marsupiu 325
Jaz de necaz 326
Drept de autor 327
Miez 328

PAPUCEI CU FELINARE, 1989-2002

Versuri de la pitici 330
Maica Domnului 331
Veniţi la noi, dragi scriitori 332
Bunicul Ion Creangă 333
Cântec de leagăn 334
Ileana Cosânzeana 335
Zbughilă 336
Arlechinul şi delfinul 337
Portretul lui Gigel 338
Un ieduţ obrăznicuţ 339
Zburlici 340
Puiuţul de cămilă 341
Nenorocel 342
Un ciot şi jumătate 343
Papucei cu felinare 344
Nesăţiosul 345
Floarea 346
Pluteşte pe mare-o cisternă 347
Luptă japoneză 348
Balul racului 349
Florile dalbe 350
Cu uratul 351
Anul Nou s-a dus precum un vis 352
La menagerie 353
Un motan pe ocean 354
Desene animate 355
Manichiura 356
Pictoriţa 357
Vizită la maimuţică 358
Cinci bănuţi 359
Telescopul furnicii 360
Modelaj 361
Punţi între nepoţi şi Decebal 362

Referinţe istorico-literare 363

În atenţia librarilor şi a vânzătorilor cu amănuntul:

Contravaloarea timbrului literar se depune în contul Uniunii Scriitorilor din România nr. 2511.1-171.1/ROL, deschis la B.C.R., Filiala sector 1, Bucureşti